Ma kezdődik új regényünk

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ. TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 195. SZÁM. Debrecen, 1939 augusztus 27 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

Órák kérdése béke lesz vagy háboru

Szombaton éjjel foglalkozott az angol minisztertanács Hitler ajánlatával

Henderson nagykövet ma Hitlerhez repül

Hír szerint Anglia nem változtatja meg álláspontját

Lengyelországé az utolsó szó

Háromszoros üzenetváltás Hitler és Mussolini között

London közbelépésére elhalasztották Lengyelországban az általános mozgósítást

A világpolitikai válság elérte tetőpontját. Órák kérdése, hogy béke lesz vagy háború. *Hitler német vezér pénteken ajánlatot közvetített Henderson nagykövet útján az angol kormányhoz.* Ezt az ajánlatot, vagy üzenetet a legnagyobb titokban tartják. Tartalmától csak találgatások vannak, de hogy nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek, azt mutatja, hogy *nemcsak Chamberlain foglalkozott vele, hanem Henderson referált róla az angol királynak is és még szombat este összeült az angol minisztertanács.*

Hogy mit tartalmaz az angol válasz, atekintetben megint csak találgatásokba lehet bocsátkozni. *Egyes megbízható hírforrás szerint Anglia fenntartja és nem változtatja meg eredeti álláspontját és úgy véli, hogy Lengyelországé az utolsó szó.*

Az utolsó szó már majdnem elhangzott Lengyelország részéről szombaton. *Általános mozgósításra készültek a lengyel kormánykörök, de London közbelépésére elhalasztották ennek a döntő lépésnek a megtételét. Ez az egyetlen reményt nyujtó momentum, mert azt jelenti, hogy a háború gépezete még nem indult el végzetes útjára.*

Berlini félhivatalos jelentés azt adja tudtul, hogy **Németország hajlandó leülni a tárgyaló asztalhoz, ha elsőrendű életszükségleteinem megfelelő követeléseit teljesítik.** Most már minden azon fordul meg, hogy **sikerül-e az ellentétes álláspontokat legalább annyira összehozni, hogy a szembenálló felek a tárgyaló asztalhoz üljenek.** A bizalom Mussolini személye felé irányul, ki a mostani válság tetőfokán is fontos szerepet tölt be. **Háromszor is telefonüzenetet váltott a szombati napon Hitlerrel** és lehet, hogy most is Mussolini hozza össze a semben álló feleket, mint történt az elmult év októberi válságánál. Hogy most sikerül-e, az a következő órákban eldől. Remélhetőleg ismét megmenti Mussolini a világbékét.

Hitler ajánlata Londonban

London, aug. 26. (MTI.) Sir Neville Henderson berlini angol nagykövet a croydoni repülőtérről egyenesen a Downing Streetre hajtatott. Kb. 3 óra hosszan át tartó tanácskozás után Henderson átment a külügyi hivatalba. Chamberlain miniszterelnök a tanácskozás után elhatározta, hogy szombaton este összehívja a minisztertanácsot, melyen megvitatják Hitler ajánlatát. Sir Neville Henderson közben a Buchingham palotába ment, ahol György király azonnal fogadta. Henderson tájékoztatta a királyt Hitler üzenetéről.

London, aug. 26. (MTI.) Henderson majdnem másfél órát töltött a királynál, majd a Downing Streetre ment, ahol 7 órakor megkezdődött a minisztertanács. A Press Assotiation ezzel kapcsolatban megjegyzi, hogy bármi is legyen Hitler üzenete, Anglia nem változtatja meg álláspontját. Itt ugyanis azon a nézeten vannak, hogy minden tárgyalásra irányuló ajánlatban Lengyelországé az utolsó szó. Lengyelországnak kell megállapitani, hogy az ajánlat elfogadható-e a két ország közötti tárgyalás alapjául, vagy nem. Az angol-lengyel egyezmény értelmében Lengyelországnak kell dönteni, hogy életérdekei fenyegetve vannak-e, vagy sem?

London, augusztus 26. *Henderson* berlini angol nagykövet a külügyi hivatalban beszámolt *Chamberlain* miniszterelnöknek lord *Halifax* külügyminiszterrel három óra hosszáig tartó megbeszélést folytatott.

London, augusztus 26. *Henderson* berlini angol nagykövet a miniszterelnökségen folytatott megbeszélése után *a Buckingham-palotában kihallgatáson jelentkezett a királynál. Kevéssel ezután megjelent a külügyi hivatalban Franciaország és Lengyelország nagykövete.*

London, aug. 26. A Press Assotiation jelentése szerint Sir Neville Henderson vasárnap reggel tér vissza a brit kormánynak Hitler vezérhez intézett válaszával Berlinbe.

Páris, aug. 26. (Havas.) A francia kormány szombat délután eljuttatta utasításait Colondre berlini francia nagykövethez, azzal a megbeszéléssel kapcsolatban, amelyet a francia nagykövet az előző nap délelőtt Hitlerrel folytatott. Colondre az utasítások birtokában délután megbeszélést folytatott Hitler vezérrel.

Washington, augusztus 26. Amerikai körökben kijelentik, hogy ha Hitler elfogadja Roosevelt javaslatát, Hoover volt elnök szerepelne mint közvetítő Németország és Lengyelország között.

Az olasz lapok szerint remény van a békés kibontakozásra

Rómából jelentik: Az olasz lapok szerint az európai kormányok tegnapi lázas munkája némi reményt nyújt arra, hogy az észszerűség az igazság erejével végül is győzedelmeskedni fog a garanciák felett.

A Messagero rámutat arra az élénk tevékenysége, amelyet az olasz külügyminiszter kifejt és azokra az ismételt megbeszélésekre, amelyeket a német nagykövettel folytatott, s utal az egész Európában folyó diplomáciai munkára. Mindez — a lap szerint — talán megteremtheti a lehetőséget a helyzet tisztázására. Erre mutat Handerson londoni utazása is, melynek célja, hogy átnyujtsa Hitler tervét, amelyet az angol kormány beható vizsgálat alá vesz.

A Popolo Di Roma szerint remény va rá, hogy békés úton sikerül helyreállitani az egyesúlyt azoknak a népeknek javára, amelyeknek sűrűsége miatt joguk van a nagyobb élettérre." Szükség esetén azonban az olasz hadsereg egy emberként áll a Duce mellett.

Diákok!

bőr- és hátitáskát

Tóthfalussy

bőröndös szaküzletéből

Piac u. 40.

Mit követel Hitler?

Berlin, aug. 26. (MTI.) **Az általános nemzetközi feszültségben a szombati nap semmi döntést nem hozott. Berlin külső városképén egyáltalában nem látszik semmi nyugtalanság és a német főváros polgárai a megszokott módon végzik munkájukat. Hitler vezér állandóan a német fővárosban tartózkodik. A nap folyamán ismételten beható tanácskozásokat folytatott a német politikai élet és hadsereg vezetőivel. Rendszerint jólértesült német körökben úgy tudják, hogy Henderson nem vittmagával határozott javaslatokat Londonba, csupán a vezérnek azt az üzenetét tolmácsolta, hogy amennyiben hajlandók Németország elsőrendű életszükségeleteinek megfelelő követeléseit teljesíteni, a német birodalom hajlandó leülni a tanácskozó asztalhoz. Beavatott helyen hangoztatják, hogy Németország álláspontja tekintetében nem történt és nem is történhetett változás. Természetesen sok függ attól a választól, amelyet Henderson hoz Londonból, Hitler üzenetére. Hangoztatják, hogy Németország az utolsó pillanatig a békéért harcol, azonban teljesen felkészült minden eshetőségre.**

Londoni jelentés Hitler feltételeiről

London, augusztus 26. Londonban óriási érdeklődést keltett annak a fordulatnak a híre, hogy Hitler vezér és kancellár tegnap magához kérette Sir Neville Henderson berlini angol nagykövetet, kaivel közölte Németország minimális követeléseit és egy Chamberlainnak szóló magánlevelet adott át neki.

A sajtóban elterjedt hírek szerint ez a levél Németország követeléseit tartalmazza. Hogy e követelések pontosan milyen terjedelműek, arra nézve hiteles közlések még nincsenek, de egyes verziók szerint az 1914. évi németországi határok teljes visszaállítását követeli, míg más jelentések szerint — amelyek egybehangzanak a párisi értesülésekkel — Hitler négy követelést támasztott Lengyelországgal szemben.

Ezek a követelések londoni sajtókörök értesülése szerint a következők:

1. **Danzig visszatérése a német birodalomba.**
2. **Német szuverénitás alatt álló autóút a korridoron keresztül.**
3. **Határkigazítás a sziléziai iparvidéken és Teschen átadása Németországnak.**
4. **Lengyelország teljes semlegességének kinyilvánítása az európai ügyekben.**

E követelések teljesítése ellenében Németország szavatolná Lengyolerszág szuverénitását és területi épségét.

Berlin, augusztus 26. A propagandaminiszteriumban délelőtt 9 órakor fogadták a német sajtó képviselőit. A miniszter megbízottja kijelentette, hogy *Henderson britt nagykövet Hitler birodalmi vezérkancellár új tervével elrepült Londonba és még ma visszatér Berlinbe az angol kormány válaszával.*

Hitler kancellár javaslatának tartalmáról csak annyit mondott a sajtómegbízott, hogy *béketervről lehet beszélni, amennyiben a javaslat »erőszak helyett békés úton nyit lehetőséget a birodalom és Lengyelország között támadt ellentétek kiegyenlítésére«.*

INTÉZETI

Fehérnemü, Takaró, Matrác

előírás szerint — megbizhatóan

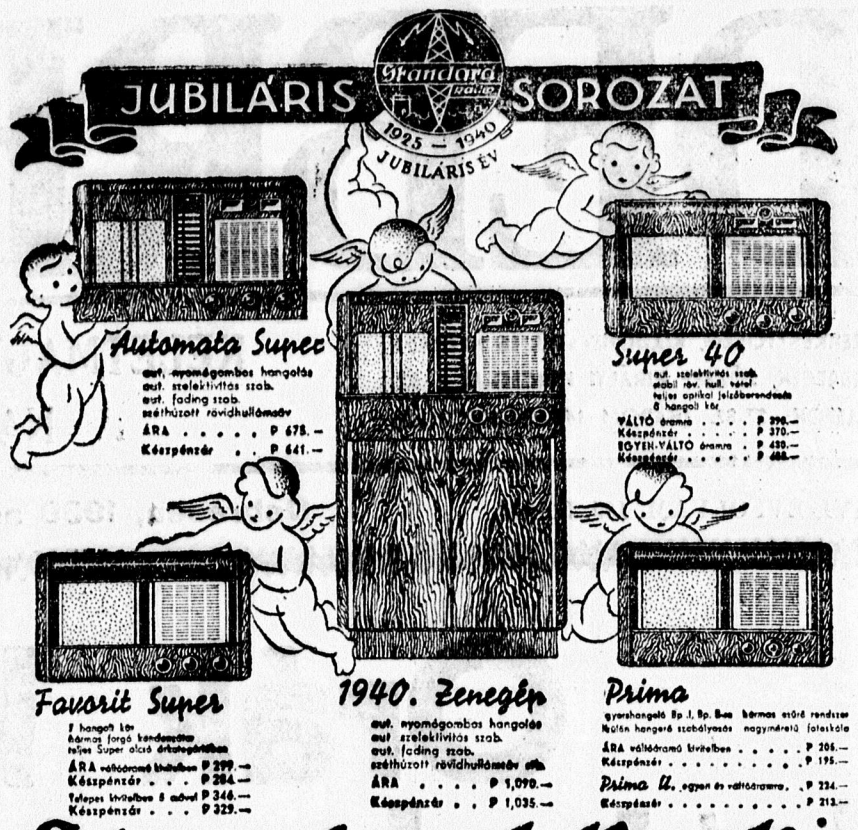
Kardos László

1831.

Roboz és Hammer

az **1940.** évi uj **Rádió** tipusokat augusztus 28-tól díjtalanul bemutatja

Részlet-Csere! **Piac u. 8.** Tel. 24-30. Arjegyzék ingyen

Standard Radio

Már kapható:

Földes Sándor cégnél

Püspöki palota.

Bemutatja:

Meteor Csillár üzlet

Debrecen **Piac u. 9.**

Vegye meg

Neumann József

rádószaküzletében, Piac és Simonffy ucca sarok.

Hitler távbeszélőn háromzor is üzenetet küldött Mussolinihoz

Róma, aug. 26. **A Duce a pénteki nap folyamán 15 órakor fogadta Mackensen német nagykövetet, aki Ciano olasz külügyminiszter kíséretében átadta Mussolininak Hitler hosszabb távbeszélő üzenetét.**

A Duce haladéktalanul válaszolt a birodalmi vezér üzenetére. A választ Attolico berlini olasz nagykövet 18 órakor adta át iHtlernek.

A Duce ezután 21 óra 30 perckor ismét fogadta a római német nagykövetet, aki Hitler újabb távbeszélő üzenetét közvetítette. Ezen a második megbeszélésen is jelen volt Ciano gróf olasz külügyminiszter.

Róma, aug. 26. **Hivatalosan közlik, hogy Mussolini miniszterelnök ma délután Ciano gróf jelenlétében ismét fogadta Mackensen német nagykövetet, aki átadta neki Hitler vezér harmadik üzenetét. Mussolini azonnal válaszolt az üzenetre.**

*

London, augusztus 26. A francia nagykövetnek Halifax külügyminiszternél tett látogatásával kapcsolatban úgy tudják, hogy *a külügyminiszter tájékoztatta a francia nagykövetet Hitler ajánlatáról. Alighogy eltávozott a francia nagykövet, megjelent a külügyi hivatalban Raczinsky gróf lengyel nagykövet.*

Vigszinház

Ma 3, 5, 7, 9 órakor, holnap utoljára 5, 7, 9 órakor az izgalmas, kalandos, háborús szerelmi történet:

Flotta a viz alatt

(Tengeri őrjárat)

Fősz. RICHARD GREENE

Moscicki válasza Rooseveltnek

Washington, augusztus 26. (Havas.) *Moscicki* köztársasági elnök a következő választáviratot intézte *Roosevelt* elnökhöz:

Őszinte nagyrabecsüléssel olvastam azt a nagyon fontos és nagyon nemes üzenetet, amelyet Nagyméltóságod volt szíves hozzám intézni. Meg kívánom állapítani, hogy a lengyel kormány mindig a kormányok közötti közvetlen tárgyalásokat tekintette a legalkalmasabb módszernek az államok között felmerülő nehézségek megoldására. Ezt a módszert tekintjük a leggyakorlatiasabbnak, amikor szomszédos államokról van szó. Ezért kötött Lengyelország támadást kizáró szerződéseket Németországgal és Szovjet-Oroszországgal.

A válaszban *Moscicki* elnök a harmadik fél közvetítésével történő békítő eljárást tartja legcélszerűbbnek.

Jóllehet természetesen ki akarjuk kerülni, hogy a szóban levő kérdésekben felvessük a felelősség kérdését — folytatja a válasz —, mégis kötelességemnek tartom hangsúlyozni, hogy ebben a válságban nem Lengyelország az, amely követeléseket támaszt, vagy engedményeket kíván más nemzettől. Éppen ezért természetesen magától értetődik, hogy Lengyelország belegyezik abba, hogy tartózkodjanak minden ellenséges cselekedettől, feltéve, hogy a másik fél is hozzájárul ahhoz, hogy ugyancsak tartózkodjék minden közvetett vagy közvetlen ellenséges cselekedettől.

Végső következtetésben annak a hő vágyamnak adok kifejezést, vajha Nagyméltóságodnak a béke érdekében intézett felhívása hozzájáruljon az általános megegyhüléshez, amelyre a világ minden népének oly nagy szüksége van, hogy ismét visszatérhessenek a civilizáció fejlődésének áldásos útjára.

Roosevelt újabb üzenete Hitlerhez

Roosevelt elnök *Moscicki* lengyel köztársasági elnök beleegyező válaszának kézhezvétele után újabb üzenetet intézett Hitler vezérhez. Az üzenetben azt kéri Hitlertől, egyezzék bele a lengyel kormány által elfogadott békés eljárási módba. Az egész világ azt kéri — hangzik az üzenet —, hogy Németország is fogadja azt el.

Roosevelt azután üzenetében ismerteti *Moscicki* elnök válaszának szövegét, amely magáévá teszi a közvetlen tárgyalási módot vagy a békítő eljárást.

Több alkalommal nyilvánosan hangzottak el olyan kijelentések — folytatja az üzenet —, hogy a harmadik birodalom által követett cél igazságos és észszerű. Moscicki válaszában kijelentette, hogy a lengyel kormány hajlandó az üzeneteimben javasolt alapon közvetlen tárgyalással vagy békítő eljárással rendezni Lengyelország és a német birodalom közötti ellentétet.

Számtalan emberi életet meg lehet még menteni — mondja Roosevelt üzenetében — és még eltölt bennünket a remény, hogy a modern világ nemzetei megteremhetik a békés és boldogabb kapcsolatok alapját, ha Ön és a birodalmi kormány beleegyezik a lengyel kormány által elfogadott békés rendezésbe.

A VILÁG legolcsóbb fürdője a nagyerdei strand. Használja ki!

Csúcsteljesítményű nagy luxus szuper. Benne van mindaz, amivel a rádió működése maximumra fokozható. Tökéletes kényelemmel. A keresett állomások élesre hangolása, »hang-zsalú«, beszédhang átkapcsoló, stb., stb. Az Orion 12-es áramátalakítóval egyenáramon is használható. Nyomógombos kivitele az Orion 099 V

Pompás luxus szuper a nagysikerű Orion 955 idei változata. Különleges hangsávkiképzése minimumra csöli a légköri s hálózati zörejeket. Újrendszerű varázsszem. Nyomógombos automata kivitele az Orion 055 V

Nagyteljesítményű olcsó kisszuper, az idény szenzációja! Kapható univerzálban is (egyen- és váltóáramra) 045 U típusszámmal. Telepes kivitele a 044 B

Európavevő készülék, dinamikus hangszóróval, újszerű óraskálával

Minden típus Tungsram csövekkel kerül forgalomba
MINDEN ORION RÁDIÓKERESKEDŐNÉL KAPHATÓK.

Már kapható:
Földes Sándor cégnél
Püspöki palota.

Bemutatja:
Meteor Csillár üzlet

Fenti rádiót készséggel bemutatja:
Nánássy Lajos rádió, villany, csillár és kerékpár szaküzlete Piac u. 85. Tel. 30-67.

Fenti rádiókat bemutatja és árúsítja:
Gulyás Ferenc rádiószaküzlet Piac u. 59. Telefon: 22-19.

Vegye meg
Neumann József rádió szaküzletében **Piac és Simonffy utca sarok.**

Művészi Fényképkiállitás szeptember 2-16. Déri muzeumban

Cáfolat az angol kormány átalakításáról elterjedt hírekre

Azokkal a hírekkel szemben, amelyek külföldön az angol kormány átalakításáról elterjedtek, a Magyar Távirati Iroda londoni tudósítója szombaton reggel megállapítja, hogy *sem a Reuter Iroda, sem pedig a Press Association nem adott ki ilyen értelmű hírt.*

Az angol kormány üzenetet küld Hitlerhez

London, aug. 26. Az angol minisztertanács szombati minisztertanácsán elhatározta, hogy üzenetet juttat el Hitlerhez. Az üzenet szövegével a vasárnap reggel korán reggel összülő minisztertanács foglalkozik.

London, aug. 26. A minisztertanács hétfőn újból összeül.

Ujabb behívások Franciaországban

Páris, aug. 26. (MTI.) Behívták azokat a tartalékosokat, akiknek a mozgósítási parancsa z 1., 5. és 6. számot viselik.

London közbelépésére elhalasztották az általános mozgósítást Lengyelországban

London, aug. 26. Reggel határai keltezéssel sürgős táviratban jelentette a Daily Express varsói tudósítója, hogy a helyzet egy árnyalattal javult. Éjfélkor ugyanis megtörtént az intézkedés a mozgósítás elrendelésére, amelyet hajnali 3 óra 30 perckor kellett volna kibocsátani, de elmaradt. Hivatalos helyen csak annyit árultak el, hogy azért halasztották el a mozgósítás kihirdetését, mert a lengyel kormány be akarja várni annak a javaslatnak eredményét, amelyet Sir Neville Henderson berlini angol nagykövet vitt meg Londonba.

Páris, aug. 26. A Paris Midi értesülése szerint a lengyel kormány a szombat hajnalra tervezett általános mozgósítást London közbelépésére halasztotta el. Londonnak ez a közbelépése is azt bizonyítja, hogy az angol kormány elejét akarja venni minden olyan intézkedésnek, amely Hitler kancellárt felingerelhetné.

A varsói magyar követ Becknél

Varsó, augusztus 26. (Magyar Távirati Iroda.) *Beck* külügyminiszter szombaton délelőtt hosszabb megbeszélést folytatott *Hóry András* varsói magyar követtel.

Varsó nyugodt, de minden eshetőségre készen áll

Varsó, augusztus 26. Varsó minden eshetőségre készen nyugodtan várja az eseményeket. A lengyel-angol szövetségi szerződés megkötéséről az esti órákban a lapok különkiadásokban számoltak be. Az uccákon a tömeg lelkesen éltette Angliát.

Varsó, augusztus 26. (Lengyel Távirati Iroda.) A lengyel közvélemény a lengyel-angol szövetségi szerződés aláírását a legnagyobb megelégedéssel és örömmel fogadta. A szerződés egyetlen pontban sem táplál támadó szándékot senki irányában és csakis az esetleges támadás elleni védekezésre szolgál.

Németország és a szomszéd-kisállamok

Brüsszel, augusztus 26. (Német Távirati Iroda.) A belga király szombaton kihallgatáson fogadta Németország nagykövetét. A nagykövet ismertette a királlyal, hogy milyen magatartást tanusít Németország Belgium irányában abban az esetben, ha már nem lehet elkerülni Európában az összetűzést. Kifejezésre juttatta Németországnak azt a kívánságát, hogy a két állam közötti jóviszony továbbra is fennmaradjon és ünnepélyesen megismételte azokat az ígéreteket, amelyeket Németország 1937 október 13-i jegyzékében tett Belgiumnak. Németország semmiképpen sem fog Belgium területi épségén csorbát ejteni és tiszteletben tartja a belga határokat, míg Belgium a szigorú semlegesség álláspontján marad.

Hága, augusztus 26. Hivatalosan közlik, hogy a német követ látogatást tett a holland királynőnél.

Hága, augusztus 26. (Német TI.) Mint a német követnek a holland királynőnél tett látogatásával kapcsolatban jelentik, a követ közölte a királynővel, hogy milyen magatartást tanusít a német birodalom Hollandiával szemben akkor, ha már elkerülhetetlen a háború. *A német birodalom semmi körülmények között sem fogja Hollandia területi épségét megsérteni és mindenkor tiszteletben tartja Hollandia határait, viszont annak a várakozásának ad kifejezést, hogy Hollandia Németország irányában a teljes semlegesség álláspontjára helyezkedik és más államok irányában is semleges marad.*

Háborús jellegü intézkedések

Berlin, augusztus 26. (Német Távirati Iroda.) A birodalom légügyi minisztere és a légi erők legfőbb parancsnoka rendeleti úton azonnali hatállyal megtiltotta a német birodalom területe feletti magánlégiforgalmat, belföldi és külföldi légijárművek számára egyaránt.

Antwerpen, augusztus 26. (Havas.) Valamennyi antwerpeni kikötőben horgonyzó német hajó parancsot kapott, hogy szakítsa félbe a kirakodást és térjen vissza a német kikötőbe. A parancsot azonnal végrehajtották.

Berlin, augusztus 26. A német birodalmi vasutak vezetősége közli, hogy vasárnaptól kezdve forgalmi okokból kénytelen tekintélyes számú járatot megszüntetni. A hajóösszeköttetés Danziggal szombat délben megszünt. A légi összeköttetés Danziggal és Kelet-Poroszországgal már a szombatra virradó éjszaka megszünt.

London, augusztus 26. (Stefani.) A londoni földalatti vasutat hír szerint a Themse alatt elzárták, hogy ott helyezzék biztonságba a mükincseket és az állami levéltárat.

Róma, aug. 26. A Stampa kairói jelentése szerint Egyiptomban az angolok irányitása mellett lázas háborús előkészületek folynak. Háború esetén Egyiptom részéről nincsenek kizárva meglepetések. A Stampa tuniszi távirata szerint igen sok behívás történt Tuniszban és a libiai határ mentén jelentős csapatösszevonások vannak.

Berlin, augusztus 26. (Német Távirati Iroda.) Az egyik angol hírszolgálati iroda azt a jelentést közli, hogy a német miniszteriumok a külvárosokba költöznek. Jólértesült német részről rámutatnak arra, hogy ez a jelentés hamis. A miniszteriumok változatlanul eddigi hivatalaikban folytatják működésüket.

Danzig, aug. 26. (Lengyel TI.) A danzigi hatóságok lefoglalták a danzigi mezőgazdasági központ által felraktározott gabonát és a lengyel állam birtokában levő olajvállalat raktárát. Lengyelország danzigi főbiztosa erélyes tiltakozást jelentett be.

A német ujságírók elutaztak Londonból

London, aug. 26. (MTI.) Szombaton a német nagykövetség tanácsára valamennyi német ujságíró elutazott az angol fővárosból.

Spanyolország semleges lesz

Burgos, aug. 26. A minisztertanács szombaton elhatározta, hogy haladéktalanul értesiti Spanyolország valamennyi külföldi diplomáciai képviseletét, hogy Spanyolország összetűzés esetén feltétlenül megőrzi semlegességét.

Lázas tevékenység Párisban

Páris, augusztus 26. A Quai d'Orsayn és a hadügyminisztériumban szombaton is lázas tevékenység folyt. A Temps értesülése szerint Daladier miniszterelnök Bonnet külügyminiszterrel elsősorban Hitler vezérnek az angol és francia nagykövetek előtt tett kijelentéseiről tárgyalt. Francia diplomáciai körökben továbbra is nagy tartózkodással nyilatkoznak Hitler diplomáciai kezdeményezéséről. Kiszivárgott hírek szerint Hitler állitólag határozott pontokban körvonalazta feltételeit az angol nagykövet előtt, viszont a francia nagykövettel folytatott megbeszélése csak általános keretek között mozgott. Illetékes helyen úgy vélik, hogy a helyzet továbbra is igen súlyos, de nem reménytelen.

Roosevelt üzenete körül

Berlin, augusztus 26. A *Völkischer Beobachter* állást foglal *Roosevelt* üzeneteivel kapcsolatban és a többi között ezeket irja:

Jobb volna, ha az Egyesült Államok elnöke arra gondolna, miként teheti jóvá a wilsoni programot, amelyet maga a szerzője tagadott meg. Az olyan kezdeményezések, amelyek ellentétben állanak ezzel a történelem ítélőszéke előtt lerovandó kötelezettséggel, csak a helyzet tökéletes félreismerését jelentik.

Az a béke azonban, amelyért Roosevelt most síkra száll, nem az az állapot, amely ezt a nevet valóban megérdemli, hanem a versaillesi rendszer, amit utólagos háborúnak lehet nevezni. Rooseveltnek a béke lényegéről alkotott felfogása egyezik London és Páris vezető államférfiainak felfogásával. Ha igazi felelősségtudat hatná át az államférfiakat, akik hiába keresték üdvösségüket a bekerítő politikában, akkor visszavonulnának és helyüket a leggyorsabban olyan férfiaknak adnák át, akik jóvátehetik az okozott károkat és új utakon indulhatnának el.

Washington, augusztus 26. Johnson h. hadügyi államtitkár szombaton a Fehér Házban tanácskozást folytatott Roosevelt elnökkel. A sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a hadügyminiszterium minden szükséges intézkedést megtett, hogy szembenézzen minden eshetőséggel. Hozzátette, hogy az Európából legutóbb érkezett hírek azt a látszatot keltik, hogy a német-lengyel válság békés kibontakozás irányában fejlődik, hacsak előre nem látott újabb nehézségek nem merülnek fel.

Páris, aug. 26. A Paris Midi értesülése szerint, jóllehet, pontos adatok még nem állnak redelkezésre, de minden jel arra mutat, hogy Rooseveltnek III. Viktor Emanuelhez intézett üzenete nem marad eredménytelen.

*

Berlin, augusztus 26. (MTI.) Külföldön olyan híresztelések terjedtek el, hogy a német birodalmi gyűlést összehivják. Itteni hivatalos körök a hozzájuk intézett kérdésekre kijelentették, hogy Berlinben erről ezidőszerint semmit sem tudnak.

Dr. Vargha Elemér nyug. helyettes polgármester Baján hirtelen meghalt

Halálát valószinüleg szívbaj okozta

Megdöbbentő gyászhir érkezett szombaton délelőtt a debreceni városházára. Bajáról táviratozták a polgármesteri hivatalnak, hogy hirtelen elhunyt dr Vargha Elemér nyugalmazott h. polgármester, aki feleségének bajai rokonságánál volt látogatóban.

A tragikus gyászhir a városi tisztviselők között mélységes részvétet keltett. Valamennyien, mint a legkiválóbb magyar tisztviselő, derék, nemesgondolkozású férfi mintaképét ismerték dr Vargha Elemért. A haláleset híre rövid idő alatt elterjedt a városban is és minden fele őszinte részvétet keltett.

Dr Vargha Elemér úri egyénisége, több, mint három évtizedes kiváló tisztviselői multja összeforrott Debrecen városával. Őmaga is debrecei család gyermeke, Debrecenben született 1876 június 9-én. 1903 január elsején lépett Debecen város szolgálatában, mint IV. osztályú aljegyző. Előzőleg Debrecenben végezte középiskoláit és ugyancsak itt szerzett kitüntetéssel jog és államtudományi oklevelet.

Először ügyvédjelöltként működött, majd 1900 november 10-től 1902 március 31-ig a debrecen: kir. törvényszéken szolgált. Debrecen városánál a kitűnő, nagytudású dr Vargha Elemér szép karriert futott be és **1929 decemberében választotta meg a közgyülés polgármester helyettes főjegyzővé.** 1935 október 3-án kérte egészségi állapotára hivatkozással nyugalombahelyezését.

Dr **Vargha** Elemér ny. polgármesterhelyettes 35 éves városi szolgálata alatt — amint az a m. kir. **kormányfőtanácsosi** kinevezésével legmagasabb helyről is elismerést nyert, — mindenkor kifejtett érdemes és eredményes tevékenységével és közhasznú működésével a város törvényhatóságának teljes elismerését és tiszteletét érdemelte ki. Közel másfél éven át végezte a polgármesteri állással járó teendőket.

Nyugdíjazása óta sem szünt meg a köz javára munkálkodni. Mint a Debreceni **Vöröskereszt Szövetség** elnöke páratlan agilitással, gyönyörű eredménnyel dolgozott napjainkban annyira fontossá vált munkakörén.

Dr Vargha Elemér ny. polgármesterhelyettes július második felében utazott el Debrecenből feleségével együtt. Balatonföldvárra mentek nyaralni s innen néhány napja utaztak el Bajára dr Vargha Elemérné családjához. Ott érte a hirtelen halál dr Vargha Elemért, **valószinűleg szívbaj következtében.**

Dr Vargha Elemér halálát özvegyén és családján kívül széleskörű rokonság gyászolja, köztük számos debreceni rokona, hiszen az elhunyt régi debreceni család sarja volt, édesapja Vargha Ferenc építészmérnök, az Ipari és Kereskedelmi Bank igazgatója, dr Vargha Elemér nyugalmazott h. polgármester, aki feleségének bajai rokonságánál volt látogatóban.

Dr Vargha Elemér holttestét értesülésünk szerint Bajáról Debrecenbe szállítják s a debrecein Köztemetőben helyezik örök nyugalomra.

Fiú és leányka intézeti ruhákban, kabátokban
a legjobbat legolcsóbban
adja a
Benyáts ÁRUHÁZ

!!! Mindig elégedett lesz !!!
ha **1940** tipusu **rádió**-ját
Soltész-tól, Kálvin tér **2.**
veszi. Az összes gyártmányok kaphatók.

Drákói intézkedések Varsóban

Varsó, aug. 26. A lengyel hatóságok a gyűjtőtáborba szállítottak több varsói kereskedőt, akik elsőrendű fontosságú élelmiszerekkel titkos spekulációt űztek. Szombaton a Lengyelországban tartózkodó német állampolgárok legnagyobb része visszautazott Németországba.

Közeledik az új iskolaév!
A szükséges tankönyveket már most jegyeztesse elő a
„Méliusz“
könyvkereskedésben

Lenti rádió készülékek a debrecenlegnagyobb lerakatánál a Tiszántúl legmodernebb rádiószalonjában megtekinthetők, ahol azokat vételkényszer nélkül a legelőnyösebben bemutatjuk

MAYER EMIL
gépészmérnök. Rádiólaboratóriuma, Kossuth-u. 23.

Már kapható:
Földes Sándor cégnél
Püspöki palota.

Bemutatja:
Meteor Csillár üzlet
Debrecen Piac u. 9.

Fenti rádiókat bemutatja és árusítja:
Gulyás Ferenc
rádiószaküzlet, Piac-u. 59. Telefon: 22—19.

Fenti rádiót készséggel bemutatja
Nánássy Lajos
rádió, villany, csillár és kerékpár szaküzlete, Piac-u. 85. Tel. 30—67.

Vegye meg
Neumann József
rádió szaküzletében, Piac és Simonffy utca sarok

Kiírták a pályázatot a megüresedett városi állásokra

A polgármester tegnap több megüresedett városi állásra írt ki pályázatot. Éspedig:

Egy tisztiügyészi állásra, mely dr Pajor Győző képviselővé történt megválasztása folytán üresedett meg.

Továbbá *két mérnöki állásra*, mely a X. fizetési osztályba van sorozva és építészmérnöki képesítéshez van kötve.

Azonkívül lemondás folytán megüresedett *II. o. városi külsőségi (hortobágyi) állatorvosi állásra.*

A pályázatok beadásának határideje szeptember 26. A pályázati hírdetményeket teljes egészükben közölni fogjuk.

SZERET élni? Strandoljon a nagyerdőn!

Tömeges szerencsétlenség az Alföldi Takarék bontásánál

Többmázsás vastraverz betontömbbel lesodort a mélybe két munkást, a harmadikat a magasban ütötte le

Borzalmas szerencsétlenség történt szombaton délután az Alföldi Takarékpénztár bontási munkálatainál. *Egy négyméteres vastraverz hatalmas betontömbbel együtt lezuhant a mélybe és magával sodort két munkást, a harmadikat a magasban zúzta össze.* A mentők szállították ki a három sérültet a klinikára.

Szombaton délután háromnegyed négy órakor serényen dolgoztak a munkások a hatalmas épülettömb bontási munkálatainál. *Négy órakor már be akarták fejezni szokás szerint a munkát, amikor néhány perccel előtte megtörtént a szerencsétlenség.*

Megmozdúl a fal

Ott, ahol a bankhelyiség fölött az üvegtető volt, már igen előrehaladott állapotban tartottak a bontási munkálatok. *A mellette lévő szobáknál dolgozott az egyik hattagú munkáscsoport és vastraverzeket emelték ki a betonból. A munkások csákányokkal keresztül vágták már a betont az egyik helyen, amikor a közel négy méter magasban hirtelen arra lettek figyelmesek, hogy a vastraverz meginog.*

Az egyik munkás elkiáltotta magát:

— Vigyázz, mert baj van!

De abban a pillanatban a vastraverz a magasban megfordult és a rajta lévő többmázsás betontömeggel együtt megfordult egyik vége körül, lesepert két munkást a több méteres mélységbe, egy harmadik munkást oldalba vágott, aki fent eszméletlenül terült el a párkányon.

Elszállítják a sebesülteket

A szerencsétlenség színhelyén csakhamar nagy munkáscsoportok verődtek össze, kihívták a mentőket, akik elsősegélyben részesítették a sebesülteket és megkezdték a klinikára való kiszállításukat. A legsúlyosabb sérülést *Bódi Gyula* Gázgyár ucca 6. szám alatti napszámos szenvedte. *Őt a vastraverz forduló vége ütötte meg, hat centi hosszúságban vágott sebet ejtett az ajkán, combján és összetörte a medencecsontját. A mentők először hozzá felmásztak a falpárkányra és lehozták, beszállították a klinikára, ahol felvették.* A másik mentőorvos addig a két másik sérültet vette ápolás alá.

Mikor a mentőautó visszaérkezett a klinikáról, felfették rá a másik két sérültet is, akiket szintén kivitteek a klinikára. Az egyik *Lipcsei József* állványozósegéd, aki a József kir. herceg ucca 35. számú házban lakik, *a kezén és lábán zúzott sebeket, valamint bordatörést szenvedett. Őt a forduló vastraverz közepe kapta el Pálfi József Pacsirta ucca 31. szám alatti napszámossal együtt, akinek a hátát zúzta össze a hatalmas súlytömeg. Ők ketten lezuhantak a többméteres mélységbe a téglahalmazra és részben attól is sérültek meg.*

Amire nem számítottak

A szerencsétlenség kiderítésére a vizsgálatot bevezették. Mint a munkások elmondották, *az a vastraverz, mely kiszakadt a falból és a bajt okozta, körülbelül félméterre állt ki a szabadba, amikor dolgoztak a betontömeg átvágásán. Arra számítottak, hogy a mintegy kétmázsás vas a másik oldalon kötve van egy másik vashoz és így nyugodtan folyt a bontási munkálat.*

Egyszercsak megmozdult a vastraverz s ekkor derült ki, hogy *nem volt a másik oldalon lefogva, mint az a rendes építkezéseknél lenni szokott. A vastraverz megfordult az egyik vége körül és a körülbelül öt mázsa súlyú betontömbbel együtt lezúdult a mélységbe, magával rántva az embereket, azután függőleges helyzetben megállt.*

Szerencsére két másik ember még idejében megmenekült attól, hogy a htalmas súly alá kerüljön. A munkások beszélték, hogy *ez a vastraverzkiemelési munka veszélyesnek látszott és az egyik munkavezető mondotta, hogy ne csinálják.* Pálfi a klinikáról saját lábán távozott, Lipcseit hazaszállították saját kérésére, míg a legsúlyosabb sérült, Bódi a klinikán maradt.

A hatalmas arányú bontási munkálatok már eddig is követeltek kisebb-nagyobb baleseteket, ilyen arányú azonban eddig még nem volt. *Az életveszélyesnek nyilvánított épület lebontásánál tűnt ki, hogy mennyire veszedelmes volt ez az építkezés. A szerencsétlenség is olyan ok miatt keletkezett, amire rendes építkezésnél nem számítottak.* A vizsgálat folyik.

Nagyjelentőségü átalakulás Jugoszláviában, horvát bánság lesz és megalakul a szerb-horvát egyesített kormány

Belgrád, augusztus 26. Jugoszláviában nagyjelentőségű események zajlottak le, amelyek előreláthatólag hosszú időre kihatnak majd a jugoszláv belpolitikai élet alakulására. A szerb-horvát egyesített kormány délután megalakult. Az új kormány megalakulása után hat nagyfontosságú törvényerejű rendeletet jelentetett meg. Az egyik tartalmazza a szerb-horvát megegyezést, egy másik rendeletben feloszlatták a Házat és a szenátust. A szerb-horvát megegyezést tartalmazó rendelet a következőket tartalmazza:

A horvát bánság magában foglalja a szávai és tengermelléki bánságot, amelynek székhelye Zágráb. A horvát báni hatóságok illetékessége alá tartoznak a földművelés-, kereskedelem-, ipar-, erdő-, bánya-, építészet-, népjóléti, népegészség-, testnevelés-, igazság-, közoktatás- és beligazgatásügy. A többi ügyek az állami hatóságok illetékessége alá tartoznak. Az állampolgárság megadására a bánság illetékes. A törvényhozási hatalmat a bánság területén a király és a megválasztandó horvát szabor együttesen végzi.

Belgrád, aug. 26. (Havas.) A szerb-horvát egyesített kormány megalakult. A miniszterek szombat délután letették az esküt. A kormány összetétele a következő:

Miniszterelnök Cvetkovics, h. miniszterelnök Macsek, külügyminiszter Cincár Markovics, hadügyi és tengerészeti miniszter Milán Nevics tábornok, belügyminiszter Mihaldjics, az eddigi zágrábi bánhelyettes. Az új kormányban tehát 1 szerb miniszter foglal helyet, 4 jugoszláv radikális párti, 1 független demokrata párti, 1 agrárpárti és 2 szerb radikális párti.

Hungária női kalapszalon
áthelyezte üzemét
Csapó u. 6. az udvarban.

Ravasz László püspök beszéde a nemzeti függetlenségről

Az Országos Református Lelkészegyesület szombati gyűlésén *Ravasz László* püspök nagy beszédet mondott, melyben a református lelkészekre váró nagy feladatokról szólt.

— A református lelkipásztorokra az a nagy feladat vár — úgymond —, hogy ebben a viharos átmeneti időben tiszta és biztos eszmélkedéssel, népünknek és az egész korszaknak nyugodt és egyenletes haladást biztosító irányítását végezzék.

— Református lelkipásztor életre-halálra nem csatlakozhatik egyik vagy másik napipolitikai párthoz. Lehetséges, hogy valamelyiket egy konkrét kérdésben támogatja; lehetséges, hogy állandó jóindulattal segíti azt, amelyik legépítőbb és képviselőiben is legmegbízhatóbb. De magát nem adhatja oda egy pártnak, mert nagyon hamar rájön, hogy ez rossz szövetség.

— Mindez azonban távolról sem jelenti azt, hogy ne tudjunk körvonalazni olyan nemzetpolitikai programot — folytatta a püspök —, amelyet minden magyar református lelkipásztor magáénak ismerhet. Ennek

a nemzetpolitikai programnak első és főfeltétele a nemzeti függetlenség.

Nemzeti függetlenség a szó teljes értelmében, külpolitikai, belpolitikai értelemben éppúgy, mint gazdasági és szellemi vonatkozásban. Nekünk nincsen az országon túl sem gazdánk, sem érdekünk,

hozzánk soha semmiféle igény, parancs nem jöhet sem Berlinből, sem Moszkvából, sem Londonból, sem Rómából, sem Párisból, sem Newyorkból.

Lelkileg mi vagyunk ennek a nemzetnek legfüggetlenebb rétege és hivatottnak érezzük magunkat, hogy a függetlenség mellett elsősorban szólaljunk meg.

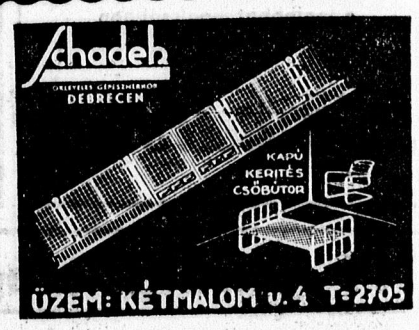
AZ EVEZÉS minden izmát megmozgatja, étvágyát fokozza.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap d. u. 3, 5, 7, 9 órakor, hétfőn d. u. 5, 7, 9 órakor utoljára
Lehár Ferenc világhírű nagy operettje:

A vig özvegy

Főszereplők: Maurice Chevalier és Jeanette Macdonald
FELTÉTLENÜL NÉZZE MEG!

A legkisebb mezőgazdasági munkabérek megállapítása

Értesíti a város elsőfokú közigazgatási hatóság a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. földművelésügyi miniszter úr a 75.497/1939 VIII A/1 sz. rendeletével az 1939 évre a város egész területére elrendelte a legkisebb mezőgazdasági munkabér megállapítását.

Ennek a rendeletnek alapján a munkabér megállapító bizottság 1939 évi szeptember hó 1-től kezdődőleg a következőképen állapította meg a mezőgazdaságokban alkalmazottak részére fizethető legkisebb munkabéreket:

Saját élelmezés melletti alkalmazás esetén:

Felnőtt férfimunkás részére 3.50 P, felnőtt nőmunkás és 16—18 éves férfi munkás részére 2.80 P, 16 éven aluli munkás részére 1.40 P.

Munkaadó által nyujtott élelmezés melletti alkalmazás esetén:

Felnőttt férfimunkás részére 2.50 P felnőtt női munkás s 16—18 éves férfi munkás részére 2.00 P, 16 éven alúli munkás részére 1.00 P.

A munkabérmegállapító bizottság 1939 évi október hó 15-től kezdődőleg ujból meg fogja állapitani a mezőgazdaságokban fizethető legkisebb munkabéreket.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága

— A kövér, idomtalan ember alakja ismét nyúlánk és karcsú lehet, ha hosszab időn át reggel éhgyomorra es este lefekvés előtt is egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet iszik. Kérdezze meg orvosát!

Danzig a viharsarok

Az egész világ figyelme Danzig városa felé fordul, mert ez a város az európai viharsarok. Danzignál dől el, hogy háború vagy béke lesz-e Európában.

Tudni kell Danzigról és a vele kapcsolatos területekről a következőket:

A világháború után

a békeszerződés kettévágta Németország keleti részét, úgyhogy az anyaország és Keletporoszország közé beékelte az úgynevezett lengyel danzigi korridort, mely Lengyelország részévé vált.

Ezzel elszakították az anyaországtól Kelet-Poroszország hárommillió lakóját. Kelet-Poroszország legismertebb városa Königsberg.

A békeszerződésnek ezt a rendelkezését azzal magyarázták, hogy

Lengyelország számára csak így lehet szabad útat biztosítani a Balti tengerhez.

Különösen a franciák voltak azon, hogy Lengyelország minél erősebb állam legyen a németek oldalában.

A lengyel folyosó, ahol eléri a tengert, fekszik Danzig városa, amelyből a körülötte fekvő kisebb helységek és terület egybekapcsolásával szabad várost alakítottak a Népszövetség fennhatósága alatt.

A korridor területe hétezer négyzetkilométer és egymillió ember él rajta,

fontos ez a terület Németország számára nagyon, mert ezen a területen tud szárazföldön érintkezni Kelet-Poroszországgal. A korridort átszelő fontos vasútvonalak használatára Németországnak egyezménye volt a lengyelekkel.

Ez év tavaszán a németek, mint ismeretes, követelték, hogy

Danzigot csatolják vissza a birodalomhoz és a korridoron át pedig német felségjog alatt álló műútat akarnak építeni.

Danzig városa maga kétezer négyzetkilométer területet foglal el és

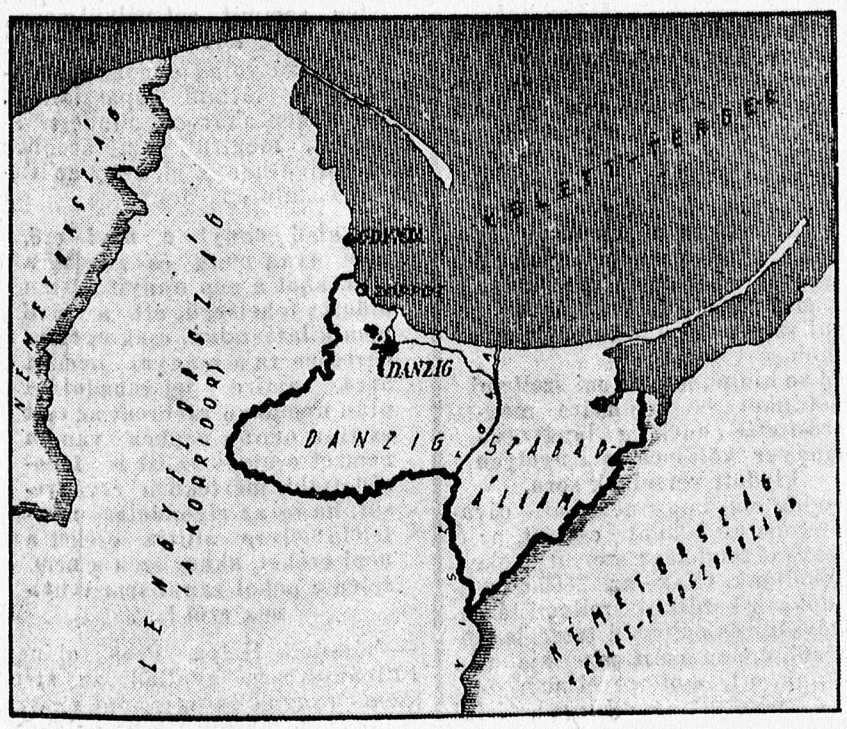
a szabad város lakóinak száma 400.000

A lakosok tulnyomó része német és csak elenyésző a lengyelek száma.

A korridorban fekvő városok közül a jelentősebbek a következők: Bromberg, Thorn, Graudenz, Dirschau. A korridortól dél felé eső terület is német föld volt 1919-ig

Felső Szilézia keleti része az, sűrű lakossággal, hatalmas ipartelepekkel, szén. és vasbányákkal. A legnagyobb város: Kattovitz.

A korridor lakossága a németek szerint tulnyomólag német, mert az ott lasó kasubok, akik a lakosság tekintélyes részét adják, nem szlovákok, tehát nem sorozhatók a lengyelek mellé. A lengyelek ezzel szemben a lengyel többséget bizonyítják.

Előírásos
tiszti esőköpenyek
csuklyával szellőző hátta!
Dr VARGA
uri divatnál
Piac u. 22-24.

Várkonyi
női ballon
Debrecenben csak
Grósznál
Piac u. 51.

Páratlanul szenzációs lesz a művészi fényképkiállítás

A Debreceni Fotoklub az idén, szeptember 2—16-án rendezi meg II. nemzetközi nagy művészi fényképkiállítását a Déri muzeum öt termében. A kiállítás anyaga hallatlanul bőséges, az egész világból küldtek be képeket, ami Debrecennek az egész világon 1938-ban elfoglalt első helyéhez méltó is. A zsürinek nagyon nehéz munkája volt, hogy a sok remek anyagból a legszebbeket kiválassza. Még most is folyik a válogatás nehéz munkája, pedig már az utolsó napok telnek el.

Az bizonyos, hogy a debreceni közönségnek ilyen élményben még nem volt része a művészetek terén. Jellemző a kiállítás nagyvonaluságára, hogy a kereskedelmi miniszter két fillérest és az egész kiállítás idejére 50 százaiékos utazási kedvezményt engedélyezett.

Elütött egy nagyothalló embert a villamos az Árpád-téren

Az eső elől akart menekülni, — A gyrázkódást s koponyacsonttörést szenv edett.

Súlyos villamosbaleset történt szombaton délben egy óra előtt két perccel az Árpád tér és Csapó ucca sarkán lévő Nagy Dániel vendéglő előtt. A 10. számú villamos, melyet Kaszás József kalauz, Böszörményi út 53. szám alatti lakos vezetett, elütötte Kovács Lajos 70 éves mikepércsi napszámost, akit agyrázkódással és koponyatöréssel szállítottak ki a klinikára.

Déli egy órakor szakadt az eső Debrecenben és az emberek az uccákon fedél alá igyekeztek menekülni a zápor elől. Így történt ez az Árpád téren is, ahol a páratlan oldalról *elindult a hetvenéves Kovács Lajos keresztül az úttesten, hogy az eresz alá bujjon. A fejére egy zsákot tett, hogy minél kevésbé ázzon s így történt, hogy nem vette észre a közeledő villamost.*

A 10-es kocsi, amit Kaszás József vezetett, a Kassai út felől igyekezett a városba és szabályszerű megállásra készült a Csapó ucca 100. számú ház előtt. *A kocsivezető csengetett, amikor az útkereszteződéshez ért és lefékezte a kocsit megálláshoz. Eközben ért a sínekhez Kovács Lajos, aki a fején lévő zsáktól nem látott semmit és így történt, hogy a villamos bal első részének ment, mely kivágta a kövezetre.*

A fékezés alatt álló kocsi az esős idő ellenére is csakhamar megállt a síkos pályán, az utasok leugráltak a villamosról, nagy tömeg vette körül a szerencsétlenség színhelyét. *Kovács fejéből patakzott a vér és elvesztette eszméletét. Első-nek egy mikepércsi asszony futott át hozzá a másik oldalról, azután telefonáltak a mentőkért, akik kiszállították a klinikára.*

Megállapították, hogy *a szerencsétlenül járt öreg ember nagyothalló és ez nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a villamoscsengetést nem hallotta és a zsáktól nem látott.* Megállapították, hogy súlyos agyrázkódást és koponyacsonttörést szenvedett. Állapota súlyos.

Öngyilkos lett két fiu

A debreceni ügyészségnek telefonon jelentették szombaton délelőtt, hogy Hajdúdorog községben Salánky Sándor 15 éves fiú felakasztotta magát és mire rátaláltak már meohalt. A csendőrség nem tudta megállapítani, hogy a 15 éves fiú miért lett öngyilkos. Temetésére az engedélyt, mivel bűncselekmény nincs, megadták.

Hajdúszoboszlón Molnár Barnabás 14 éve cselédfiú a gazdájánál felakasztotta magát az istállóban és meghalt. A fiú buskomor volt már hetek óta. Teljesen árva gyermek volt és a menhelyből került ki Hajdúszoboszlóra. Temetésére megadták az engedélyt.

Apolja kezét! Manikürözteseen Rencznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Távol a „Kistemplomtól"

Irta: BOT ANDOR.

Régi igazság, hogy a távolság nem csökkenti a szeretetet, sőt fokozza s megerősíti lelkünkben a ragaszkodást. Igy vagyok én is Debrecennel, ha nyaranta a messzevidék jártában és szemlélésében keresek üdülést és szórakozást. Bizony sok minden hiányzik az otthon kényelméből, Debrecen megszokott s itthon nem értékelt előnyeiből. De legjobban hiányzik a „Kistemplom" talán azért, mert húsz—huszonöt év alatt ezt szerettem meg Debrecenben legjobban.

Idegen helyeken, fürdőtelepeken mindig szakítok időt arra, hogy templomainkba bepislantsak egy-egy istentiszteletre elmenjek. Sajnos, fájó szívvel tapasztalom, hogy az „Ige" nem vonzza valami nagyon a hívőket s a test ápolása, örömeinek kielégítése közben a lélek „megfürösztése" inkább a keresztyén testvér hiten levőknek probléma és sokszor mindennapi szükséglet, nálunk fölösleges és mellőzött dolog. Pedig kedves és lelketmegnyugtató érzés idegenben is belekapcsolódni egy-egy dicséret, vagy zsoltár eléneklésébe, meghallgatni a lelkipásztort tőlünk távoleső helyeken is és bepillantani a messze lakó testvérek lelkivilágába, egy-egy ilyen isten házában összegyült gyülekezet ünnepi megnyilatkozásain keresztül.

S valahányszor a messze távolban belépek az Ur házába, gondoltaban mindig a debreceni „Kistemplom" lépcsői előtt állok, mert sajátságos, hogy ebbe a templomba **lefelé** vezetnek a lépcsők, mintha csak éreztetni akarnák, hogy a testnek meg kell alázkodnia, el kell törpülnie, hogy azután a lélek annál szabadabban s merészebben emelkedhessék magasra.

Van ennek a templomnak egyszerűsége mellett is oly egyéni sajátsága, s oly szokatlan elrendezése, mely messze idegenben is kirajzolódik bennünk, s melyet az ima és önmagába mélyedés melege rögtön „előhív" és megörökít lelkünk érzékeny vásznán...

Talán csak délibábos képzelődés ez, vagy a „szószék" művészi elhelyezése s fölötte a fehérliliom tiszta szírma s fehér ragyogása, talán a tömör és komoly oszlopok egymásmelletti sorakozása! Valóban ezek az oszlopok nemcsak e templom mennyezetét tartják, de érzékeltetik, hogy nekünk magunknak is erős oszlopokra, a hit, a remény és szeretet oszlopaira kell támaszkodnunk, ezekre kell építenünk, hogy a mai viharzónáiban megállni s mi több: előrejutni képesek legyünk. Tudom, hogy megmosolygott banalitások ezek sokak szemében, pedig ezek mind jellegzetes vonásai a „Kistemplomnak" azokkal az egyszerű, tengerszem tükréhez hasonló tiszta s egyszerű beszédekkel, melyekkel itt találkozhatsz, ha e templom lelkipásztorát hétről-hétre hallgatod... De mint a tengerszemben felragyognak a körül elterülő fenyvesek koronái, bércek csúcsai, úgy csillannak fel mondatról-mondatra lelkipásztorod beszédében a mélységes gondolatok, a tudásnak egyszerű köntösébe öltöztetett nagyszerű, sokszor megdöbbentő sziklaóriásai! Ilyenkor eszmélek arra, hogy tudás és hit nem keresztezik egymást, sőt mennél többet, mennél megdöbbentőbbet tudunk a világról, az Alkotó munkájáról, annál mélyebb, természetesebb lesz hitünk, mert érezzük, hogy ezen hit nélkül csak férgei s nem teremtő munkát folytató képmásai lennénk Istenünknek!

De amiért legjobban szeretem a Kistemplomot, az mégis az a csokor virág mely kora tavasztól késő őszig ott pompázik az Ur asztalán, hol egy karcsú kristályvázában, hol egy magyaros agyag, vagy kőedényben.

Akár a mező és rét első tavaszi virágai ezek, akár a „paplak" fehér tulipánjai, vagy a kertész gondos nevelésének értékei, mindig ugyanazok a kezek gyüjtik, kötözgetik és küldik ide az Ur asztalára őket, melyeket sokszor lehajlok megcsókolni s melyek a végzett munkára hivatkozva, nem engedik magukat megcsókolni. — Kezek küldik, melyek az otthon támaszai, bölcsőt ringató, majd gyermeket útjukra eresztő kezek, kezek, melyek bibliaköröket vezetnek, összetartanak, a szegénynek kenyérkarajt szelnek, tisztaságra ügyelnek s a „Kistemplomba" a virágok színeit, illatát s velük s bennünk a „Nő" istenhírdetését és magasztalását varázsolják.

Gondolatban ráhajlok e virágcsokorra, mert érzések, gondolatok, lelkimegnyilatkozások, a művészetek inspirálói ezek s mert a lelkipásztor kicsi minisztránsai Ők, kik előre elringatják és a magasság felé terelik gondolatainkat!

Messze jártamban bárhol s bármikor lépek egy-egy templomunkba mindig keresem e virágokat, mindig hazarepülnek gondolataim s látom őket ott is, akkor is — mikor nincsenek s az Ur asztalára nemesen érző női lélek elfelejti őket elküldeni.

Céltudatosan kell megmunkálni a magyar igazság útját

Vegyenek példát rólunk, testvér esztekről, finnekről. — Mi ismerjük az elnyomást, a szenvedést és ma élünk, mintha nem is lett volna sanyarú sorsunk. — A népi erőket kell itt is megmozgatni. — Helga Päss eszt leány beszél magyarul magyaroknak

Az egyre szebben fejlődő idegenforgalmunk országos viszonylatban mindig több és több meglepetést hoz. Helyesebben, mi már nem is igen lepődünk meg, ha valaki eszt díszes ruhában elénk áll, megszólal helyes magyar kiejtéssel és beszél olyan dolgokról, melyek elsősorban minket, magyarokat kellene, hogy érdekeljenek, de titkon bevalljuk az ilyen beszélgetés után, hogy eddig nem szenteltünk annyi időt ezeknek a magyar kérdéseknek, mint pl. Helga Päss szép fiatal eszt leány.

Ez a leány, aki úgy jött hozzánk, hogy széjjel néz, hogy megcsodálja a sokat hallott hazánk szépségeit, egy kicsit forog itt, mint idegen, aztán majd hazamegy mesélni északi testvéreinknek a déli gazdag, szerencsésebb éghajlatú, jobb földű testvérekről, aztán mire felfigyelt, itt is maradt. Itt maradt és egyetlen esztendő alatt úgy megtanult magyarul, mint akár én, vagy te...

Hihetetlen, de így van.

Ha egy német megtanul magyarul, akkor a kiejtésén mindig érzik valami különös idegen íz. Más a hangsúlya. Az olasz is énekel, de az amerikai magyar is felszed valami különleges muzsikát a magyar beszédbe, ellenben ez az eszt leány olyan első szótagos hangsúlyozással beszél, mintha csak itt valahol a Tiszántúlon ringott volna a bölcsője, holott nem is itt, hanem Pécsett tanult meg magyarul.

Bolyongásában, országjárásában ott kötött ki és most vendégként jött el hozzánk.

— Előbb azonban megtanultam magyarul — mondja mosolygósan, magyaros arca külön meglepetés, mert nem a hirtelen szőke, sőt lenszőke északi testvéreink színét, jellegét viseli, hanem ebben is barna magyar...

Megelégedéssel ismerjük el, hogy jól megtanult magyarul egyetlen esztendő alatt, mire megjegyzi:

— Hiszen testvérek volnánk, nem? — és most beszélni kezd arról, amit itt látott, tapasztalt, amit jónak ítél magyar szempontból, ami értéket jelent neki is, nekünk is:

— Mindenek előtt azt kell kijelentenem, hogy nagyon szeretem a magyarokat. Érthető. Itt mindenki kedves, mindenki jó hozzám. Nem is tudom, hogy lehet ennyi barátság, szeretet, vendégszerető jóság az emberekben, mint itt. Helyesebben hogyan lehet annyi, mint fent minálunk Esztországban, mert ebben is megegyezünk, mi testvér népek, hála Istennek. Mint sok minden másban.

Így a többi között még abban is, hogy mi északi testvérek, finnek, esztek szintén keresztül mentünk hosszú megpróbáltatásokon, de győzött bennünk a hit és kitartó reménykedés. Ezt kell megtanulnia a magyaroknak is, különösen a megszállott területen élőknek.

Mi északi testvérek az orosz elnyomás minden terhét éreztük, viseltük sokkal, de sokkal hosszabb idő óta, mint a magyar testvérek a mostani megpróbáltatást. Egyet azonban soha nem felejtettünk el: céltudatosan vártunk, reméltünk és kiszámított tervek szerint készültünk a jövendőnkre. Talán sokszor ravaszsággal, sokszor megalkuvásnak látszó engedményekkel, de mi hittünk, reméltünk és nemzeti összetartásunk ezer szálával építettük akkor is a jövőt, amikor a legnagyobb volt az elnyomásunk. Gondoljon csak arra pl., hogy az egész világon legnagyobb gyüjtemények egyike az eszt népdal és mese gyüjtemény, pedig mi jóval kisebb nemzet vagyunk, mint a testvér magyar. És csak 1848 után kezdtünk igazában foglalkozni népiségünk gondolatával kellően, mikor maguknak már Petőfijük megírta hallatlanul szép és ezerszeresen magyar lángolású verseit.

El se hinné, hogy a mi szellemi életünket is mennyire megerősítette ennek a lángszavú magyar költőnek eszt nyelven kiadott verseinek sora.

Mondhatom, hogy nemcsak divatos volt, de iskolát csinált, az ő lelke és elgondolása szerint énekelt sok költőnk. Csak az 1860-as esztendőkben kezdtünk szellemi téren, gazdasági és politikai téren is előretörni, éppen azért, mert kis nép voltunk, ott, ahol erővel nem bírtunk, pótoltuk reménnyel, lelki erővel.

Mi igazán bebizonyítottuk például a magyar testvéreknek, hogy érdemes remélni és szenvedni a hazáért, mert nem maradhat el a siker, a dicsőség se...

— A háború után indult meg életünk, sokat kellett pótolnunk, s ma hall az egész világ alig másfélmilliós kis népünk kultúrájáról, életéről, szellemi és gazdasági előretöréséről, de maguk magyarok hallanak közös kapcsolatainkról is. Minálunk nemzeti feladat eljönni erre a földre, nemzeti feladat magyarul megtanulni. Szeretnénk ezt az érdeklődést felkelteni a nemzetünk iránt itt. Az, amit egykor néhány tudós kezdett meg kölcsönösen, ma már széles rétegében él társadalmunkban és különösen a fiatalság vonzódik, okul, tanul és jön el a maguk szép országába évről évre nagyobb számban. Szerintem ez az a mező, ahol sok a munka és sok munkásra van szükség.

Lássa, én tizennégy esztendős voltam, amikor először gondoltam arra, hogy van eszt-magyar kapcsolat is, ez a kapcsolatutáni ismeretvágy hozott ide, mert személyesen akartam meggyőződni arról, hogy milyen a magyar élet, milyen a magyar szellemi haladás.

Ma magyarul tudok, hála Istennek, magyar egyetemen tanulok, magyar könyvet olvasok és rövidesen fordítok eszt nyelvre és ha hazamegyek, azt hirdetem a népemnek otthon, amit itt láttam, tapasztaltam. Mondhatom, hogy sokszor úgy érzem, engem Isten küldött ide látni, tapasztalni és csak azt mondhatom magyar testvéreimnek: akarni kell erősen, szívből, őszintén azt, amit nagyon remélünk és akkor sikerül.

Fenn az eszteknek, lenn a magyaroknak Isten különleges sorsot szánt, nekünk odafent, maguknak idelent helyet kell állani, itt kell maradni, rendeltetésszerűen küzdeni, mert Isten semmit cél nélkül nem tett...

— Hosszú volna elmondani mindent, amit láttam tapasztaltam. Majd otthon akarom mindezt elmondani, megírni, azt azonban nem hallgathatom el, hogy az itteni tapasztalatom, hogy

ott, ahol ennyi a népi erő, ahol olyan nagy és gazdag a föld, ahol a nép annyira Isten áldotta tehetségű, ott a jövő nem kilátástalan, csak egyszer ébredjen rá a magyar nemzet arra, amire felszabadulása után nyomban ráébredt az eszt és finn nép: a népben van a nemzet ereje, s ez itt is fokozódottabb mértékben érvényesül, ha ez az elgondolás megfelelő helyre állítja ezeket a népi erőket, akkor ezen a nemzeten a pokol kapui sem vehetnek erőt!...

— búcsúzik Helga Päss, akinek tulipánpirosra gyullad az arca, szeme ragyog és én semmiképpen se akarom elhinni, hogy valahonnan Esztországból, zöldelő mezők, pergőlevelű nyírfák világából kerül hozzánk vendégnek, látószemű testvérnek, érző és velünk vérző szívű barátnak...

sz. r. i.

Mielőtt:

gyomorsüllyedési haskötőt, sérvkötőt, köldökkötőt, gumiharisnyát akar venni, forduljon bizalommal VITÁRIUS és SZÉNÁSY fűzőkészítő, kötszerészmesterekhez Kossuth u. 2. sz. Telefon: 17-26.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Ádámmal.** Rencz üzlet. Kossuth u. 4. Városház épülete

FILLÉREKÉRT a legszebb helyen a legegészségesebb sport a nagyerdei csónakázás.

Gazdasági és háztartási leányiskola
III. évfolyamos növendékeket még felvesz
Internátus, Budapest, III. ker. Keve u. 50. Római fürdő

Érdekes tervek

Társadalmi uton havi 200.000 pengővel segitené elő a kollégiumi ifjúság telepítési mozgalmát — Ez az összeg a nagyvállalatok bekapcsolódásával havi félmillió pengőre szökkenne s pár év alatt megoldaná a telepítés kérdését

Egy esztendeje annak, hogy a debreceni ősi Kollégiumban, fiatal magyar szívek talaján kivirágzott a telepítés terve. Az a terv, amelyiknél szebbet, halálosan komolyabbat ,a jövőt céltudatosabban nézőt hosszú idő óta nem vetettek fel.

A terv mellékzöngéi is olyanok voltak, melyek minden figyelmet megérdemelnek. Néhány ember, egy-két vezető ajkáról elhullott a gondolat s a mohó, fogékony fiatal szívekben csakhamar kiterebélyesedett. Többszáz diák órák alatt magáévá tette a tervet: az ország végvidékeire sokgyermekes családokat telepíteni a Tiszántulról. És van abban valami meghatóan szép, valami csodálatosan biztató és feiemelő, ahogy ezek a derék alföldi fiuk egy esztendőn keresztül lemondtak vacsoráiknál a feltétről és az így megtakarított fillérekből még mielőtt lehullott a hó s fehér takaróval borította be a földet, elindították az első családot Dunántúlra. Mire pedig ismét elöntötte a tavasz virágos áradata a földeket, már a második tiszántúli sokgyermekes család ment ki új életet kezdeni a debreceni diákok elspórolt vacsorájából...

Arany Bika
gőz- és kádfürdő
állandóan nyitva.

Útmutatás, gyönyörű példa volt a debreceni Kollégium diákjainak elindított akciója. **Magyar szív mélyéből fakadt, tiszta tett, melynek fehér lapjára az aranypecsétet a legelső magyar embernek, vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzónak, a Kollégium volt diákjának adománya tette rá, mely több volt, mint segitség, buzdítás volt a legnagyobb magyar embertől a debreceni fiuk felé.**

Azóta szétharsant a debreceni diákok akciója, egyre jelentősebb tetté vált, amire felfigyeltek a külföldi magyarság tagjai is. Egyik telepített a másik után kerül a Dunántúlra. Az ország minden részéből futnak be megajánlások a telepítés ügyére s eddig 22.000 pengőre rug az az összeg, mely a telepítés céljaira fordíttatott, illetve fordíttatik.

A közeljövőben az **újabb tervek szerint 12 hajdúmegyei sokgyermekes családot fognak telepíteni a debreceni mozgalom során.**

Egyre futnak be újabb és újabb megajánlások. Egy pengőtől tíz pengőig ajánlják fel havonta fizetve két-három éven keresztül az emberek önkéntesen adott összegeiket a szép célra. Vannak lelkes, buzgó hívei az akciónak, derék, izzó lelkű magyar emberek, akik tömegesen gyüjtik a felajánlókat. Élen járnak a jó példával e téren Szentpály Imre és Szentpály Gábor budapesti lakosok és dr. Uray Vilmosné budapesti lakos. Egy hónap alatt a következő új megajánlások érkeztek két éven át havonként fizetendő rendes összeggel: Csepi Gyula Pestszenterzsébet 5 P, Szentpály Imre Bp. I. Attila u. 67. 5 P, dr. Uray Vilmosné Makó Bérház 5 P, dr Siménfalvy Árpádné Nagyszőllős 5 P, Chemez Károly Bp. I. Fenyő u. 7. 5 P, Ikvay Mihály Bp. Petőfi tér 3. 2 P, Buttkay Sándor Bp. Rákóczi u. 29. 1 P, Návay Aranka Földeák 5 P, dr. Demkó Belánszky Pál Makó 5 P, Sorg Jenő Bp. Kossuth Lajos tér 13—15. 5 P, Illy Gábor Bp. Donáti u. 16. 5 P, Ujhelyi Vitkai Sándorné Nagyszőlős 1 P, Szathmári Béla Makó 1 P, vitéz Csenkey Géza Budafok, Kerékgyártó u. 17. 2 P, vitéz Miksa János Bp. VIII. Staffenberger u. 8-a. 5 P, vitéz br. Willerding Rudolf Bp. I. Logodi u. 36. 5 P, Makay Attila Bp. Honv. Min. kiképz. oszt. 5 P, Kovács Dezső Bp. II. Bem József u. 8. 3 P.

Ezeknél a felajánlásoknál **hallatlan morális értéket jelent, hogy azt az ország minden részéből, a leszegényedett középosztály tagjai, kisemberek ajánlották fel. Hisszük, hogy rövidesen Debrecen közönsége is követni fogja a mindenfelől jelentkező jó példát.**

A kollégiumi ifjúság, mikor elindította akcióját, **hangoztatta, hogy annak egyáltalán nincsen felekezeti jellege.** Ez a tény beigazolódott most, amikor egy székesfővárosi róm. katolikus tanítónő adományt küldött be a telepítési mozgalomra. **A kollégiumi ifjúság ezt az adományt a többi beérkező katolikusok részéről jövő adománnyal, — ha a beküldő jelzi azt, hogy katolikus — külön kasszában kezeli s abból katolikus családokat telepítenek.**

A mozgalom egyik lelkes híve érdekes eszmét vetett fel, mely hatalmas lépéssel vinné előre megvalósulás esetén a telepítés ügyét. Főleg a diákság által, továbbá a telepítési akciónak ma már

az egész országot behálózó hívei segítségével százezer, a középosztályhoz tartozó magyar embert szervezzenek meg havi 1—5 pengős felajánlásokra, ami minimálisan havonként 200.000 pengőt jelentene a telepítés céljára.

Ez nem kevesebb lenne, minthogy havonta ötven családot lehetne letelepíteni, tekintve, hogy **a telepítés családonként 4000 pengőbe kerül.** Az állandó, havonkénti befizetésnek több előnye van. Egyrészt könnyebben fizet bárki havonként két pengőt, mint egyszerre 24 pengőt. **Másrészt a havonkénti befizetés folytán állandóan foglalkozik az üggyel, nem feledi azt el, mindjobban személyes kérdésévé válik s nem alszik el lelkében az érdeklődés iránta.**

Egyáltalán nem utópia, hogy a magyar középosztály soraiból az országban százezer ember kerüljön a maga 2—5 pengős adományával a célra. Ha **ehhez hozzávesszük, hogy az igazán tehetős rétegek, a nagy vállalatok, pénzintézetek bekapcsolódása még ezután várható, hiszen ezek a rétegek már olyan sokszor adták bizonyítékát hazafias és szociális gondolkozásuknak, hogy természetszerüleg ebből a mozgalomból kizártnak kell tartanunk kikapcsolódásukat.** Ha tehát azt tekintetbe vesszük, hogy a nagyvállalatok és intézetek megajánlásai még ezután futnak be, nem lehetetlen, hogy havonta **félmillió pengő lesz fordítható a telepítés céljára bizonyos idő multán, a telepítési akció teljes kibontakozásakor.** Ha hozzávesszük ehhez. Nemes Istvánnak a külföldi magyarság körében elindított akcióját, úgy bizonyosra vehető, hogy az ősi Alma Materből elindult gondolat komoly, nagy eredmények útját mutatja meg a telepítés kérdésében.

Debrecennek a debreceni Kollégium ifjuságának pedig örök büszkesége marad, hogy ez az eszme innen indult el termő és teremtő útjára.

(kiss)

INTÉZETI, ISKOLAI
ruházati cikkek
nálunk olcsón beszerezhetők.

Iskola kötény	szürke hosszu ujjas 70 cm-es 2·95, Fekete reform szabás 1-es	1·40	Iskola harisnya	6-os szám flór patent 1·20, amerikai fonalból	0·55
Intézeti bluzra	csikos vagy fehér ripsz vászon 1·40 1·10	0·88	Tiroli nadrág	1-es szám prima dűftinből 2·60 erős vászonból	1·15
Intézeti ruhára	prima sötétkék scheviott duplaszéles 3·20	2·85	Fiú kötött ing	prima minőség 0-ás hosszu ujju 1·40 rövid ujju	1·20
Matrózgallér	kézelővel sötétkék satenból 1-es	1·30	Fiú sport ing	prima minőség 30-as puplinból 3·80 puplinettből	2·80
Svéd tornanadrág	fekete páncél clothból 1-es	2·30	Fiú hálóing	kitünő mosott siffonból szines pospollal	3·90
Intézeti paplan	dupla cloth jó vattával töltve 11·80	10·80	Fiú alsónadrág	gombos fehér 1·60 szines zefirből	1·40
Paplanlepedő	zeimlis mosott siffonból 6·20	5·20	Tornanadrág	fekete clothból csukott vagy nyitott 1-es	0·95
Párnahuzat	zeimlis mosott siffonból nagy 2·60 2·20 kicsi 0·96	0·78	Intézeti takaró	praktikus sötét szinben 4·80 4·50	3·80
Intézeti törölköző	piké szövés rojtos széllel 0·84	0·54	Zsebkendő	finom szegett széllel 0·20	0·16
Leányka ernyő	szines és fekete 4·80 3·30	2·98	Nadrágtartó	tiroli gumis vagy vászonból 0·98 0·78	0·68
Kötött bluz	leánykák részére hosszu ujjal 1-es	3·20	Fiú swetter	zippzárral szép szinekben és kivitelben 1-es 6·40	2·75
Leányka swetter	végig gombos fason 1-es szám 3·90	3·00	Tornacipő	fekete megbizható minőség	2·98

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Légoltalmi előadások f. hó 27-én vasárnap a város belterületén és a kertségekben

A Légoltalmi Liga Debreceni Csoport Elnöksége f. hó 27-én vasárnap, a város belterületén és a kertségekben felvilágositó, ismeretterjesztő előadásokat tart, ahol a lakosság kellő tájékoztatást szerezhet, a légi támadások elleni védekezésről. Éppen ezért, aki teheti, az előadásokon okvetlen vegyen részt. Az előadásokon feltétlenül jelenjenek meg a ház, — (házcsoport) légoltalmi őrség parancsnokok — helyettesek és az őrség tagjai.

Az előadásokon az előadók ismertetik a ház- (házcsoport) parancsnokok, a ház- (házcsoport) őrség kötelességeit, feladatait. Minő magatartást kell a lakóknak tanusitani, mi a teendője légiveszély esetén. Mi a pánik (vakrémület), mi a kötelessége a tűzoltónak, az egészségügyi szolgálatosnak, hírvivőnek. Miként kell a házőrség parancsnoknak a házőrség tagjait, a lakókat kiképezni.

A hallgatók részére az előadásokon a Légoltalmi Liga Országos Elnöksége által kiadott „Légoltalmi A. B. C.“ c. könyvecskét fognak díjtalanul kiosztani.

AZ ELŐADÁSOK HELYE ÉS IDŐPONTJA:

D. e. 11 órakor a „Meteor“ mozgó helyiségében;

D. u. 4 órakor a csapókerti ref. iskolában, a nyilastelepi gyülekezeti házban, a Ferenc József-út 36. sz. alatti Világítási Vállalat önképző sport-termében;

D. u. 5 órakor a Kálvin-tér 5. sz. alatti „Baltazár“ díszteremben;

D. u. 6 órakor a Burgondia u. 1. sz. alatti Iparostanonciskolában és a Ferenc József-út 36. sz. alatti Világítási Vállalat önképző sport-termében.

A Légoltalma Liga Debreceni Csoportjának Elnöksége.

...friss gyümölcshöz Dreher keksz

Versenytárgyalási hirdetmény. A debreceni ref. Kollégium tápintézetének 1939 szept. 1—1940 aug. 31-ig szállítandó tej, kenyér és fűszerszükségletére az ajánlatokat f. évi aug. 29-én délelőtt 10 óráig lehet beadni a tápintézetbe. A részletes feltételek ugyanott megtudhatók. **Igazgatóság.**

Tekintettel a rendkivüli eseményekre, a mára hirdetett Bocskay 11. hajduezred zászlóavatási ünnepélye bizonytalan időre elmarad

VASÁRNAPI TÜKÖR

Irja: HEGYALJAI KISS GÉZA.

Az örök édesapa

A nemzet életerejét mutatja, ha erős érzések élnek a mai fiúk szívében. Olyan érzés kell, ami természettől fogva megvan és amit szellemi irányításunkkal fokozhatunk. Egyike legyen a legnagyobb érzésnek a magyar szívben az apák szeretete. Az apa és a fiu mindig érdekes jelenség, amint egymás mellett áll. A bibliai tékozló fiutól fogva a mai nemzedékig mindig két emberöltő áll egymás mellett az apákban és a fiaikban. S jó, ha egymás mellett áll és nem egymással szemben. Ellentétek lehetnek. De ezek ne válasszanak el, hanem inkább hajtsanak egymás felé.

Sok tekintetben az örök magyar ifjúi ideál Petőfi Sándor. Petőfi annyira szerette az édesapját, hogy a világirodalomban ez a 26 éves magyar fiu állította a legszebb emlékét a saját édesapjának is, a mindenkori édesapának is. Mindig áldásnak látom azt, ha a fiu szívében az édesapa emléke él. Hajtóerő is ez fékező erő is. Lendit, hogy mit végezzünk. Visszatart, hogy a fiatalos hév tüzét hol és hogy mérsékeljük.

Bennem az édesapám emléke eszményképpé nőtt és magamról merném adni a jóakaratú indítást fiatal barátaimnak hogy örüljenek annak, ha szeretni tudják édesapjukat, mert boldogság a szívnek olyan tartalékkal rendelkezni, amely mindig újabb lendületre lelkesít. 23 éve, hogy meghalt az édesapám, de mindennap eszembe jut, amit tőle láttam, tőle tanultam, tőle hallottam. Mire szoktatott, mitől óvott, mire mutatott példát, miben biztatott, miben vette észre erőmet, miben ápolt mellém. Boldogan látom, mikor a „Csillagtüzek" című kötetem megjelent, hogy anélkül hogy előre gondoltam volna rá, megint több vers van a kötetben, ami visszamutat édesapámra és felszínre hozza iránta érzett régi tüzemnek visszasugárzó fényét.

Az örök édesapa tisztelete nagy ereje minden nemzedéknek. Kerülhetünk nehéz helyzetbe. Lehet olyan fiú, aki nem tarthatja emberi ideáljának az édesapját. De valahol ott lesz a gondolatok és a tettek fonalában egy szál, amely annak a jele, hogy az édesapa szerette a gyermekét. Akkor pedig ez az érzés is a bűnök megbocsátását, a hibák mentését, az ember más megítélését vonja maga után.

Mennyit kellett az édesapának küzdeni, akár milyen pályán volt is, míg fia oda jutott, hogy tanult és becsületes ember lett belőle! Nagyszerű társadalomképződés ment végbe azzal, hogy az édesapánk meglett mindent azért, hogy áldozatai minket küzdelmeinken átsegítsenek és ahhoz a végzettséghez juthassunk, ami a kenyérszerző munkánk és nemzeti szolgálatunk alfája és omegája lett.

Ha valamelyik fiunak nem elég rendeződöttek az érzései, keresse meg a magányt, ahol tükröt tarthat szíve elé. Vegye vizsgálat alá a benső emberét. Menjen vissza a bölcsőig, a legelső lépésekig, ahol megláthatja hogy onnan kezdve lehet és kell tisztelni, szeretni azt a magyar embert, aki bennünket kimondva, vagy ki nem mondva, de mindvégig halálos odaadással szeretett!

Úgy látszik, mintha a legegyénibb dolog volna az, amit mondani akartam, hogy a fiuk szeressék az apákat. Íme a végén kiderül, hogy ez a két nemzedék számadásának a mérlege. Boldog egyensúlya vagy háborító, pusztába kergető békétlenesége.

A két emberöltő viszonya egymáshoz nem magánügy, hanem társadalmi jelenség, nemzeti ügy, hazafias szolgálat. Kárpáthy Zoltán felséges kiteljesedése mindannak a szépnek, amit Kárpáti János a legszebb pillanataiban őrizgetett a lelke mélyén. És az a nyereség, ami a második nemzedék diadalában jut kifejezésre, a nemzeti társadalom tiszta hasznának könyvelendő el.

Tegyük egyénenkint meggondolás tárgyává, amit mondtam. Érdemes-e a fiúnak az apa szeretetét melengetni a szívében? Ha érdemes, akkor használjuk fel a természetnek ezt a fényes adottságát. És a kezdődő iskolai év anyagi terheinek viseléséért is szeresse minden magyar fiú még jobban az édesapját!

Repülés

Dr Stepper Károly részt vesz a MAC balatoni versenyein

A MAC motoros, repülő és yacht osztálya ebben az évben is megrendezi a balatoni sporthét keretében a »Balatoni Csillagtúrát« és a »Siófoki Repülő Napot«. A nagyszabású országos versenyek három napig tartanak.

A Légügyi Hivatal vezetője most ezzel kapcsolatban levelet intézett a Debreceni Repülő Clubhoz, amelyben felhívta a vezetőség figyelmét a nagyszabású repülőeseményre. Levelében a többi között ezeket írja:

»A repülés propagandája, valamint a MAC ügybuzgó tevékenységének támogatása céljából kívánatos, hogy mindkét hazai repülőeseményen sportrepülőink is minél nagyobb számban vehetnek részt s ezért, amennyiben lehetőségünk van rá, részvételükkel feltétlenül járuljanak hozzá a magyar repülés erejének minél átütőbb megnyilvánításához«.

A Debreceni Repülő Club vezetősége átérezve a nagy sportesemény jelentőségét, a legnagyobb jóindulattal kezelte a megkeresést. A háromnapos, mindkét repülőeseményen a Debreceni Repülő Club részéről dr. Stepper Károly clubkapitány, főoktató vesz részt.

Üzemképessé teszik a csehektől zsákmányolt vitorlázó gépeket

Régebben beszámoltunk arról, hogy a Debreceni Repülő Club vitorlázó osztálya a cseh állam felbomlása után három, a csehektől zsákmányolt vitorlázó repülőgépet kapott. A gépek teljesen üzemképtelenek voltak s csak nagy javítás után számíthattak arra, hogy a kiképzésben felhasználják.

A club vitorlázó osztálya asztalos és gépjavító műhelyének megszervezése után, most úgy határozott a vezetőség, hogy a három cseh gép közül kettőt saját műhelyében kijavít és a csúszás-oktatásnál felhasználja. Ezzel a két géppel nagyban fokozni tudják a kiképzés gyorsaságát.

Kecskeméten is megindult a vitorlázó repülés

A magyar repülés örömteljes felfelé ívelésében jóleső örömmel értesülünk azokról a hírekről, melyek egymásután számolnak be az ujonnan alakult, vagy tervbevett repülő clubokról, egyesületekről. Ujabban Kecskeméten vették tervbe a repülés népszerűsítését. Már megkezdték a tárgyalásokat is a hivatalos személyekkel és minden remény megvan arra, hogy a jövő hónapban Kecskeméten is megindul a reáülő élet.

15 MOTOROS REPÜLŐ MÁR ÖNÁLLÓAN VEZETI GÉPÉT

A Repülő Club motoros szakosztályának húsz növendéke egyre szebb és szebb eredménnyel dolgozik. A hét folyamán már 15-en jutottak el az önálló repülés stádiumáig.

A hölgy-repülők, akiknek száma 15-re emelkedett, szintén megkezdték munkájukat és kitűnően mozognak. Ma, vasárnap délelőtt tartják második gyakorlatukat.

KATONAI felszerelések
Legolcsóbban
NAGYMAJTÉNYINÁL
Péterfia-u. 8, a ref gimnáziummal szemben.

Levél a dégi női munkatáborból

A magyar nemzet jövőjének ma súlyos megoldásra váró problémái vannak. E kemény munka alól senki sem vonhatja ki magát, ha szeme előtt lebeg szent nemzetének jövője.

A magyar feltámadás útjának előfeltétele a szociális tevékenység sürgős kiépítése és a szegényebb népréteg érzelmi és lelki kapcsolatainak ápolása. Ezekkel az égetően fontos kérdésekkel nagyobb mértékben foglalkozni kell, bár munkával és áldozatkészséggel jár. **Ezért küzdünk mi nők a munkatábor keretében. Ezért hagytuk el kényelmes otthonainkat és mondottunk le szórakozásainkról. Egy hónapot a magyar nép felemelésének és a megoldásra váró feladatok vállalásának szentelünk.** Vezetőink Dégre, a Dunántúl legszegényebb vidékére hoztak, hogy **adjuk a kis apró gyermekek szájába szép magyar szót és segítsünk az édesanyák gondjain és bajain.** Tanítjuk Isten szeretetre és a haza iránti megbecsülésre. Szívet cserélünk szívért...

Itteni viszonyaink bizony elszomorítóak. A rossz és hiányos táplálkozás, egészségtelen lakás, ruhátlanság, tüzelőhiány, a pusztító betegségek és a vészesen csökkenő születések gondolkodóba ejtik a magyarságukért aggódókat. **A csecsemőhalálozás évente 28—30.000 magyar pusztulását jelenti** Az egyke mind nagyobb tért hódit s főleg itt a Dunántúlon szedi áldozatait. Fel kell tehát készülnünk a magyarmentő munkára!

Ezeknek az **égetően sürgős magyar problémáknak láttán összeszorult szívvel állunk meg. A magyar sors, a magyar jövő a mi kezünkbe van letéve. Csak fel kell minél többünknek ismerni ezt a történelmi elhivatottságot.**

A feladatok oly fontosak, hogy **azoknak megoldása a magyarságra nézve lét vagy nemlét kérdését jelentik. Ez munkába szólit minden magyar nőt nemzetet menteni, jövőt építeni.** A kiút, hogy a magyar nemzet betöltse fontos szerepét a Duna-völgyében, a fiatalság kezében van, csak bátor szív és szeretet kell hozzá!

Sasváry (Schütz) Livia.

— **Ajánlatok útjavításra.** Debrecen város a hajdúszováti vizes makadám út bitumenes szőnyegének javítására ajánlatokat kért, amelyeket augusztus 12-én bontott fel. Ajánlatot tettek: Csáky Imre egységár négyzetméterenként 1.30 P, összesen 13.500 pengő. Deák József négyzetméterenként 1.24 P, összesen 12896 pengő. Vass Sándor négyzetméterenként 1.30 P, összesen 14040 pengő. Bartha István négyzetméterenként 1.30 P, összesen 13500 pengő.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH
Magyar Gépgyári művek R. T. gépeinek eladása
Ráhmer Sándornénál
Debrecen, Deák Ferenc-utca 11 szám. (Szemben a Törvényszékkel.)
Telefon 29—62. Olcsó árak. Kényelmes fizetési feltételek.

A „Debreczen" ifjusági konferenciája

Debrecenben modern nevelési és pályaválasztási tanácsadó szervezésén dolgoznak

A magyar beszéd sajátos szépségeinek védelmére országos mozgalom megindítását sürgeti Gáspár János m. k. áll. siketnémaintézeti tanár

A közelmultban folyt le külföldön a gyógypedagógiai világkonferencia, mely ezen a téren elért legújabb eredményeket vitatta meg. Debrecenben ezeknek a korszerű áramlatoknak egyik legképzettebb s legbuzgóbb tudományos munkása *Gáspár* János gyógypedagógiai tanár, aki pár évvel ezelőtt felvetette Debrecenben a pályaválasztási tanácsadó eszméjét.

A »*Debreczen*« munkatársa felkereste Hunyadi-utcai lakásán Gáspár Jánost, aki a következőket mondotta el a magyar beszéd védelmében felsorakozó feladatokról és újszerű, értékes terveiről:

— Ezer év rettenetes viharai, borzalmas pusztításai után csak mostanában kezdünk rádöbbenni arra, hogy *évszázadokon át elhanyagoltuk, nem becsültük meg eléggé azt, ami magyar*, ami a miénk. Hagytuk veszendőbe menni ősi magyar népi kincseinket és futkostunk lelkiségünktől teljesen idegen, értéktelen haszontalanságok után. Ma a népek öntudatraébredésének a korát éljük. Mi is most kezdjük észrevenni azt, hogy *nincs fajtánkhoz hasonló értékes tulajdonságokkal rendelkező nép.* A magyar bőségesen ontja magából gazdag lelkének legkülönfélébb sajátos — minden más néptől eltérő — megnyilvánulásait. Nincs a világnak még egy másik olyan népe, mint a magyar. *Az egyszerű magyar lélekben csodálatos kincsek rejtőznek.* A magyar népi hagyományok, népszokások, népviselet, dalok, táncok, a mi népművészetünk csupa derű, csupa ötletesség, szépség, költészet, a mi fajtánk felsőbbrendűségének fényes bizonyságai. A mi népünk *életmódja*, ősi *szokásai*, nemes *hagyományai*, a mi *nyelvünk* világos szerkezete a magyar ember eredeti gondolkodását, sajátos életszemléletét tükrözi vissza.

— Szakfolyóiratokba, napilapokba írt cikkeimmel, előadásaimmal a mi gazdag örökségünk, sajátos nemzeti kincseink közül az egyik — eddig majdnem teljesen figyelmen kívül hagyott — értékre, a káprázatos szépségű, bűvös zeneiségű, magyar beszédünk nagy nemzeti, társadalmi, egyéni jelentőségére, értékére hívtam fel az erre illetékes szakemberek és a nagyközönség figyelmét és javasoltam *országos beszédvédelmi mozgalom és tervszerű beszédnevelési munka megindítását*

— A nyelvvédelmi mozgalom nem volna-e elegendő a beszéd védelmére is? — kérdezzük.

— A nyelvvédelmi mozgalom a nyelvromlás megakadályozását, nyelvünk szebbé, magyarabbá tételét tűzte céljául. Egyedül a nyelvhelyesség ismerete még nem eredményez helyes magyar beszédet. Annak, aki helyesen, hibátlanul akar beszélni nem elég ismerni a nyelvhelyesség kérdéseit. Magyar szavakkal is lehet magyartalanul beszélni. Nemcsak az idegen szavak nemcsak a magyartalan szófüzések éktelenítik el a beszédet. *A leghelyesebben szerkesztett, a legmagyarabb szavakból összeállított előadást is lehet felháborító magyartalansággal elmondani.* A hibás, kellemetlen hangzású, színtelen, csengésnélküli, tompa zörejű, tisztátalan, rossz kiejtésű, torz hangsúlyú, hibás hanglejtésű, ritmustalan, az akadozó nyögő, dadogó, vagy a fékeveszetten rohanó, hadaró beszéd érthetetlen, ízléstelen és ellenkezik a mi beszédünk sajátosságaival. A nyelvvédelem irtja a nyelv testén élősködő hibákat, *a beszédvédelem a nyelv lelkén, a beszéden éktelenkedő magyartalanságokat akarja kipusztítani.*

— Mi indította erre az elhatározásra?

— Hivatásom foglalkozni a beszédtől teljesen megfosztottakkal, a siketnémákkal és a különféle beszédhibákban szenvedőkkel. Ismerem a beszéd neveléstanát, egészségtanát, kór- és gyógytanát. Foglalkozom beszédneveléssel és különösebben is érdekel minden, ami magyar. A mi beszédünk pedig hű kifejezője a mi sajátos lelkületünknek. Hiszen a magyar ember beszédében nemcsak az számít, hogy „mit" mond, hanem még sokszor fontosabb az, hogy „hogyan" mondja. A hibátlan magyar beszédet gyönyörűség hallgatni. A hibátlan magyar beszéd olyan, mint a legszebb zene. A mi beszédünk varázslatos szépsége a hibásan beszélő embernek az ajkán eltorzul. Fájdalom egyre gyakrabban hallunk hibás, magyartalan beszédet. Ha így haladunk, akkor nemsokára az lesz a feltűnő, ha valaki helyesen beszél magyarul. Sajnos keveseknek fáj a magyar beszéd romlása. A legtöbb embernek a füle már alig veszi észre magyartalan beszéd hamis dallamát.

Mi az oka a magyar beszéd romlásának?

— Legnagyobb hiba volt az, hogy nem törődtünk a beszéddel. Sok embernek már a kora gyermekkorban elrontották a beszédét a magyar nyelvet helytelenül beszélő nevelőnők. A magyar diák elégtelen osztályzatot kap az iskolában, ha német, francia, vagy angol órán magyaros kifejezéssel, magyaros hangsúllyal beszél, de hogy magyarul hogyan beszél azzal nem törődtünk, azt úgyis tudja. Idegen származású emberek borzalmasan rossz beszéde nagyon sokat rontott ízes magyar beszédünkön. Sokan azt gondolták ugyanis, hogy az az előkelő, aki racsosol, aki érthetetlenül makog. Napjainkban a közlekedési eszközök tökélesedésével, a rádióval közel került a falu, a tanya, sőt még a puszta is a városhoz. Így a fertőzés gyakrabban történhet.

További terveiről kérdezzük Gáspár Jánost.

— Régi kedves tervem (már öt évvel ezelőtt próbálkoztam vele) Debrecenben, az iskolák városában egy modern Nevelési és Pályaválasztási Tanácsadót szervezni. Azért hangsúlyozom azt, hogy modern, mert az eddig szokásos merev, természetellenes laboratóriumi „teszt"-vizsgálatok ma már idejüketmulták. A laboratóriumi „teszt"-vizsgálatok a gyermek elmealkotáról, intellektuális és jellembeli tulajdonságairól, szellemi személyiségéről nem adnak felvilágosítást. A modern vizsgálat biológiai élet-helyzetekben és nem laboratóriumi teszt helyzetekben leadott személyiségi reakciókra, valamint a szülő és nevelő tervszerű megfigyeléseire épít.

— Másik régi tervem a jövő nevelőivel (tanítókkal, tanárokkal) megismertetni a normálistól eltérő testi és lelki jelenségek okát, tünet- és kórtanát, betekintést nyújtani nekik a kóros testi-lelki fogyatkozások gyógyítva nevelői befolyásolásába, azért, hogy ők idejekorán fel tudják ismerni a normális gyermekek testi-lelkiéletében is előadódható abnormis tüneteket, s a gyemeket kellő elbánásban részesíthessék, a szülőket felvilágosíthassák és ami még fontosabb idejekorán el tudják hárítani, meg tudják előzni a gyermeket fenyegető veszedelmeket.

Külön intézetek felállítását tartom szükségesnek az erkölcsi fogyatékos gyermekek részére. Amint ma már nagyon jól tudjuk a züllöttséget, a bűnözést csupán büntetéssel, vagy az értelemre ható oktatással, ipari képzéssel, a mai társadalmi helyzet javításával, vagy pusztán orvosi kezeléssel megszüntetni nem lehet. Az erkölcsi fogyatékos gyermekeknek különleges lelkialkatukhoz mért, megfelelő egyéni gyógyítva nevelésre van szükségük.

— Ugyszintén égetően fontosnak tartom azt, hogy a mai ideges korunk ideges gyermekei számára (akik ma az iskolának a terhei, akik ma elkallódásra vannak ítélve, pedig meg lehetne és meg kellene menteni őket, mert értéket jelentenek) megfelelő intézeteket létesítenének.

— A gyermeklélektan mai fejlettségének a korábban meg kellene valósulnia annak is, hogy a gyermekbíróságoknál, rendőr gyermekbíróságoknál, rendőr gyermekbíróságoknál ne jogászok, hanem a gyermeki lélek rejtekeiben alaposan járatos pedagógusok nevelők alkalmaztassanak.

Cordatic
autó és motorgumi
EMERGÉ
GAZDA abroncs
gyári lerakata:
Szabó Zsigmond
FERENC JÓZSEF U. 6.
Telefon: 25-70.

Szeretni fogja a híres nagyenyedi **Kovács Krómot,** ha rendszeresen használja. Csodálni fogja bámulatos hatását, eltünteti az arcbőr szépséghibáit, az arc megszépül, feltűnően üde, tiszta lesz.
Éjjeli használatra kék, nappali használatra sárga csomagolásban.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

GYÓGYIT, üdit, frissit a nagyerdei strandfürdő.

ÁRVERÉS

Debreceni Vásárpénztár Rt. elárverezteti a Szücs Dezső és neje Pávay Erzsébet tulajdonát képező és a debreceni 5925. sz. betétben felvett Ujföldön, a Bellegelő II. dűlőben fekvő 228 négyszögöles szántót 75 P kikiáltási árban és a debreceni 6945 sz. tkvi. betétben felvett Keresztesi utca 42. sz. alatti házat és ugyanottani 169 négyszögöles szántót 1855 P 50 fillér kikiáltási árban.

Az árverést 1939. évi szeptember hó 6. napján délelőtt 9 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében Deák Ferenc utca 17. sz. 1. ajtó alatt fogják megtartani.

Árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben letenni és az árverési feltételeket aláírni.

Minden egyéb felvilágosítást megad: Dr. des Combes László ügyvéd, Debrecen, Ferenc József ut 22—24. sz.

Szűcsmunkákat szépen és jól készít **Hagymási szűcs** Piac u. 63. udvar.

Hatalmas forgalmat vár Budapest az őszi vásár idejére

Budapestről jelentik: Péntek óta úgy a belföldön, mint 12 külföldi államban érvényben vannak az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár utazási kedvezményei s a főváros forgalmán már meglátszik az idegenek özönlése. A Vásár vezetősége a feszült nemzetközi helyzet ellenére bizakodással néz az Őszi Vásár látogatottsága elé. A Vásár utazási igazolványait árusító- kül- és belföldi utazási és menetjegyirodák a legkedvezőbb jelentéseket küldözik és újabb jegycsomagokat igényelnek. De meg is érdemli a Vásár ezt a hatalmas érdeklődést, mert rendkívül kedvező vásárlási alkalmat, rengeteg tanulságot és egészen különleges látványosságot nyujt látogatóinak.

Az országszerte kapható féláru utazásra jogosító igazolványokkal szeptember 11-ének 12 órájáig lehet Budapestre érkezni és szeptember 17-ig lehet Budapesten tartózkodni. A Vásár augusztus 31-én délelőtt nyilik és szeptember 11-én zárul.

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3.
Délután 4—7 óráig.

Képek a német-szovjet szerződés aláírásáról

Sztalin, Ribbentrop és Hencke moszkvai német követségi tanácsos a szerződés aláírása után a Kreml egyik termében.

Molotov külügyi népbiztos aláírja a német-szovjet megállapodást. Balról Ribbentrop német külügyminiszter és Sztalin áll.

Ma magyar-japán kulturelőadás lesz Debrecenben

Megjelenik az előadáson a budapesti japán ügyvivő is.

A debreceni turánok a magyar-japán fajtestvériség ápolására kultúrelőadást rendeznek *ma délelőtt fél 11 órai kezdettel a Vígszínház mozgóban.* Az előadáson megjelenik *Tokinosuhe Takeuchi* budapesti japán követségi ügyvivő és *Suido* követségi kancellár a követség több más tagjával.

Az előadás műsora a következő: 1. Japán himnusz. 2. Japán életéről, művészetéről, multjáról, elhivatott nagyságáról tart előadás dr *Bencsi Zoltán.* 3. Szachalini halászat (ismeretterjesztő film), mely a japán-orosz surlódásokat előidéző gazdag partok halászéletét ismerteti. 4. Szamuráj leánya. (10 felvonásos film.)

A belépés teljesen díjtalan. Jegyek még 27-én, vasárnap reggel 9 órától a Vígszínház mozgó pénztáránál igényelhetők. A rendezőség kéri, hogy mindenki foglalja el helyét negyed 11 órakor.

Augusztus 26-án járt le az Alföldi Takarékpénztár kőműves, ács és tető-fedő munkáira a pályázat

Az Alföldi Takarékpénztár Rt. székházépítésének építésvezetősége értesülésünk szerint már kibocsátotta az ajánlati felhívást. Egyelőre csak a föld, kőmíves, elhelyező, az ács és tetőfedő munkákat adják ki.

Az ajánlatokat augusztus hó 26-án déli 12 óráig kellet benyujtani.

A bank súlyt helyezett arra, hogy mindenik ismert s jelentősebb helyi iparos emgkapja az ajánlattételre való felhívást. A munkák odaítélése pár nap alatt, még e hó folyamán, megtörténik, miután az a cél, hogy az épület még ez évben tető alá kerülhessen.

A szerelési munkák tavaszra maradnak s a körülményektől függ, hogy az új épületbe már májusban vagy csak augusztus hóban lehet-e beköltözni? A bank mindenesetre minden igyekezetével sürgeti az építkezést.

A székház tervét Körmendy Kálmán építészmérnök készítette. Az üzlethelyiségen kivül 40—50 új lakás lesz az új palotában. Ez az építkezést tehát új és modern lakásokban is számottevő szaporulatot fog hozni.

Kedvező a termésjelentés

A földművelésügyi miniszter legújabb termésjelentése szerint kedvezőek az eredmények. A búza, árpa kitűnő minőségű és a menynyisége is jó. A tengeri terméskilátását csökkentette az augusztus elején bekövetkezett nagy hőség és szárazság. Néhol a meleg napok után jövő esőzés még javított valamit. A burgonya és a répák jó termést ígérnek. A káposzta szép, a dohány szép, nagy leveleket adott. A takarmánynövények kiadósak és az esőzés után szépen javultak. A gyümölcsösökben és szőlőkben jó termést várnak.

KÖZERDEKŰ LEVELEK

Árverés előtt áll több olajütői ház

Kaptuk az alábbi panaszos levelet:

Igen tisztelt Szerkesztőség! Az Olajütőben lakó szegény családok nevében tesszük panaszunkat. Valamennyien nehéz körülmények között élő szegény kisemberek vagyunk. A közelmultban felszólítást kaptunk adótartozásunk megfizetésére, mert egyébként árverést tűz ki a város.

Minket ez az árverés szinte mindnyájunkat hajléktalanná tenne, míg ezekkel az apró lakásokkal úgyszólván senki nem tud kezdeni semmit. A város szerint kétes az a jogviszony is, amivel mi az olajütőbeli telkünkhöz jutottunk, pedig az erről szóló szerződésnek meg elkl lennie a levéltárban.

Kérjük az illetékeseket, hogy legyenek tekintetel nehéz helyzetünkre és adjanak halasztást, ne árverezeznek ki bennünket kis viskóinkból. Az első alkalommal, amikor olyan helyzetbe kerülünk, kifizetjük felgyűlt tartozásunkat.

Több olajütői lakos.

*

Érdeklődtünk a városnál az olajütői házak kérdésében, azonban a rendkívüli körülményekre tekintettettel az ügyet intéző tisztviselőt nem tudtuk megtalálni, így nem ismerjük, mi az olajütői házak adótartozások körüli tényállás. Mindenesetre felhívjuk az illetékes hatóságok figyelmét, hogy amennyiben a szabályok erre módot nyujtanak, vegyék figyelembe ezeknek a kisembereknek nehéz helyzetét adótartozásuk kérdésének elbírálásánál. Valamint azt is, hogy elárverezésükkel valóban csak a hajléktalan családok száma növekedne.

Lovastúra résztvevői Debrecenben

Szombaton délben 17 tagú lovascsoport, nemzetközi lovastura részvevői érkeztek Debrecenbe a Méntelephez. Innen nemsokára továbbindultak a Hortobágyra. A turacsoportban különböző nemzetiségű lovasok vannak, akik szombaton este mennek tovább a magyar pusztáról.

Betiltottak egy magyargyalázó román lapot

Bukarest, aug. 26. (Magyar Távirati Iroda.) A Dobrota Oktavian szerkesztésében „Román hang az elszékelyesített vidéken" címen Székelyudvarhelyen román nyelven megjelenő hetilapot hatósági intézkedésre beszüntették. Mint ismeretes, ez a lap volt az, amely a legdurvábban támadta Magyarországot és állandó propagandát folytatott a székelyek elrománosításáért.

— **Fellázadt két csillei tábornok** a kormány ellen, de a lázadást elfojtották. Ibanez tábornok, az egyik lázadó, aki négy éven át államelnök is volt, megszökött, Herrera tábornokot letartóztatták.

— **Kassán szeptember 2-án és 3-án** a vidéki kereskedelmi testületek országos értekezletet tartanak, melyen az aktuális kérdéseket tárgyalják meg.

Megnyílt

Neuwirth Gyula

babakelengye és fehérnemü üzlete Kálvintér 3.

Készítés hozott anyagból is. Géphimzés.

Potemkin erődvonal, mely magyar verejtékkel épül magyarok ellen

Félelem és erőfeszítés, hogy érdemesek legyenek a kölcsönre. — Ahol mindennek lábakél. — Erődítések, melyekben senki sem bízik. — Külföldi pénzt párnak, csalódást kapnak, mert csak áru érkezik.

Nincs nap, hogy tíz, húsz katonaköteles román állampolgár át ne lépné a trianoni átkozott határt. Magyarok, bolgárok, oroszok, románok, németek jönnek, jönnek szakadatlan sorban néhány hét óta, mert nem bírják elviselni azt a bánásmódot, melyet a »haza« velük szemben lelkiismeretfurdalás nélkül elkövet úgynevezett honvédelmi ürügy alatt.

Romániáról van szó, mely állam olyan szédületes pályafutást mutatott be az utolsó fél évszázad, de különösen századnegyed alatt, amire az egyetlen Csehszlovákiát kivéve, nem volt példa a történelem folyamán. Csehszlovákia sorsa eldőlt. Románia már a mult év őszétől érzi, hogy ott, túl a Királyhágón sincs valami rendben és fél.

Nem titkolják ezt a félelmet, viszont úgy próbálják megjátszani, hogy ezzel a félelemmel bátorságot raktározzanak el a lakosság lelkében. Mindjárt megállapíthatjuk, hogy ez a kísérlet semmiképpen se sikerül.

A nemzetiségek nem félnek, mert történjen bármi, nekik csak jobb lesz a sorsuk. A román parasztság pedig még nem tud felemelkedni a politikai félelem magasságába és úgy vélekedik, nagyon helyesen, hogy neki, a népnek nincs se bűne, se takargatni valója. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy

a kolozsvári hadbíróság egymásután ítéli el a tősgyökeres hunyadi, szilágysági barcasági román parasztokat azért, mert itt-ott, magánbeszélgetés közben dícsérőleg nyilatkoztak az egykori magyar világról.

A vezetők félelmét a többi között az is bizonyítja, hogy Tataru, az egyik erdélyi tartomány kormányzója még a tájképfestést is megtiltotta nemzetvédelmi okokból...

Igy aztán helyben vagyunk: nemzetvédelmi okok.

Körülbelül tíz évvel ezelőtt kezdtek a románok nemzetvédelmi okokat emlegetni, mert azelőtt csak irredenta pörök voltak. Ma nemzetvédelmi rendszabályok, melyek elsősorban abban csúcsosodott ki, hogy erődvonalat építenek. Rendszertelenül kezdődött ez a munka. Előbb itt-ott, ötletszerűen emeltek negy-ötven méter hosszú betonárkot a keleti, tehát csonka hazánk nyugati oldalán húzódó vonalra.

Az árkok aztán ott állottak, míg a jó tavaszi szelek megtöltötték szabolcsi, tiszántúli homokkal.

Aztán új ötlet szerint a határtól nyolctíz kilométernyire kezdtek hatalmas szélességű árkokat vonni. Olyan túlméretezett árkok voltak ezek, hogy akár kaszárnya alaprajzának vélhette a munkában résztvevő. Ide már nem jutott se beon, se kő, ellenben a tavaszi áradások és esőzések megtöltötték vízzel és lett békanyálas pocsolya a termőföld helyén. Mindegy, fő az, hogy a félelem diktálta erődvonal építkezés zavartalan menetben folyhasson. Volt úgy, hogy húsz-harminc kilométer szélességben semmi se történt.

Itt megfeledkeztek az erődvonal folytonosságáról, mintha bizony annakidején a feltételezett ellenség csak és csupán itt akart volna támadni, ahol az erődművek tervező művészei az alapokat lerakták.

Keveset csináltak, de annál többet beszéltek jó román szokás szerint, míg végül aztán az elmult esztendő ősze birtelen fellángoltatták a »tervszerű« erődépítkezést. A csehek példája igen lesujtó volt, nosza, elkezdték most már Terebesfejérpataktól Makóig a magyar határok mentén mindenütt a munkát, majd mkior Jugoszlávia álláspontját megváltoztatta, le egészen Báziásig, a Duna vonaláig. Egyelőre csak nyugaton, mert szerintük minden veszedelem innen származhat.

Történt azonban, hogy keletről, délkeletről, a Dobrudzsáknál a bolgárok is megszólaltak, nosza, menten ott is munkába állottak.

Megindultak a lázas tervek és munkálatok. Nem két-három, de egész sor vonalat kezdtek el egyszerre. Senki se tudta, hogy miért olyan sürgős, hiszen senki se akarja őket megtámadni. Ugyanekkor a román lapok és politikusok nem győzték eléggé világgá kürtölni, hogy bevehetetlen erődök védik a román mellek millióival a határt.

Miniszterek futkároztak hol Berlinbe, hol Párisba, de Rómába is, míg aztán lassan csak London és Páris maradt, mint azt mindenki jól tudja.

Páris és London a kasszával. A két nagy nyugati hatalom megnyitotta egyelőre csak nagyon mértékletesen az erszényt, mert a román szakkörök erődvonalak, hadfelszerelések fontosságáról beszéltek és a sokat emlegetett bekerítési politika jóvoltából egyre többet és többet kértek, vártak, reméltek, különösen ennek az évnek a tavaszán.

Ekkor írtak a román lapok naponta a nagyszerű és hárommilliós mozgatható román hadseregről és a nagy hadfelszerelések megindulásáról.

Katonai szakírók már-már odáig mentek, hogy háború esetére hatmillió fegyverfogható embert állítottak a francia és angol közvélemény elé, mely nagyításnak egyetlen célja volt: minél több külföldi kölcsönt szerezni. A pénz azonban lassan csergedezett, új »trükkhöz« kellett fordulni. Ismét felvetették az erődvonal tervét és közben miért, miért nem, de egy erőteljes, viszont annál sikertelenebb mozgósítással állottak ki a románok éppen husvét előtt. A mozgósítás magán hordozta a rendszertelenség és szakképzettség minden hiányát.

Senki se tudta, hova menjen, ruha, felszerelés hiányzott és a felső Tiszánál vigan megfigyelhették a magyar katonák, hogy a román őrszem leváltáskor mindig átadta az utánajövőnek a bakancsát is, nemcsak az őrhelyét.

A mozgósítás lezajlott, senki se tudta vinni a két rend fehérneműt és két pár bakancsot, vagy csizmát, az élelmezés sehol se volt, aztán hazamentek az emberek nagy részben, csak néhány korosztályt tartottak vissza. A hadiállapot azonban azóta se szűnt meg, mert most már országosan megindultak újult erővel a sokat emlegetett erődítési munkálatok.

És ugyanakkor megindultak a végeláthatatlan átszökések magyar földre, mert a román hadvezetőség egyetlen fillér nélkül igyekszik megoldani a Potemkin erődök felépítését, ugyanakkor azonban a nagyvilág felé szeretné acél- és bevehetetlen Sigfried-vonalnak hirdetni ezeket a szánalmasan gyatra munkákat.

Beláthatatlan hosszú vonalon folyik a munka. Elsősorban földmunka, mint a menekülők elmondják. Hatnyolc méter széles, ugyanilyen hosszú és mély tankcsapdákat ásnak, betonárkokat két méter mélyen, drótsövények és farkasvermek sorát. Egyszerűen berendelik a legnagyobb mezei munka idején az embereket, nem egyszer ötven évnél idősebbeket is és dolgoztatják őket látástól vakulásig, de ellátásról, fizetésről, ruháról megfeledkeznek. Szerezzenek maguknak, a háború táplálja önmagát, vallják Wallersteinnal, a cseh-morva harmincéves háború egyik kalandor vezérével.

A szó legnemtelenebb értelmében éheznek, szomjaznak ezek a berendelt magyar földmívesek, mert még rendes ivóvízről se gondoskodnak.

Altisztek felügyelete mellett heteken át kínozzák magukat, míg végül tizes, huszas, de volt rá eset, hogy százas csoportokban átjönnek, mert se az ütést-verést, se az éhezést nem bírják tovább. Van köztük olyan, hogy a mezőről hajtották el hat héttel ezelőtt és ruhát se tudott váltani azóta, amíg végül is átjött. Van tizennégy esztendős gyermek, sőt akadt egy kilencesztendős gyermek is, aki átjött. A panasz egy és ugyanaz mindenütt:

nem adnak enni, ütik-verik az embereket, nem bírják.

Van, aki unokáit hagyta ott, legtöbb azonban ifjú legény, katonasoros, köteles és mind azt mondják, hogy nem bírják tovább a sorsukat s főleg nem hajlandók a magyarok ellen sáncot, erődöt ásni, fegyvert fogni. Igen sok román születésű is van a menekültek között.

Hasonlóképpen beszélnek, bár a románok most se tagadják meg önmagukat, mert a gödölyét anyja tejében akarják megfőzni: magyarok ellen magyarokat akarnak felvonultatni s magyar verejtéken, véren épült erődökkel akarják Isten tudja, milyen ellenség ellen megvédeni a magyaroktól elrabolt földet.

Hihetetlen nyúzás, adózás, zsarolás folyik a pénzek összeszedésére, de senki se tudja, hogy a befolyt, erődítési munkára szedett összegek hol tűnnek el, mert anyagot, munkát, területet ingyen, erőszakosan vesznek el. Gyárak, vállalatok, gazdaságok, magánosok és közületek elviselhetetlen adók alatt nyögnek, honvédelmi terhek alatt görnyedeznek, de a sáncásó, fuvarozó, kőmíves munkát végző magyaroknak még ivóvizéről se gondoskodnak. A jószágnak takarmányt kell vinni, az emberek pedig szerezzenek maguknak onnan ennivalót, ahonnan tudnak.

Közben a roppant hosszú határvonal mentén, nem egyszer ötvenhatvan kilométer mélységben ezer, meg ezer holdak termését legázolják, tiporják, tönkre teszik, mert ezek a földek úgyis magyar kézen lévő birtokok. Döbbenetes lelki és fizikai pusztulás mindenfelé, rémregényeket megszégyenítő esetek sorából beszélnek az átjöttek és ilyenkor önkéntelenül arra gondolunk, hogy az angolok erre adták és adják pénzüket?

(sz. r. l.)

Intézeti és divatruhák
és kabátok — londoni és párisi személyes tapasztalat után készülnek
Miklós Piri
gyermekruha-szalonjában
SIMONFFY UCCA 13.

Román vélemények

Bukarest, augusztus 26. Az Evenimentul értesülése szerint a Duce és Hitler között az elmúlt napon telefonbeszélgetés folyt le. A lap szerint olasz hivatalos körökben úgy hiszik, hogy a telefonbeszélgetés alapján valószínűleg négyhatalmi konferenciát hívnak össze a danzigi kérdés ügyében. Ez a konferencia megelőző értekezlete lenne egy újabb konferenciának, amely már nemcsak a danzigi, hanem minden más aktuális kérdést megvitatna.

Bukarest, augusztus 26. (Stefani.) A román sajtó az olasz király és a Duce fényképeit közli és hangoztatja, hogy megóvhatják a világot a szerencsétlenségtől. Mussolini határozottan a legvilágosabb fej Európában, a latin szellem megtestesítője és az örök Róma képviselője. A Gondviselés által kijelölt döntőbíró az egyetlen, akinek az ítélete megmentheti az emberiséget.

LEGUJABB

Tokió, aug. 26. Itteni politikai körökben kijelentik, hogy tekintettel az európai helyzetre, egyre nagyobb megértést tanusítanak Németország elhatározása iránt. Ugyanezekben a körökben és a sajtóban hangsúlyozzák, hogy a kinai politika alapvonásai változtalanul maradnak. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a Berlin—Róma—tokió tengely tevbevett emgerősítését nem fogja gyengíteni az Angliához való meggondolatlan közeledés, ami összeegyeztethetetlen volna a keletázsiai helyzet újjárendezésével. Itagaki hadügyminiszter a Konoje herceggel folytatott szombati megbeszélésén kijelentette, hogy a Németországgal és Olaszországgal fennálló baráti kapcsolatokat továbbra is fenn kell tartani, sőt ki kell mélyíteni.

Berlin, augusztus 26. Coulondre berlini francia nagykövet délután újabb félórás megbeszélést folytatott Hitler vezérrel.

Berlin, augusztus 26. A Német Távirati Iroda jelentése szerint a szeptember 2-től 14-ig terjedő időpontra kitűzött német birodalmi pártnapot nem tartják meg. A körülményektől függ, hogy a pártnapot később megtartják-e vagy sem.

Berlin, aug. 26. (Német TI.) A német követ Motta előtt megismételte azt a Svájcnak adott igéretet, hogy Németország tiszteletben tartja Svájc semlegességét.

London, aug. 26. Barcza György magyar és a görög követ félegykor megjelentek a külügyi hivatalban.

Istambul, aug. 26. (Stefani.) Török politikai körökben úgy tudják, hogy a minisztertanács döntő magatartásáról a jelenlegi nemhatározatokat hozott Törökország zetközi helyzetben.

Newyork, aug. 26. Tőzsdei körökben továbbra is némileg bizakodóan ítélik meg a nemzetközi válság kimentelét. A mai rövid tőzsdeidő végén árfolyamemelkedés volt észlelhető. A vezető értékek 3 fontig terjedő árfolyamaml nyereséggel zárultak. Ötezer részvény cserélt gazdát.

Lwow, aug. 26. (Lengyel TI.) Az ukrán nemzeti párt igazgatóbizottsága felszólítja a lengyelországi ukránokat, utasítsanak vissza minden olyan kísérletet, amely bomlasztó szerepet akar játszani a lengyel állam kertén belül.

Bukarest, aug. 26. (MTI.) A magyar népközösség közölte a kolozsvári ikrályi helytartóval, hogy az utóbbi időben történt kisebbségi tisztviselői áthelyezés ügye nagy elkeseredést keltett a magyar közvéleményben. A helytartó a kormánytól kért ez ügyben intézkedést.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJJELI SZOLGÁLATA, augusztus 19-től, 26-ig: „Aranyangyal", Piac ucca 50, telefon: 24-53. — „Reménység", Csapó ucca 22, telefon: 34-21 — „Bocskay", Cegléd ucca 22., telefon: 29-14 „Hungária", Vargakert, Szoboszlói út 4. f., telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Istentiszteleti rend

A református templomokban:

Nagytemplom d. e. 10 óra Tamás Ferenc, d. u. 5 óra Csutorás Sándor. Kistemplom d. e. 9 óra Nagy Dezső, d. e. 11 óra dr Soós Béla, d. u. 5 óra Nagy Sándor. Kossuth uccai templom d. e. 10 óra Baja Mihály, d. u. 5 óra dr Bartha Tibor. Károli G. téri tmeplom d. e. 9 óra Kováts Arpád, d. u. 4 óra Jánossy Imre. Ispotály templom d. e. 10 óra Molnár Ferenc. d. u. 5 óra Birinyi János. Árpád téri templom d. e. 10 óra Siposs Imre, d. u. 3 óra Márki Kálmán. Homokkerti templom d. e. 10 óra Szilágyi László, d. u. 6 óra Szilágyi László. Nyilastelepi templom d. e. 10 óra Mezey Béla, d. u. 3 óra Orosz János. Csapókerti templom d. e. 10 óra dr Dancsházy Sándor, d. u. 3 óra Vándor Ernő. Kerekes telepi templom d. e. 10 óra Kulcsár Ferenc, d. u. 5 óra Kulcsár Ferenc. Nyulasi állami iskola d. e. 10 óra Erdei Károly. Téglaskerti állami iskola d. e. 10 óra Birinyi János. Horthy kórház d. e. 9 óra Nagy Sándor. Téglavetői gyülekezeti ház d. u. 3 óra Kováts Árpád. Wolaffka telepi olvasókör d. u. 3 óra Szilágyi László. — *Tanyai istentiszteletek:* Hortobágy d. e. 10 óra vitéz Szabó Endre. Pallag d. e. 9 óra Hézser Zoltán. Cuca d. e. 10 óra Erdei Mihály. Pac d. e. 10 óra Papp Géza. Mézeshegy d. u. 2 óra Papp Géza. Haláp d. e. 9 óra Biró Béla. Állóhegy d. e. 11 óra Biró Béla. Pipóhegy d. u. 2 óra Biró Béla.

A róm. kath. templomban:

Rendes vasárnapi miserend. Reggel 6, 7, 8 és órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepi nagymise és szent beszéd. További csendes misék 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. — A kertségekben hasonlóan a szokásos miserend.

Az evangélikus templomban:

D. e. 10 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Koren Emil. D. u. fél 7 órakor Hajdúszoboszlón szórványistentisztelet az állami polgári iskolában. Tartja Koren Emil.

A gör. kath. templomban:

D. e. fél 8 órakor reggeli istentisztelet. D. e. 8 órakor deák- és katonamise együtt. D. e. 10 órakor nagy szentmise szentbeszéddel. D. e. háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. D. u. fél 4 órakor rózsafűzér ájtatosság. D. u. 4 órakor vecsernye, szentségimádás. — F. hó 29.-én, kedden, Ker. Szt. János fejvétele ünnepén vasárnapi miserend.

x A „Generali" Triesti Általános Biztosító Társulat debreceni főügynökségét az Alföldi Takarékpénztár Debrecenben pénzintézetnél helyezte el. A Takarékpénztár új székházának felépüléséig a főügynökség biztosítási irodája továbbra is az eddigi cím alatt, Ferenc József ut 41. sz. alatt marad. Ügyfélszolgálat úgy a Takarékpénztár bankhelyiségeiben, mint a biztosítási irodában; mindkét helyen a régi munkatársakkal áll a főügynökség az igen tisztelt ügyfelek rendelkezésére.

Hirdetmény a zsidók választójogosultságának igazolásáról

Debrecen sz. kir. város Polgármestere. 38.677—1939. IV. *HIRDETMÉNY.* Értesítem az érdekelteket, hogy az 1939. évi IV. tc. kihirdetését követő négy hónapon túl tartandó országgyűlési képviselőválasztások alkalmával — tehát folyó évi szeptember hó 5. után — a törvény értelmében zsidónak tekintendő személynek csak akkor van választójoga, ha ő maga és szülői — amennyiben szülői az 1867. évi december hó 31. napja után születtek, ezeknek szülői is — Magyarországon születtek és a törvényben meghatározott egyéb előfeltételeken felül hitelt érdemlően igazolja azt is, hogy szülői vagy — amennyiben szülői az 1867. évi december hó 31. napja után születtek, — ezek felmenői az 1867. évi december hó 31. napja óta állandóan Magyarország területén laktak. A választójogosultsághoz megkívánt kellő igazolások iránt a kérelmet a város polgármesteréhez címezve írásban a Városháza iktatóhivatalába földszint 5-c. sz. szoba, szóban pedig a földszint 18. sz. szobában kell előterjeszteni. A szóval előterjesztett kérelemről jegyzőkönyv készítendő. A kérelemhez mellékelni kell a választójogosultság igazolására alkalmas okirati bizonyítékokat.

A születési évet és a születés helyét, születési anyakönyvi kivonattal kell igazolni. A születési anyakönyvi kivonatban szülőkként feltüntetett személyekre vonatkozó születési anyakönyvi kivonatok azonosságának igazolására be kell mutatni az illető szülők házassági anyakönyvi kivonatát is. Az érdekelt fél abban az esetben, ha az illetékes felekezeti anyakönyvvezető által kiállított nyilatkozattal igazolja, hogy a kivonatokat anyakönyvek hiánya miatt kiállítani nem lehet, ezeket az adatokat más alkalmas okirati bizonyítékokkal is igazolhatja. A Magyarország területén állandó lakást az arra illetékes hatóság által kiállított lakbizonylattal, a községi előljáróság bizonyítványával, adókönyvvel, vagy más olyan közokirattal lehet igazolni, amelyből a megkívánt állandó ittlakás ténye kétségtelenül megállapítható. Abban az esetben, ha az érdekelt fél igazolja, hogy ezeknek az okiratoknak a beszerzése leküzdhetetlen akadályokba ütközik, az állandó ittlakás ténye más bizonyítékokkal is igazolható. Egyéb okiratok és bemutatott bizonyítékok bizonyító erejét — az összes körülmények mérlegelésével — az eljáró hatóság ítéli meg. A választójogosultság igazolása iránti kérelem illetékmentes. Az előterjesztett kérelmeket a polgármester — véleményes jelentés kíséretében — haladéktalanul felterjeszti a központi választmányhoz, amely az igazolás tárgyában haladéktalanul határoz. A központi választmány annak részére, akire nézve megállapítja, hogy a választójogosultsághoz az 1939. IV. tc. 4. §-ában megszabott kellékeket igazolta, erről tanusítványt állít ki és azt kérelmezőnek haladéktalanul kézbesíti. Abban az esetben, ha a központi választmány a választójogosultsághoz a törvény 4. §-ában megállapított feltételeket a kérelmező által előterjesztett bizonyítékok alapján nem látja igazoltnak, elutasító határozatot hoz, melyet — indokolásával együtt — a kérelmezővel írásban közli. A központi választmány elutasító határozata ellen az érdekelt az 1938: XIX. tc. 44. §-ának (1) bekezdése alapján panasszal fordulhat a m. kir. közigazgatási bírósághoz. A panaszt a határozat kézbesítését követő naptól számított 15 nap alatt a központi választmány elnökénél írásban kell benyujtani és abban új bizonyítékokat is fel lehet hozni. Annak részére, akire nézve a közigazgatási bíróság a választójogosultsághoz megszabott kellékeket igazoltanak találta, az előbb írt tanusítványt a központi választmány — a közigazgatási bíróság ítéletének vétele után — haladéktalanul kiadni köteles. A kérelemhez a fentebb felsorolt okirati bizonyítékokat eredeti és ezenfelül egyszerű másolati példányban is csatolni kell. A választójogosultság igazolása esetében az igazoló hatóság az egyszerű másolati példányokat az iratok mellett megőrizni köteles. Az 1940. évre szóló országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékben felvett zsidónak tekintendő személyek igazolási kérelmüket legkésőbb 1940. évi január hó 31. napjáig adhatják be. Debrecen, 1939 augusztus 22. *Polgármester.*

x Óvodás gyermekek beiratása német játékdélelőttökre, iskolás gyermekek naponkénti német tanórára, Batthyány 16. Német gyermekotthon.

— Dr Kölcsey Sándor megszakította szabadságát, átvette hivatalát. Dr Kölcsey Sándor polgármester szombaton reggel, szabadságát megszakítva átvette hivatalát és a jövő héten már megtartja rendes fogadó óráit is.

— Dr Balogh Sándor főjegyző, Debrecen város kulturtanácsnoka visszatért szabadságáról és szombaton délelőtt átvette hivatalát.

— Szülők figyelmébe. A Baltazár Dezső uccai ref. elemi fiúiskolában a pótbeírások szeptember hó 1. és 2. napjain délelőtt 8—12 óráig tartatnak meg az iskola tornatermében. A IV-ik osztályban a létszám megtelt, így az alsó 3 osztályban igyekezzenek a szülők gyermekeiknek helyet biztosítani. **Igazgató.**

— A frontharcos főcsoport f. hó 27-iki fagylalt-délutánja elmarad. Rendezőség.

— Értesítjük „Mavosz" nyugdíjas vasutas tagtársainkat, hogy f. évi szeptember hó 3-án, vasárnap délután 4 órakor a pályaudvaron a régi „Kansz Otthon" helyiségében taggyűlést tartunk, melyen tekintettel az ügy fontosságára, minél nagyobb számban való megjelenésüket kérjük. A „Mavosz" debreceni nyug. vasutas csoport Elnöksége.

x Beírás a Dóczi elemi iskolában szeptember 1-én és 2-án, délelőtt 9—1 óráig lesz az új Dóczi földszintjén. Évnyitó istentisztelet 8-án d. e. 10 órakor a Kistemplomban. Tanítás kezdete 9-én.

— Elhalasztódott a ref. elemi iskolákba a beíratkozás. Közbejött okok folytán a beíratkozás a debreceni ref. elemi iskolákban elhalasztódott. Annakidején a lapok útján értesítik az új terminusról a szülőket.

— A fegyveres erő elleni becsületsértés miatt került a bíróság elé Fehér László debreceni ablaktisztító, aki italos állapotban tett megjegyzést a hadseregre. A tárgyaláson Fehér tagadta bűnösségét, de a tanuk szemébe mondták, hogy a sértő kifejezéseket használta. Az ablaktisztítót a bíróság elítélte egy hónapi fogházra. Az ítélet nem jogerős.

— Elmarad a frontharcosok vasárnapi kivonulása. Miután a 11. hajdúezred vasárnapi zászlószentelése elmarad, a frontharcos bajtársak sem vonulnak ki. Éppen ezért a kijelölt gyülekezőn sem kell már megjelenniök.

— Országzászló őrségállítás. F. hó 27-én, vasárnap délután 4 óra 30 perckor a Magoss György téren levő Országzászlónál a debreceni táborozáson résztvevő „vidéki vitézi városmányosok" állítanak őrséget. Közreműködik a levente zenekar, amely az őrségváltás ideje alatt térzenét ad.

Az előző évről visszamaradt terménykészletek biztosítása

A Biztosító Intézetek Országos Szövetsége néhány héttel ezelőtt lapunk hasábjain már felhívta a gazdaközönség figyelmét arra, hogy mezőgazdasági tűzbiztosításait saját érdekében vizsgálja felül főleg abból a szempontból, vajjon a biztosítást a valóságos értéknek megfelelően kötötte-e meg. Ezúttal arra figyelmezteti a BIOSz a gazdaközönséget, hogy a mult évről *visszamaradt készletek* — szemestermény, takarmány, szalma, stb. — a mezőgazdasági átalánybiztosítások keretében csak akkor vannak biztosítva, ha erre vonatkozóan a kötvényben kifejezetten külön tételt vettek fel. Ha ez nem történt meg — és a gazda mégis azt kívánja, hogy a mult évről visszamaradt szemes- és szálas terménykészletei is biztosítva legyenek, — e készletekre *utánbiztosítást* kell kötnie.

x Dr Kürthyné Máriássy Magda táncintézetében minden vasárnap 6—9-ig össztánc. Péterfia ucca 30. szám.

— Elmarad a volt 3-as bajtársak vasárnapi kivonulása. Miután a 11. hajdúezred vasárnapi zászlószentelése elmarad, a volt 3-as bajtársak sem vonulnak ki. Éppen ezért a kijelölt gyülekezőn sem kell már megjelenniök.

x Jobbágy Ilonka balettiskolájában a tanítás szeptember hó 1-én megkezdődik. Péterfia 30. szám.

— Betiltották a „Holnap" című nyilas hetilapot. A belügyminiszter a Holnap című nyilaskeresztes hetilap további megjelenését a mai nappal betiltotta. Mint ismeretes, a betiltott hetilap Rátz Kálmán nyilaskeresztes országgyülési képviselő szerkesztésében jelent meg. A lap nem maradt meg az engedélyező okiratban meghatározott keretek között és a nemzeti szocialista elméleti kérdések helyett napi politikával foglalkozott. Betiltása emiatt történt.

x Debrecen város zeneiskolájában a beíratkozások szeptember hó 1-től kezdődnek naponta délelőtt 9—1 óráig és délután 3—5 óráig. Beíratkozni lehet: zongora, hegedű, gordonka, ének zeneszerzés, gordon, fúvóshangszerekre, továbbá zeneelmélet, zenetörténet, esztétika, kamarazene, zenekar, furulya, zenei előkészítő (ovoda) tanfolyamokra és zenei szemináriumra. Felvételi vizsgák szeptember hó 12. és 13-án délután 3—6 óráig. Tanítás szeptember hó 14-én kezdődik. Felvilágosítás a zeneiskola titkári hivatalában, (Vár ucca 1. szám).

— A Déri Muzeum ma, vasárnap 10—1-ig nyitva. Belépődíj 50 fillér, tanulóknak, katonáknak 20 fillér. Bejárat a Baltazár uccai kis kapun. A Thaly-szoba épületjavítási munkálatok miatt zárva.

— A közművelődési könyvtár könyvkölcsönzője szeptember 1-én, azaz pénteken reggel 9 órakor nyilik. A könyvtár olvasóterme a Debreceni Fotoclub kiállítása miatt további intézkedésig zárva marad.

— A volt felvidéki és kárpátaljai politikai foglyok kiállítást rendeznek Kassán. A kiállításon bemutatják azt a kézzel írt újságot is, melyet 1921-ben adtak ki a hadosztály-fogházban levő magyar foglyok „Kis Egérfogó" címen. A lap elején ez olvasható: „Megjelenik, míg a szerkesztőit fel nem akasztják. A lap rövidesen megszüntette megjelenését, mert szerkesztőit elérte a halál, vagy a 20 évi várfogság.

— Cukor hisztéria tört ki Bukarestben. A háborús hírek hatása alatt mindenki cukrot akart tartalékolni. A hatóság falragaszokon tudatta a lakosokkal, hogy hosszú időre elegendő cukorkészlete van.

ANYAKÖNYVI HÍREK

Születések: Varga János bérkocsitulajdonos, Tegez ucca 1., fiú János. Katona János kovács, Kinizsi ucca 77. fiú János. Mester János MÁV fékező, Komáromi ucca 15., leány Terézia. Dr Takács József ügyvéd, Erzsébet ucca 52. sz., fiú Mihály. Nagy Miklós fűszerkereskedő, Wolaffka ucca 3. lány Ibolya, Biró Sándor napszámos, Pósa ucca 52., leány Irén. Fekete István napszámos, Torockó ucca 44., fiú János. Kovács Pál tanító, Kösülyszeg, leány Ibolya. Dézsán Gábor lakatossegéd, Péterfia u. 4., leány Gizella. — Czövek Márton földműves, Gyulai u. 20. sz., leány Margit. Sz. Molnár Balázs gazdálkodó, Kösülyszeg, leány Márta. Gyüre Lajos földműves, Haláp 133., fiú István. Vona Gyula gyári munkás, Nyil ucca 6., fiú István. Biró Béla villanytelepi alk. Szondi ucca 6 fiú Béla. Tikász István földműves, Bellegelő 375., fiú Ernő. Molnár László szijgyártó, Kút ucca 120., fiú Jenő. Takacs János napszámos, Tegez ucca 56. szám, fiú Sándor.

Eljegyzés: Keczán György segédápoló, Auguszta szanatórium—Bodnár Mária, Nagyszalonta ucca 11.

Házasságkötések: Makláry Béla okl. gazda, egyet. tisztv., Csonka ucca 2.—Deli Judit, Magoss György-tér 19. — Sebestyén László napszámos—Czinege Margit, Csap ucca 39. Nagy László vasestergályos—Szabó Erzsébet Lorántffy ucca 20. Egresi László, MÁV műszaki rajzoló, Kassa—Pádi Rózsa, Janosi ucca 21. Kemecsei István MÁV munkás—Kas Krisztina, Köleséri Sámuel ucca 10. Tóth József kádármester, Vigkedvü Mihály ucca 65—Györi Rozália, Tóth Árpád ucca 24. Ozsváth Ferenc altsegéd, Késes ucca 6.—Erdös Maria, Homok ucca 21. Fogarasi József kályhásegéd, Veresegyházi Tamas ucca 14.—Simon Juliánna, Homok ucca 116. Deli Ferenc timársegéd Lötvös ucca 102—Török Irén ugyanott Eidám Vilmos fényképészsegéd. Kuruc ucca 28.—Szunyogh Mária, Jokai ucca 17. Kathó László városi fogsadóellenőr, Rothermere ucca 38—Gáti Mária, Török Bálint ucca 2. Galló Andor dohánygyári alkalmazott, Vasútsor 45—Lovász Irma, Vasútsor 43.. — Sziros Antal férfiszabósegéd, klinikatelep—Veres Juliánna, Piac ucca 28. Kontor Ferenc napszámos—Kovács Eszter, Olajütő 31. B. Nagy József gyárimunkás—Tóth Zsófia, Táltos u. 8. sz. Németi János késesmester, Kisfaludy ucca 14. Vig Margit, Csapó u. 15. sz. Fekete József napidijas, Bethlen ucca 22.—Faith Ilona ugyanott. Ovári Mihály nyug. tiszthelyettes, Bajnok ucca 26.—Arnóczki Eszter, ugyanott. Urbanovics Lajos féltiszabósegéd, Nyomtató ucca 16—Pintér Ilona, Meszéna ucca 13. Pető László ácssegéd—Komáromi Margit, Hadházi út 20. sz. Fehérvári Imre asztalossegéd Csapó ucca 67.—Szekeres Erzsébet, Vigkedvü Mihály ucca 27. Kiss József kocsifényezősegéd, Jánosi ucca 9.—Jóri Margit, Piac ucca 19.

Halálozások: Bartha János csizmadiamester, ref. 81 éves, Pereces u. 18. szám. Dancs Bertalanné, Szentessy Etelka, ref. 72 éves, Szappanos ucca 10. szám. Varga Lajos ref. 7 hónapos, Barna ucca 14. Katz Mihály izr. 5 éves Simonffy ucca 26. Erdei Sándorné sz. Molnár Borbála ref. 37 éves, Elep 83. Kádár Péterné sz. Tóth Ilona ref. 29 éves, Hajdúszovát. Blattner Kálmán üvegesmester rk. 78 éves, Nagyvárad ucca 14. Matkó László ref. 1 hónapos, Veréb ucca 16. Guta Margit ref. 1 hónapos, Határ ucca 23. Csekmeister Zoltán földműves izr. 24 éves. Kállai Imre ref. 3 hónapos, Pesti ucca 4. Kovács Piroska ref. 18 napos, Pesti ucca 4. özv. Némethy Gáborné sz. Dienes Zsófia ref. 81 éves, Rothermere ucca 55.

Családi értesítések:

Fruchter Sárikát
eljegyezte
Herskovits József
Tiszafüred.

Tibay Erzsike
Tibay István ny. műszaki főtanácsos leánya
és
vályi Kalas Ferenc
ref. tanító, néh. V. Kalas Ferenc ref. lelkész fia, jegyesek.

komáromi Czike Anikó
és
Polgár Sándor
okl. gazda
jegyesek.
Minden külön értesítés helyett.

Vig Margit
és
Némethy János
szombaton tartották esküvőjüket.

IDŐJÁRÁS

Hazánkban országszerte erősen felhős és borult volt az idő és sokhelyen volt kisebb-nagyobb záporeső, zivatar. A legtöbb csapadékot Kékestető jelentette 17 millimétert. Debrecenben 8, Balatonkenesén 10 milliméter eső hullott. A hőmérséklet a keleti s a középső részeken többnyire elérte, vagy meg haladta a 25 fokot. A Dunántúl nyugati és déli felében csak 21—22 fok volt.

Jóslás: **Mérsékelt szél, változó felhőzet, több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet alig változik.**

Czája József legyőzte Orlowsky cseh világbajnokot

A Gazdag cirkusz sbombati műsorán a rendes számok mellett három pár izgalmasan érdekes birkozása keltett nagy érdeklődést.

Elsőnek X. az álarcos névtelen birkozó mérközött Martinov bolgár világbajnokkal. A félelmes erejü bolgár birkozó a második menetben, a 13-ik percben két vállra terítette ellenfelét.

Ezután következett a nagy attrakció **Czája József** magyar világbajnok birkózott Orlowskival, a cseh óriással. A félelmeshirü birkozópár harmadszor állott már ki egymással s eddigi birkozásaik nem hoztak döntést. Czája nagy technikája első perctől szembeszökő volt, ezt azonban a nagyerejü cseh, helyenként dúrvaságok segítségével jól ellensúlyozta. A lélegzetizgalmas mérközés harmadik menetében, a 19-ik percben végre Czája a közönség üdvrivalgása közben két vállra fektette a csehet, aki dühében egy széket szét vert a saját fején. A közönség ezúttal is tüntetett a cseh ellen dúrvaságai miatt.

Orlowski a vesztett mérközés után vasárnap estére kihivta Czáját szabadstilusu birkozásra. Czája a kihivást elfogadta, igy a két riválist ma este ismét szembekerül.

Az észt világbajnok Petterson és Vladár, a báceskai izomkoloszus mneba stilusu mérközését az észt bajnok nyerte.

Itélet a nagy valutabűnperben

Budapest, augusztus 25. Délután félötkor hirdette ki *Vályi Nagy István* elnök az itéletet a 200 ezer pengős valutabűnügyben. A törvényszék bűnösnek mondta ki dr Sonnenfeld Györgyöt fizetési eszközökkel való visszaélés büntettében s ezért négyévi fegyházra, 5000 pengő pénzbüntetésre itélte s egyúttal kötelezte 10 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére. Bűnösnek mondotta ki Uhlirz Margitot mint bűnsegédi bűnrészest és ezért héthónapi börtönre, dr Litvay Olivérné szül. Uhlirz Jozefát szintén héthónapi börtönre itélte. Bűnösnek mondta ki továbbá dr Litvay Olivért mint tettest fizetési eszközökkel való visszaélés büntettében s ezért egyévi börtönre, továbbá 3000 pengő pénzbüntetésre itélte s kötelezte 15 ezer pengő vagyoni elégtétel megfizetésére. Végül Halmos György héthónapi börtönbüntetést és 500 pengő pénzbüntetést kapott. A külföldön tartózkodó Sonnenfeld István ellen nyomozólevelet bocsátottak ki. A királyi ügyész az itéletben megnyugodott. Sonnenfeld védője semmisségi panaszt jelentett be a Kúriához.

Kitünően szerepeltek a magyar főiskolások

Bécs, aug. 26. A főiskolai világbajnoki versenyek mai eredményei:

400 méteres síkfutás világbajnok: Wissoni, olasz 48 mp. — **200 méteres síkfutás** világbajnok: Bonelli 21.8 mp. 2. Sir dr 21.9 mp. — **Súlydobás,** világbajnok: Stöck (német) 16.33 m. — **400 méteres gátfutás,** világbajnok: Mayer, német 54 mp. 3. Polgár, magyar 56 mp. — **Magasugrás,** világbajnok: Perssonn, svéd. — **5000 méteres síkfutás,** világbajnok: Feldermann, német 15.10.6 perc. 2. **Csaplár, magyar** 15.10.8 p. — **Rúdugrás,** világbajnok: Glötzer, német 410 cm. — **Gerelyvetés világbajnok: Várszeghy, magyar 67.37**

Női számok: 100 méteres síkfutás, világbajnok Wendel, német. 4. Hámos magyar. — **Diszkoszdobás** világbajnok Schönfeld, német 34.43. — **4x100 méteres váltó** világbajnok Németország A) csapata.

étybú ör-ecza,Uöd——cmfÉycmfÉcmf

Evezősversenyek. Négyevezős kormányossal, világbajnok: Németország. kétevezős, kormányos nélkül, **világbajnok: Magyarország (Farkas és Kovács).** Egyes: világbajnok Olaszország 3. Magyarország. Két evezős kormányossal, világbajnok: Olaszország. — Kettős távevezős: világbajnok Németország. Négyevezős kormányos nélkül világbajnok: Olaszország. 8 evezős: világbajnok: Németország. 3. Magyarország.

Főiskolás labdarugó világbajnoki döntő: **Németország—Olaszország 3:0.**

Légoltalmi tudnivalók

A II. csoportba sorolt épitmények légoltalmáról.
Közli: NAGY JÓZSEF ny. m. kir. rendőrtanácsos, a Légoltalmi Liga debreceni csoportjának ügyvezető elnöke.

(4.) A polgármester a kijelölést a város légoltalmi parancsnok, továbbá — ha kéri, — a honvédállomásparancsnok meghallgatása után a 18. §-ban említett személyi követelmények és a kijelöltek rátermettségének figyelembevételével elbírálja és a kijelölést, ha azt nem látja kifogásolhatónak, jóváhagyja. Erről az épitmény légoltalmi vezetőjét és légoltalmi parancsnokát az illetékes tűzrendészeti felügyelőt, ipartelepeknél (bánya- és kohótelepeknél) ezeken felül az illetékes kerületi iparfelügyelőt ipartelepeknél (bányahatóságot) is értesíti. Az épitmény légoltalmi parancsnoka és helyettese a feladatkörét — kijelölésének jóváhagyása előtt is — teljes felelősséggel köteles ellátni. (5) A II. csoportba sorolt állami, városi épitmények légoltalmi parancsnokát és annak helyettesét az épitmény légoltalmi vezetője jelöli ki. A kijelölt személyek megbízatását a légoltalmi vezető előterjesztése alapján állami épitményeknél az érdekelt miniszter, városi épitményeknél a polgármester hagyja jóvá. (6) Amennyiben az épitmény légoltalmi parancsnokának (helyettesének) kijelölését nem hagyják jóvá, a II. csoportba sorolt épitmény légoltalmi vezetője az erről szóló értesítés kézhezvétele után újabb személyt köteles légoltalmi parancsnokul (helyettesül) kijelölni és a (3) bekezdésben foglalt módozatok szerint bejelenteni. Ha a jóváhagyásra jogosult hatóság a jóváhagyást újból megtagadja, akkor az érdekelt miniszter, polgármester az érdekeltek meghallgatása után, vagy az épitményben lakó vagy huzamosabb ideig ott tartózkodó személyek, vagy hatósági személyek közül a 18. §-ban foglaltak figyelembevételével jelöli ki az épitmény légoltalmi parancsnokát (helyettesét). (7) Az épitmény légoltalmi parancsnokának (helyettesének) tisztsége visszavonásig tart. Visszavonásra az épitmény légoltalmi vezetője, továbbá a város légoltalmi parancsnoka tehet az illetékes jóváhagyásra vagy kijelölésre jogosult hatóságnak javaslatot, amely erről az érdekeltek meghallgatása után határoz. A légoltalmi parancsnok légoltalmi tanfolyamot köteles végezni.

IRÓGÉPEK JAVITÁSA HURAY, Iparkamara T: 17-93

— **Erőszakosan fürdették meg pajtásukat s a Tiszába fult.** Csongrádról jelentik: Megdöbbentő eset történt Tiszasas községben. Ifju Letarcsik János 15 éves fiút két pajtása erőszakkal akarta megfürdetni, a Tiszába fulladt. A fiút többször a víz alá nyomták. Végül is Letarcsik János többé nem jött fel a felszinre, megfulladt. — a Tiszából. A csendőrök letartóztatták a tetteseket.

— **Bertalan és Lajos-napja a Homokkertben.** A Homokkertben élő Bertalanok és Lajosok is kivették részüket névnapjuk alkalmával az üdvözlésekből. Nagyobb számú küldöttség kereste fel Varga Bertalan MÁV műhelyi alkalmazottat. Dobos Bertalan MÁV segédtisztet. — Lajos napján Veréb Lajos bőrgyáros, kormánytanácsost, aki a munkásaival ünnepelte nevenapján, továbbá Müle Lajos, Máté Lajos egyházrészi tanácsosokat s a többi Lajosokat is.

GYÓGYIT, üdit, frissit a nagyerdei strandfürdő.

Debreceni izraelita háztartási továbbképző tanfolyam

A debreceni statusquo-ante izraelita hitközség a polgári leányiskolája fölé egy kétévfolyamú gyakorlati továbbképző tanfolyamot szervez, amelynek első évfolyamát már a folyó 1939—40. iskolai évben megnyitja. A továbbképző első évfolyamára felvehetők mindazon 14—18 éves korban levő lányok, kik legalább a polgári vagy középiskola négy osztályát sikerrel végezték el. A tanítás a továbbképzőben a hét hat napján délelőtt 8—2 órák között fog tartani. A továbbképző tantárgyai, óráinak száma a következő: vallástan heti 2 óra, magyar 3 óra, történelem 2 óra, angol nyelv 3 óra, francia nyelv 3 óra, háztartástan (gyakorlati főzés) 6 óra, fehér- és ruhavarrás 6 óra, kézimunka és iparművészet 6 óra, egészségtan, betegápolás 2 óra, gyorsírás heti 2 óra. Beíratási díj 20 pengő, a 10 havi részletben fizethető tandíj 120 pengő. Beiratkozni a délelőtti órákban lehet az izraelita polgári leányiskola igazgatóságánál (Deák Ferenc u. 8. sz., telefon: 17-11.), ahol a továbbképzőre vonatkozó mindennemű felvilágosítás is nyerhető.

*

Az izraelita polgári leányiskolában a javító, felvételi vizsgálatok a kitűzött határidőben az iskola helyiségében tartatnak meg. Beiratkozás úgy a polgári leányiskolába, mint a háztartási továbbképzőbe a hét folyamán a délelőtti órákban eszközölhető.

x **Magyarország egyik legjobb és legszebb gyártmányú cserépkályháiból** megérkezett egy vagonnal raktáramra. Óriási választék, meglepően olcsó árak. Tekintse meg raktáramat, vételkényszer nélkül. Krisch kályhásmester (nagyállomásnál), telefon: 12-18.

x **Schaff tánciskolájában** a Koronában csütörtökön, vasárnap össztánc. Uj tanfolyam szeptember negyedikén kezdődik.

— **A mindenféle rémképek által megzavart álmok,** amelyeket sok esetben csak az elégtelen bélürülés s rossz emésztés idéz elő, a természetes **Ferenc József** keserűvíz használata által — reggelenként éhgyomorra egy pohárral bevéve — gyakran rövid idő alatt elmúlnak. Kérdezze meg orvosát!

Bezártak véltlenül egy vendéget a budapesti Kossuth Lajos uccai cukrászdába és estétől hajnali két óráig volt a bezárt üzletben. Az üzletből telefonált a rendőrségnek, kérte, hogy szabadítsák ki. A rendőrség a cukrászt kerestette előbb, de sehol sem találták és végül lakatossal kellett az üzletajtót kinyittatni, így szabadult ki a 21 éves Groll Magda a cukrászdából.

— **A Szeretet-Otthonban** Budapesten Méhes Ferencné, az egyik ápolt felakasztotta magát a fejkedőjére és meghalt.

— **Sorozatos szerencsétlenségek történtek** a győr—budapesti országúton. Oldalkocsis motorkerékpárjával haladt Hajgató István csendőrmester Oláh Orbán nevű társával. Az összekötő rud eltört és a kettévált motorkerékpárról az útra zuhant a két csendőr. Súlyos sérülésekkel beszállították őket a komáromi kórházba. — Öttövény határában két román személykocsi ütközött össze és utasai súlyosan megsérültek. Az autóban egy kolozsvári egyetemi tanár és egy bukaresti mérnök ült a családjával.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám.** Rencz üzlet, **Kossuth u. 4.** Városház épület.

GYÁSZROVAT

Blattner Kálmán 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap félöt órakor lesz a Köztemető 2. á. ravatalozójából. Lakás: Nagyvárad ucca 14. **Gebauer** cég rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen jó feleségem elhunyta alkalmából mindazoknak, akik mély bánatomban részvéttel osztoztak, ravatalára koszorut vagy csokrot helyeztek, továbbá a MÁV Horthy Dalárda tagjainak és kartársaimnak ezuton mondok fájó szívvel igaz köszönetet. Rembeczky Imre MÁV segédtiszt és a gyászoló család.

Bartha János

csizmadiamester 81 éves korában elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből a Kossuth utcai temetőből átszállított fia hamvai mellé. Lakás: Pereces utca 18.

— **Egy bicsérdista, dr Benesóczky István ügyvéd** Karcagon vásárolt egy festményt 10.000 pengőért. A képet Bicsérdy festette. A képet részletre vásárolta meg és kötelezte magát, hogy 600 év alatt kifizeti a kép árát. Dr Benesóczky István hangsúlyozta, hogy annak ellenére, hogy 57 éves, annyira erős szervezetűnek ismeri magát, hogy 600 évig fog még élni és kifizetheti azévenként esedékes részleteket. Ez a dr Benesóczky az, aki a debreceni DEAC pályán 12 kilométert futott le és ezzel ezer pengős fogadást nyert meg.

X HAJFESTÉS ? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS ? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komárominé, — Bikabérház, telefon: 19-56 szám. — „Inectó" lerakat.

x **Néprádiók megérkeznek** e hónapban. Előjegyzés: Mayer mérnöknél, Kossuth ucca 23. szám.

— **A legelőkelőbb hazai és külföldi közönség** kedvenc üdülőhelyeivé váltak a svábhegyi Majestic-luxuspenzió üzemei, az egymás mellett épült Majestic, Mirabelle, Lomnic, Kis-Majestic és Bijou. E tökéletes üdülőpaloták terraszairól és függőkertjeiről csodás kilátás nyilik úgy a fővárosra, mint az egész budai hegyvidékre. A fenyvesrengetegtől övezett ezen pazar házakban a legválogatottabb közönség élvezi a nyárutót. E penziók tetőterraszait az ideális csend és kristálytiszta szubalpin levegő különösen alkalmassá teszik fekvő- és levegő-kura tartására. A Majestic luxusüzemekben a lakások 95 százaléka lakosztályszerű: előszoba, erkélyes szalon, háló- és fürdőszoba, melyek a lakásberendezési technika legmodernebb és legraffináltabb vívmányaival vannak felszerelve. Konyhája tökéletes, mindenfajta diéta! Nyilvános Cafe-Restaurant. E csodapaloták a Fogaskerekű állomás közvetlen közelében vannak és a főváros centrumából autóval hat perc alatt elérhetők. Penzió már 9 pengőtől.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK:

Búza mázsája 18.40—18.60 pengő, rozs 12.80—13.00 P, árpa 16.00—16.50 zab 17.00 P, tengeri 17.00—17.20 P, lucerna 7.80—10.00 P, széna 4.—7.20, láhere 6.70—7.00 P.

SPORT

DVSC-Beregszászi FTC NBB mérkőzés lesz ma délután a Stadionban

A DVSC minden ellenkező híreszteléssel szemben lejátsza vasárnap délután fél 4 órai kezdettel mérkőzését a Beregszászi FTC-vel. Szombaton reggel ugyanis az a hír terjedt el, hogy a BFTC nem jön meg. Kiderült rövidesen, hogy ez a hír téves, mert a Beregszászi FTC játékosai egyrészének másirányú elfoglaltsága miatt visszavonta a keleti amatőrbajnokságban szereplő II. csapatát, az NBB-ért játszó első csapat azonban változatlanul szerepel és vasárnap megérkezik Debrecenbe a DVSC-vel lejátszandó mérkőzésre.

A DVSC ebben a felállításban játszik: Keskeny, — Antal, Kézi, Galambosi, Nyizsnyik, Papp, — Drab, Nébel, Szabó, Bihari I., Nagy. Szép, élvezetes mérkőzésre lesz kilátás, a BFTC tartalékosan is nagy játékerőt képvisel és a debreceni vasutasoknak legjobb formájuk kijátszására van szükség, ha mind a két pontot meg akarják szerezni.

Előmérkőzés: DMTE—DVSC II. 2 órakor.

Elmarad a vasárnapi amatőrforduló. A rendkívüli helyzet miatt vasárnap az amatőrmérkőzések nagy része elmarad. Elmarad a karcagi K. Move—Balmazújvárosi SC, derecskei D. Move—Hajdúszoboszlói SE, püspökladányi P. Máv—Bihari Turul, a nyirbátori Báthory SE—Csapi SE, a két nyir. egyházi mérkőzés. Alig egy-két mérkőzés tartható meg.

Befejeződött az ungvári ifj. tábor. Az ungvári ifj. tábor pénteken befjeződött és már haza is értek a debreceni és vidéki játékosok. Az oktatást Palotás István, a Bocskai kitűnő edzője végezte nagy szakértelemmel és lelkiismeretességgel és sok hasznost tanultak a táborban az ifjúsági játékosok, akik példás fegyelmezettséggel viselkedtek. Az ifjúsági tábort Tamássy László rekesztette be, aki felolvasta Gidófalvy Pál üdvözlő és elismerő levelét is. A tábor megrendezése és elszállásolása körül dr Megay László, Ungvár polgármesterhelyettese fejtett ki nagy, érdemes munkát.

Felhivás. DMTE II. és ifjúsági játékosok jelenjenek meg a Stadionban 2 órakor. Vezetőség.

KÖZGAZDASÁG

Erős forgalom mellett az árak nem változtak

Több mázsa champi ongomba a piacon.

A tegnapi hetipiac a vártnál jobban sikerült. A megváltozott események miatt erős vételkedv nyilvánult meg az összes piacokon. Különösen nagy volt a forgalom a baromfipiacon, ahol igen kelendő cikk a kövérliba és a kacsa. Az árak egyik piacon sem változtak a múlt hét óta. Csupán a gombapiacon az óriási felhozatal miatt nagyot zuhantak az árak. A múlt heti kitűnő esős időjárás nagyon kedvezett a championgombának. Több mázsa került a piacra belőle, melynek kilóját a déli órákban már 20 fillérért árulták kilónként, de még így is igen sok megmaradt.

A gyümölcspiacon egyre több a szőlő és az őszibarack. Ezt a két gyümölcsöt vásárolják a legjobban. Mindkettő olcsó áron került a fogyasztó elé.

Zöldségárak: burgonya rózsa kilója 10—12 fillér, Ella és másfajta 6—8 f., zöldség csomója 16 fillér, káposzta kg. 28 f., vöröskáposzta kg. 40 f., savanyú kqáposzta kg. 40 f. karalábé drb. 4—12 f., kelkáposzta drb. 6—12 f. karfiol kg. 60 f., paradicsom kg. 8—10 f., paprika drb 1 f., uborka drb. 2—3 f., 100 darab eltenni való 80 fillér, spenót és sóska kg. 24 fillér, zeller drb 4 f., retek drb 2 f., tök drb 10—20 fillér, sampiongomba kg. 20—30 f., tengeri csöve 4—5 fillér.

Baromfiárak: csirke kg. 1.30 P, — tyúk kg. 1.10 P, pulyka, idei kg. 1 P, soványkacsa és liba kg. 1 P, kövérkacsa és liba kg. 1.40 P, tojás darabja 8 fillér.

Gyümölcsárak: alma kg. 12—14 f., körte kg. 16—32 f., dinnye kg. 4 fillér, szilva 12—20 fillér, őszibarack kg. 24 50 fillér, szőlő kg. 30 f., új dió kg. 80 fillér.

Marha- és borjúhúsárak: I. rendű marhahús kg. 1.20 P, II. r. 1 P, borjúhús I. r. 1.60—2.40, II. r. 1.20 P, juhhús kg 1 P.

Sertéshús árúk és zsíradékok: töviskes kg. 2.20 P, comb és karmanádli csont nélkül 2 PP, comb 1.80 P, tarja kg. 1.60 P, vékonyoldal 1.50 P, zsír kg. 1.60 P, háj kg. 1.54, zsírnakvaló kg 1.46—1.52 P, sósszalonna kg. 1.60—1.70 P, tepertő kg. 1.60—2.00 P, friss kolbász kg. 2.40 P, paprikás szalonna kilója 2.40 P.

Halárak: ponty kg 1.40—2.00 P, csuka 2 P, ponty szeletelve kg. 2.40 P, balatoni fogas kg. 3 P, haresa kg. 2.50 szeletelve 4 pengő.

TERMÉNYTŐZSDE

Határidőpiac:

Rozs októberre 14.75, 14.85, zárlat 14.77—14.70 P. Márciusra 15.62—.73, zárlat 15.65—15.67 P.

Tengeri szeptemberre: 19.15, zárlat 19.10—19.15 P.

Készárúpiac:

Búza tiszavidéki 77 kg 19.75—19.95 78 kg 19.95—20.15, 79 kg 20.15—20.35 80 kilós 20.25—20.45. — Felsőtiszai 77 kg 19.60—19.80, 78 kg 19.80—20.00 79 kg 20.00—20.20, 80 kg 20.10—20.30 rozs pestvidéki 14.00—14.15, rozs más 14.20—14.40, takarmányárpa új elsőrendű 16.60—17.00, középminőségű 16.30—16.50, sörárpa kiváló 21.00—22 prima 19.50—20.50, sörárpa 19.00—19.50 P, zab lesőrendű 19.25—19.50 P tengeri 19.10—19.35, korpa 13.60—13.80 P, 8-as liszt 15.75—16.50 P.

SERTÉSVÁSÁR

A tegnapi ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 565 darab sertést a vásári állományból angol hússertésfelhajtás 5 darab volt. Az irányzat változatlan. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kilón felül 110 fillér, szedett sertés I. 103—105 fillér, II. 96—101 fillér, III. 85—94 fillér kg-ként.

MEGHOSSZABBITJA életét, ha a nagyerdei strandot látogatja.

Ötvenkét nemzet világkiállítása debreceni szemmel

Vitárius Sándor élményei a newyorki világkiállításon, ahol felépült a jövő városa és a különböző nemzetek reprezentáns művészete mellett fantasztikusan érdekes találmányok sorakoztak fel

A »*Debreczen*« hírt adott annakidején arról, hogy *Vitárius* Sándor kiváló debreceni kötszerészt Amerikában élő testvérei fiával, *Vitárius* Bélával együtt meghívták a newyorki világkiállításra. Vitárius Sándor örömmel fogadta a testvéri meghívást és a nyár elején útrakelt az Újvilág felé.

AZ ÓCEÁNJÁRÓ, AMELY EGY EGÉSZ VILÁGOT VISZEN...

Csillogó, napsugaras nyári napon indult el a luxus óceánjáró, ez az úszó sziget, a modern Noé bárkája, mely egy egész világot hordott a hátán... *Angoltól, franciától japánig, kinaiig minden nemzet fia feltalálható volt a gyönyörű, csillogó, tiszta hajón* — mondotta a »*Debreczen*« munkatársának a napokban hazatért Vitárius Sándor, beszámolva élményeiről. *A lármás, kaotikus világban egy megbékélt testvériségben olvadt össze itt, az úszó szigeten az emberi fajok tarka összevisszasága.* Öt kontinensen zajlott az élet, igáját hordta a szegény, robotoló örök ember s az Óceán csillogó, táncoló hullámai vitték az Újvilág felé a nagy hajót, boldog kíváncsiakkal, akiknek pazar kényelemben, elsőrangú étkezésben volt részük a hajóút alatt.

Vitárius Sándor családtagjaival. (Háttérben a világkiállítás.)

— Valamikor, fiatalkoromban tettem nagy külföldi utakat. Harminc évvel ezelőtt, amikor önálló lettem. Akkor Végh Imre volt Debrecen város rendőrkapitánya. Boldog, szép békeidő volt... Pár nap alatt kiadta az iparigazolványomat. Minden simán, olajozott kerekeken ment, az egész emberiség élete... Mikor útlevelet mentem váltani, akkor Kadarász nevű tisztviselő volt az útlevélosztályon. Ismerte édesapámat és negyedóra mulva kezemben volt az útlevél... Azóta bizony nagyot változott az élet. Körülményesebb, zsúfoltabb, bonyolultabb lett.

— Megérkeztünk Amerikába... feltűnt a híres Szabadság-szobor és megcsapta az embert valami különös érzés, egy új és más világ fuvallata...

AZ ÖRÖK ROBOT, MESÉS GAZDAGSÁG, CSILLOGÓ KARRIEREK VILÁGA.

Amerikai impresszióiról kérdezzük Vitárius Sándort.

— Hát bizony — mondja elmosolyodva, — *gyökeresen más ott az élet. Sok gazdag ember, csillogó karriérek..., de sok szegény, elcsett élet is. És munka, embernyövő lélekpusztító hajsza öldöklő tempó szüntelen, halálig tartó robot. Ennyi munkával nálunk is épenúgy lehet boldogulni.* Bátyámnak is kötszerészüzlete van s elmondhatom, hogy harminc év alatt nem tapasztaltam annyi tönkrement testű, beteg, elnyűtt, derékfájós, megrokkant embert, mint Amerikában. Csináltatják a derektartókat... a bátyám is rengeteget készít az üzletében. Ez új dolog nálunk... bizonyos tekintetben, a szakmámban sok ujságot láttam és tanultam... eredeti gumiharisnyák, lúdtalpbetétek, gyomorsüllyedés elleni kötők, eltérők az általunk használtaktól. *Sok újat megcsillant az ember előtt Amerika, de az ottani gépies élet tönkreteszi testileg-lelkileg az embereket.* Az idegeket is kikezdi a szüntelen pattanásig feszült figyelem, lesése az életlehetőségeknek.

AZ EMBERISÉG KÉPESSÉGEINEK REPREZENTÁNS MEGNYILATKOZÁSA A KIÁLLITÁS

A newyorki kiállításra terelődik a szó.

— Káprázatos... — mondja Vitárius Sándor. — A méretei félelmetesen nagyok, monumentálisak. Igazi amerikai méretek. Négy hetet töltöttem ott, de háromszor annyit kellett volna, hogy mindent alaposan szemügyre vegyek. *A németek kivételével a világ valamennyi nemzete felvonult és a legtökéletesebbet állította ki abból,*

Az olasz pavillon a világkiállításon.

amit nemzeti zsenialitása produkálni tudott. Művészetben, technikában, pazarul nagyszerű találmányokban dominált ez a kiállítás. Maga az amerikai találmánykirály, Etiep Wood, aki nemcsak maga rengeteg találmány szerzője, hanem azzal foglalkozik, hogy ötleteket vásárol össze, az Újvilág ötletembere egymaga sokezer találmányával szerepel a kiállításon. Minden nemzet lelke ott van ebben a kiállításban...

— *A magyarság kiállítása, a magyar pavillon egyszerűségében is megfogja a lelkeket. Népies kiállításunk lenyűgöző és mindenki megáll előtte. De az olasz, angol, francia és egyáltalán 52 nemzet kiállítása olyan, hogy órákat lehetne külön-külön beszélni róluk, annyira hiánytalanul adja vissza egy-egy-egy nemzet képességeit,* alkotó erejét. Majd egyszer, egy riportsorozat számára elbeszélem a szerkesztő úrnak...

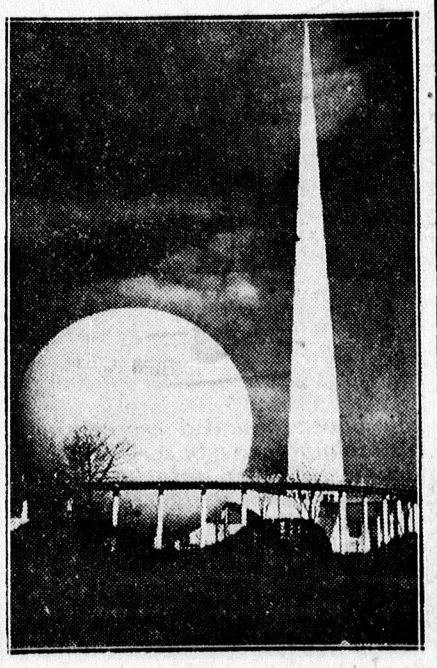
A JÖVŐ VILÁGA...

— A kiállítás legérdekesebb része azonban *a gömbalakban csodálatos módon felépített jövő-világa. A megvalósult utópia ez, benne mindaz, amit az emberi elme a boldog béke aranyával átszőtt jövőről álmodhatott. Aki odakerül, az nem tud betelni a látvánnyal, az emberi képzelet csodálatos tündérkertje ez...*

— Maga a kiállítás — mondja Vitárius Sándor — *anyagilag nem a legjobb eredménnyel végződött. Nagy ráfizetés az egész vállalkozás, amiben szerepet játszhat a mostoha időszak is.* Jelzi, hogy anyagilag mennyire nem váltotta be a hozzáfűzött reményt a kiállítás, az is, hogy már negyedjére szállítják le a kiállítás belépődíját.

Vitárius Sándornak és fiának Vitárius Bélának Amerikába érkezése egyébként őszinte örömöt váltott ki a newyorki magyar kolónia tagjaiból és a kitűnő debreceni iparos amerikai útjáról melegen ír az amerikai magyarság legnagyobb lapja, az Amerikai Magyar Népszava is a következőkben:

Vitárius Sándor neves debreceni keztyűs Amerikában. Amikor a tudomány világából sokan keresik fel Magyarországról Amerikát a cserediákok, a cseretanárok, annál inkább értékesebb, ha a kereskedelmi világ kiválóságai közül a református vallású Vitárius Sándort, az érdemekben annyira gazdag műiparosát Magyarországnak üdvözölheti Amerika magyarsága. Vitárius Sándor típusa annak a régi magyar mesterembernek, aki a lelkét teszi bele a mesterségébe. Testvére a newyorki magyar közéletben nagy tiszteletnek örvendő két kiváló üzletembernek: Vitárius Bélának és Gyulának. Már ifjú 17 éves korában bejárta a külföldet, hogy tudás és ismeret vágyának eleget tegyen. Frankfurtban, Hamburgban, Berlinben, Brüsszelben és Svájcban mindenütt becsületet szerzett a magyar névnek. Nyitott szemmel nézi az eseményeket. Július 14-én érkezett meg a Deutschland hajóval gimnáziumot végzett fiával, Bélával együtt. A hajónál fogadták testvérei Béla és Gyula családjaikkal és Harsányi László lelkész. Vitárius Gyula vendégszerető háza tetőtől az aljáig, kivül belül újonnan átfestve, az unokákkal és dédunokákkal együtt örömmel várta a kedves vendéget, míg Vitárius Gyuláné oly magyaros művészettel készítette el a vacsorát, hogy még Debrecenben sem lehetett volna nagyobb fogadása a kiváló magyar műiparos Vitárius Sándornak. Harsányi László lelkész családi imát mondott, amit meghatottan köszönt meg Vitárius Sándor a testvéri ölelkezés szép ünnepélyén. A késő esti órák után oszlott szét a Vitárius rokonság egy feiejthetetlenüi kedves fogadtatás örömünnepének emlékével.«

»A jövő világa.«

Az amerikai bevándorlási esélyekre terelődik a szó.

— Rendkívül korlátozott — mondja Vitárius Sándor. — Eltekintve a már elmondottaktól, hogy mennyire idegölő és robotos az amerikai élet s hogy annyi munkával máshol is lehetne karriert csinálni és **az élet drágaságától, ma letelepedni ott szinte lehetetlen. Amerikában is nő a munkanélküliség s vigyáznak nagyon, nehogy az idegen ottragadjon. Így is, főleg kínaiak közül sok embert becsempésznek Amerikába, nemritkán ládákban szállított árukban, sőt hasított sertésben és más húsárukba rejtve is.** Amerika azonban ma már árgusszemekkel vigyáz, nehogy a külföldiek ott maradjanak. Amerika megszűnt ma már az álmok, mesés karrierek világa lenni. Szürke, lélektelen robottal keres valaki annyit, hogy egyik napról másikra megéljen s a mai helyzetben arról, hogy valamit megtakarítson, aligha lehet szó — fejezte be a beszélgetést Vitárius Sándor és fia Vitárius Béla, akik egy életre szóló érdekes tapasztalatot hoztak magukkal az Uj-Világból, ahol a régi szenvedést, robotot találja a látogató. *(k. i.)*

Debrecen sz. kir. város adóhivatalától. 7201—1939. FELHIVÁS (Munkaadók figyelmébe.) Nyomatékosan felhívja a városi adóhivatal mindazon munkaadókat, akiknek alkalmazásában akár állandóan, akár idegiglenesen (egy bizonyos munka elvégzésére, vagy egész szezonra) olyan egyének állanak, akiknek a heti bruttó keresete a 20 pengőt, vagy havifizetéseseknél a havi 80 pengőt meghaladja, vagy ha nyugdíjuk stb. ezen összegnél több, hogy alkalmazottaikat a könyvkereskedésekben vásárolható s a munkaadó által kettő példányban kitöltendő, vagy heti, vagy pedig havifizetéses alkalmazottak bejelentésére szerkesztett Illetményjegyzéken a hivatalos órák alatt a városi adóhivatal 23. sz. szobájában feltétlenül jelentsék be s a kivethető alkalmazotti kereseti, rokkantellátási, valamint heti 30, illetve haviaknál 120 pengőn felüli illetmény után a különadót a városi adópénztárba egyidejüleg fizessék be. *A hetifizetéses alkalmazott egy hóban kapott összes keresetét heti átlagösszegre átszámítani nem szabad, hanem az egy-egy naptári héten ténylegesen neki kifizetett összeget kell tekinteni azon heti keresetének.* Úgy a heti, mint a havifizetéses alkalmazottak *minden hó 25-ig jelentendők be,* de a hetifizetésesek keresete *hetenkénti részletezéssel tüntetendő fel.* A bejelentést elmulasztókat a m. kir. adóhivatal *anynyiszor 100 pengő birsággal sujthatja,* ahány hónapban elmulasztották az adóköteles alkamazottjukat bejelenteni. Bejelentendők a nem szoros értelemben vett alkalmazottak, mint például a képviselettel megbízottak, a cséplőgéptulajdonosok által foglalkoztatott gépészek (cséplőgépkezelők), továbbá a dohánykertészeket is. Debrecen, 1939 augusztus 22-én. *Városi adóhivatal.*

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap 3, 5, 7, 9 órakor: **„UJJÉ A HEGYEKBEN NAGYSZERŰ"** (Stan-Pan!) és **„RIN-TIN-TIN A HEGYEK HŐSE".** — Szerdán: **„KIRÁLYNŐ ÁLMA".**

Divatkrónika

Lidó-i divatlevél

Lidó-Venezia, augusztus hó.

Minden további nélkül állíthatjuk, hogy a nemzetközi mondain strandélet és elegancia, augusztusban a Lidón kulminál. Július a francia Rivieráé és a Balatoné, de augusztus a Lidóé. Ennek okát abban kereshetjük, hogy augusztus elején nyilik itt meg minden évben a nemzetközi film

Biennale, melynek premierje a jól öltözködő Európa legnagyobb társadalmi eseménye. Egyetlen alkalom ez nyáron — az elkövetkezendő szezon divatvonalainak bemutatására. Ennek fontosságát bizonyitja az is, hogy egy-két nagy párisi szalon felvonultatta legszebb remekeit, pazar exterieur-ü mannekjein, nem szólva a dámákon látott toalett költeményekről. Büszkén mondhatjuk el, hogy Magyarország most is, mint mindig, kitett magáért, a jelenlévő pár magyar »grande Dame« valóban kitünt öltözködésének választékosságával és megjelenésének nagyvonalúságával. Egymásután gördültek az autók a cirkuláló reflektorfényben úszó gyönyörű márványfilmpalota feljárójához. Amit a felvonulásban láttunk, az felért a legnagyobb divatház bemutatójával, tekintve, hogy minden ország reprezentatív hölgyei vonultak fel.

Mélytüzű lila taffeta, hátul raffolt toalettben láttunk egy hölgyet Göbbels miniszter társaságában. A japán követ felesége eredeti szinpompás kimonó viseletben jelent meg, tele sürü arany sárkányhimzéssel. A vakitóan fehér szmokingkabátba öltözött Douglas Fairbanks sr. pedig egy világos almazöld tüllbe öltözött leányt vezetett karján, a bő tüll szoknyára óriási gardénia motivumok voltak applikálva és vállán kékróka kabát pihent — Douglas sugárzó büszke arccal vezette föl a lépcsőkön, mint egy évvel ezelőtt harmadik feleségét (úgy hirlik, ez lesz a negyedik -- határozottan jól dekorálja Douglast.) Zarah Leanderen egy sötétbordó földig érő ka-

pucnis estélyi köpeny hullámzott, alig sejtetve gyönyörű és mély dekoltázsú csipkeruháját. Egymásután vonultak föl a pénz és származási arisztokraták feleségei, egymáson túltéve pazar prémjeikkel és toalettjeikkel. Az ezüstróka kabát és cape — nagy elterjedésénél fogva — már nem olyan népszerű, inkább a kékrókát, nerzet és pézsmát favorizálják — akik bírják, — de mindezek elől a strucctoll kabát és cape viszi a pálmát. A járástól puhán lengő strucctoll keppek, legyezők és fejdiszek a legjobban öltöztetnek és előkelő megjelenést kölcsönöznek.

A frizurafronton kizárólag a felfelé fésült hajviseletek dominálnak, — de mivel csak választékosan vékony arcú hölgyeknek előnyös — őszre a tapasztalatból tanulva, nem lesz olyan népszerű. Meg-megcsillant a nagy téli báltermek elkövetkezendő szenzációja egy-két hölgyön, ez a: raffolt szoknya. Láttunk hátul-keresztbe, oldalt, sőt elöl raffolt szoknyákat is, föleleventve a századforduló divatját. Heim-modell volt az a toalett egy törékeny alakú bankárnén — mint utólag megtudtuk — mely-

nek bőven gloknizó cseresznyepiros szoknyájára egy sor fekete tüll borult, gyönyörű színekben játszva a rajta elszórt zöld flitterektől. Chanell is kitett magáért egy bambusz-beigeszínű velourbársony húzott felsőrészű toalettjével, narancssárga tollkepp egészitette ki remekművét — egyébként Chanell nek a legújabb illatkompozíciója az »Imprudence« itt is a legnépszerűbb. Pikánsan fanyar és mégis trópusi illat. Láttunk egy-két hölgyet kalapban is, kétrészes estélyi összeállitásokhoz viselve. A legtöbb a cilinderkalap változataiból került ki, legszebb volt egy alpaca-színű, velourból készült kalap, de ezek lovaglódresszekhez viselve, stilusosabban hatnának. Nincs operai bemutató, melyhez annyi szép toalett vonult volna fel, mint most Emil Jannings mesterfilmjé-

ke flanellből készitik — ezzel ellentétben a férfiak levetköznek a legminimálisabb short-ra, nyakukban bizarr mintás sállal. A hölgyek nagyrésze hálóval köti le fürtjeit a tenger hullámai elől és legkevésbé használja a strandköpenyt és glöknis szoknyákat, ezek csak a heverőn pihennek. Néhol látunk napernyőt, főleg az Excelsior exkluziv homokján, melynek dámái az őszi szezonra tartogatják bőrük hófehérségét. A mai sportleány a lehető legkisebb kétrészes selyemdresszben vág neki a haboknak, a kreol legmélyebb árnyalatára barnitva amúgy is sötét olasz bőrét, este aztán felhúzza a nadrágját, arcára is csak ekkor kerül festék és úgy ül a volán mellé, vagy ugrik biciklijére, ha messze a hotel. Az esti korzó éppen trópusi színkeveréke miatt érdekes. Csöpp kis kínai nőn még csöppebb short és kétméteres angol leányon pedig mégegyszer annyi anyagból készült dirndli. Itt pazar prémekbe burkolt dáma hápog a hőségtől, — ott ingujjra vetkőzött sportman méteres lépésekkel sodor el mindenkit.

Mindenki úgy öltözik, ahogyan jól érzi magát s ahogyon egyénisége diktálja — s éppen ezért mégis nagyon elegánsan — és sok pénzből — szociális szempontból ezért bocsátható meg ez a fokozott divatért való pénzköltés. Számtalan divatszalonnak ad jó megélhetést, — a fodrásztól a cipészig mindenki örül ennek — s főleg annak, hogy minden hangverseny, premiér és

ünnepség bevétele jótékonycélra megy — éppen ezért áldásos ez a gyönyörű divatos életnivó és elegancia.

Jean.

Innen-onnan

— **Ahmed Riza Pahlevi, az iráni sah** Párizsból és Londonból hozatott drágakőszakértőkkel felbecsültette kincseskamarájának értékét. A szakértők három hónapot töltöttek a teheráni „Aladdin barlangban", melynek tündérmesébe illő kincseit 400 millió pengőre becsülték. Azonban vannak ott olyan kincsek is, amelyek értékét még csak megközelítőleg sem tudták megbecsülni.

*

— **Alexander Rei Martin amerikai orvos** szerint a gyermek első és legfontosabb nyomozószerve a száj és a fog. Ezért a nagy szigorúság a gyermekekhez káros lehet a lélek és a fog fejlődésére. Ugyanis, ha a gyermeket valami bántalom éri, önkéntelenül is összeszoritja a fogát s igy megakadályozza a „nyomozást", ami az egyéniség kifejlődését lassítja, másrészt pedig a fogak romlásához vezet.

*

— **A délafrikai Vaal-folyó környékén gazdag gyémántmezőket találtak.** A környéket elárasztotta a világ minden részéről érkezett gyémántások hada. Már eddig is többszáz zártkutatmányra jelentette be igényt. Az új gyémántkutatók közül az egyik nemrég harminckarátos hibátlan gyémántot talált. A gyémánttelepen csak meghatározott mennyiségü gyémántot lehet kibányászni.

*

— **Egy amerikai statisztika megállapítsa** szerint a császári Róma napjai óta nem zsúfoltak annyi embert oly szorosan egy területre, mint Newyorkban az utolsó évek alatt. Haarlem néger negyedében oly irtózatos a túlzsúfoltság, hogy az ágyakat napi nyolc órás turnusokban adják bérbe. Tehát majdnem háromszor annyi lakás kellene a négernegyedben, mint amennyi van.

*

— **Shakespeare nem szerette a politikusokat.** Ezt a szót, hogy politikus, irásaiban majdnem minden alkalommal sértő értelemben használta. Minden politikust gúnyolt. Az egyik modern iró azt állitotta Shakespeareről, hogy ez a politikusgúnyolás annak tulajdonitható, hogy a nagy iró nem ismerhette a ma politikusait és diplomatáit.

*

— **Franciaországban új módszer szerint készülnek a próbababák.** Hogy a babáknak természetes alakjuk legyen, gipszmodelleket készitenek eleven próbakisasszonyokról. Az új módszer nagyon jól bevált, mert igy lehetővé teszik, a tökéletes modellt. A találmányt valószinüleg szabadalmaztatni fogják s igy már rövid időn belül a szalonokat ellepik az eleven, nagyhirű párizsi próbakisasszonyok.

*

— **A német aviatika újabb páratlan sikert ért el.** Az alig 24 éves Fritz Vendel német repülő Augsburgtól délre, hivatalos mérőközegek ellenőrzése mellett 755.11 kilométeres óránkénti sebességet ért el a Messerschmidt rendszerű repülőgépével. Ez az óriási sebesség kilenc kilométerrel veri Dieterle pilóta kapitány nemrégen felállitott 746.66 kilométeres óránkntié rekordját.

*

— **Lrette Young, az ismert filmcsillag** mozgalmat indított az általános kötelező szépség törvénybe iktatásáért. Törvényjavaslatát arra a feltevésre alapitja, hogy nincs az a csúnya nő, akit kellő kozmetikai kezelés után szépséggé ne lehetne varázsolni és az egész probléma csak pénzkérdés. Szerinte sok nőt emelnének ki az elkeseredésből, ha az államok segélyeznék a csúnya nők átvarázsolását.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

az árulkodás

nem kimondottan férfias foglalkozás, éppen ezért enyhén szólván, csodálkoztunk, amikor egyesek, akik szeretnek sokat adni a férfias, sőt harcias megjelenésre, ilyesmit követtek el a magyar parlamentben. Volt alkalmunk ámulni a férfiasságot fölötte fitogtató urakon, amikor pl. Debrecenben jártak minden fene szíjakkal a vállakon, az oldalakon Isten tudja, hogy milyen céllal lötyögött a térképtáska, benne nyilván Debrecen és környéki katonai térkép, talán biz'a még sarkantyú is pengett, hogy annál nagyobb és érvényesebb legyen a feltűnés, amiben hiányosság különben se volt. Régi jó gyermekkorunk jut ilyenkor eszünkbe, amikor papirosból sárkányfarok-szerű indián díszt mesterkedtünk és valamennyi pulykatoll akadt az udvaron és pulyka farában, abból fejdísz adódott, de nem volt hiányosság a fából faragott harci baltában se, arra azonban nem emlékszünk, hogy valaha is elárultuk volna a szomszéd sátrak népét, mert a magyar érzés megmaradt már akkor maradéktalanul bennünk az indián külső mögött is, hiszen így tanultuk a szülői házban, ezt szívtuk magunkba a magyar nyelvvel. Éppen ezért ez lepett meg bennünket igen kínosan az a nem mindennapi és elsorban nem magyar felfogás, amely a magyar parlamentben árulkodott magyar ifjakra olyan nagyhatalomnál, mely velünk szerződéses baráti viszonyban van. Igaz, hogy erre az árulkodásra egyszerűen azt vetette az árulkodók felé a nagyhatalom, hogy dörzsölködésre, tolakodásra, magyarul szólván »stréberkedésre« ízlésen alulinak tartja a választ. Ellenben mi, magyarok, akiket hitványul szembe vertek, hogy ne mondjuk, szembeköptek magyar képviselők, akiket állítólag magyar tömegek küldtek a magyar törvényhozás házába, mi mindent el kell, hogy tűrjünk, a mi türelmünknek nincs határa? Magyar pénzen azért kell képviselőt tartani, ez a feladata a magyar követnek? Erre nincs törvény, ezt meg lehet tenni bűnhődés nélkül? Ha nincs törvény, akkor sürgősen hozzanak és azok, akik a nemzet tiszta becsületét így meg merik gyalázni, legalább olyan kérlelhetetlen szigorral járjanak el velük szemben, mint a valutasiberekkel. A magyar nép pedig végre nyissa ki a szemét, fülét és lássa, hallja, hogy hova akarják vezetni azok, akik járszalagon, sőt pórázon kívánják egy olyan nagyhatalom érdekeit szolgálni, mely hatalom egyszerűen dörgölődésnek, tolakodásnak minősítette ezt a hazaárulást!...

arról, hogy

az algiri egyetem

távollevő valami, gyarmati kultúra mentsvára, afféle franciába oltott arab fábólvaskarika, melynek azonban most újabb fényt és rangot fog adni egy világraszóló esemény, nevezetesen az, hogy ez az egyetem eléggé nem méltányolható formában meghívta díszdoktornak Jorga Miklós bácsit, még pedig történelmi tudományos működése megbecsüléséül. Persze, Algir messze van, de a hazugságnak, rossz hírnek szárnya van, így érthető, hogy Jorga Miklós bácsi híre, neve és hazudozásai itt is talajra találtak. Érthető, mert olyan szépen és annyi sikerrel ember még nem hazudott, mint ez az úr. Egy egész történelmet, kétezer esztendős multat ragasztott a pár száz esztendős írott emlékekkel rendelkező román nemzet számára és olyan kitartással hazudta, hazudja és a jelek szerint fogja hazudni az emberi kor legvégsőbb határáig, hogy már az algíri egyetem se tudja szárazon elviselni, mert íme, díszdoktori diplomát küld a mesternek különleges érdemek felsorolásával. Holott egyetlen az érdem, az nevezetesen, hogy Jorga Miklós bácsi — ősz szakállra mondom, — a világháború előtti korban kezdett meseszerű álmából felébredni és körülbelül negyven esztendővel ezelőtt olyan szédületes tempóban kezdett mesélni, hogy a világ akarva, akaratlanul felfigyelt szavára. Meghamisított mindent, ami a keze ügyébe került és valóságnak fogadott el minden mesét, ami a valach nép multját szebbé tehette. Egyszerűen eltagadta a vér szavát, mert Jorga bácsiban is inkább fanariota görög vér csörgedez, így jobban esett szívének, ha a mai románokat egyszerűen megtehette a római légiók egyenes leszármazottainak és Traján császárt tette meg első román uralkodónak és nem volt többé rumélíai rumuny, de történelmileg bizonyítható valach-oláh se, annál bőszebben kezdte világgá kürtölni a román elnevezést. Egyik kötetet írta a másik után és az állam pénzén fordították minden nyugati nyelvre, küldték fűnek, fának és mire észrevette magát ez a ravasz, görög, Jorga bácsi, már ismert volt a neve mindenütt és a magyar kérdést az ő álmai szerint bírálgatták holmi Scotus Viatorok igen jó pénzekért. Hogy mit jelent a pénz és a reklám, azt bebizonyította Jorga bácsi és a ma már Romániának nevezett ország, s most mindenre pecsétett tett Algir egyetemének magasztos lendületével, mely díszdoktort avatott Miklós bácsi szakállas fanyar alakjából. Egésséget hozzá...

arról, hogy

a sodródó

ember most is megmutatta a külföldről jött idegeneknek, hogy milyennek nem volna szabad lennie a vendéglátó magyarnak. Mindenütt ott láttuk ezt a nem kellemes fajta embert, ahol nem lett volna rá szükség. Férfi és nő, sajnálatosan akadt mindkét nemből. Ismertető jelük, hogy semmi más nyelvet a magyaron kívül nem beszélnek és mégis hangosabbak mindenkinél. Főleg szeretik az exotikus fajtát, a színest, de szükség esetén tökéletesen mindegy, csak idegen legyen. A jó Isten a megmondhatója, hogy mit tudnak megetetni, azt ellenben mi is tudjuk, hogy ezek aztán igazán nem használnak a magyar életnek. A napokban »bukott« le egyik ilyen jeleskedő, aki ette kenyerüket, itta italukat, hordta ruhájukat és ellopta a pénzüket. Hol grófi, hol báró, de arcátlanul még »tiszt« is mert lenni a messziről jöttek előtt. Egyetlen ilyen fékezhetetlen »ambiciójú« alak többet árt a nemes magyar ügynek, mint egy egész nemzet. Arról meg külön rémregényt kellene írni, hogy mit ártottak azok a nők a magyar becsületnek, akiknek fogalmuk sincs a magyar becsületről, ellenben arcátlanul mégis úgy játszák az életet, mintha ebben a városban ők volnának a jelentős társadalmi réteg. Ideje volna erről is gondolkozni a vezetőségnek és valami fekete könyvfélét szerkeszteni a sodródó »magyarok«-ról, akik sportszerűleg igyekeznek lejáratni a magyar tisztességet és becsületet...

arról, hogy

a rémhír

igazán szárnyakon jár, ha mindjárt ördögszárnyakon is. Az bizonyos, hogy elég kitalálni valami bődületes marhaságot, megírni valamelyik könnyen ugraszható »világlapban«; aztán másnap már arról ír, beszél, suttog, tárgyal a nagy világ. Láttuk a napokban, éreztük saját bőrünkön, hogy mit jelent az efféle. Nincs az a képtelenség, mely továbbadóra ne találna. Valamennyi szellemi betörő van, az most mind arathat. Nem nehéz kitalálni, hogy honnan fuj a szél, ha bennünket bántanak. Benes Ede bácsi és rosszhírű társasága hol itt, hol ott szélhámoskodik és vannak országok, ahol ezek a futóbetyárok reklámnak, hangulatkeltésnek nagyszerűen beválnak. El tudjuk képzelni, hogy még pénzt is lehet keresni az efféle szellemi útonállással. Jó és nehéz pénzeket fizetnek a minél sötétebb és minél hazugabb álhírekért, melyek legalább egy pillanatra megdöbbenthetik az embert. Aztán a hír repül, elég felröppenteni, már Párizsból itt lotyog, itt sunyít, itt sutyog nálunk, vagy a távol Kelet véghetetlen messzeségében. És figyeljék csak meg: mindig velünk, magyarokkal kapcsolatosak ezek a hírek, mindig csak rólunk mesélnek ponyvaregényízű ügybuzgósággal, de soha nem jut eszébe ennek a szellemi rablóbandának, hogy egyszer elindítson a valóság szörnyű mezejéről valóban igaz rémtörténeteket, mondjuk a romániai állapotokról, ahol a kisebbségi sorsban sínylődő magyarnak fájdalmasabb sorsa van, mint a francia gyarmatok legsötétebb dzsungeljében a vadembernek. Erről beszéljenek már egyszer Ede bácsiék, hogy a rossz törje ki őket ott, ahol vannak; próbálják meg, erőltessék meg magukat és legyenek egyszer legalább az igazság, az égbekiáltó megtörtént gazságok szócsövei is...

arról, hogy

a kassai kincsek

egy időben felverték és méltán, a magyar közönség érdeklődését, aztán csendesen elhallgatott minden erről a fájó sebről. Mi van hát, mi történt, hol vannak az elrablott kincsek, hiszen utolsó rendőrségi nyomok igen gyanús helyre vezetnek, több mint bizonyos, hogy nem »profi« betörők, hanem nagyon is »amatőr«, de a hellyel feletté ismerős valakik követték el. Miért szégyeljük kikiáltani, hogy kik azok a hitványok. Ha ők nem szégyelték Isten házát meggyalázni, most mi hallgassunk, mi sunyítsunk helyettük Legyen bárki, aki ezt tette, vegye el a méltó büntetését ne csak a világi, de egyházi törvények értelmében is. Nem volna túlságosan épületes, ha büntetés helyett esetleg kitüntetést kapna valamelyik szomszéd országban az, akinek a keze benne van ebben a mesterkedésben. Fájó és sajgó szívvel várunk valami elégtételre, valami olyan kézzel fogható igazságtételre, mely a kassai elrabolt kincsekért fizet azoknak, akik ezt megérdemlik. Miért nem tették idejében jelentést, miért nem akart a kassai tót klérus tudni se erről az egész kérdésről, miért, miért és miért lehet és szabad ennek az egész kérdésnek hímes tojás módjára kezeltetni éppen azoknak a részéről, akiknek üvölteni kellene a fájdalomtól, mert templomrablás, templomgyalázás történt. A rendőrség derekasan megtette a magáét, láttuk, hogy milyen bravúros felkészültséggel adtak sok mindenre választ, de azok hallgatnak, akiknek ez a kérdés mindennél fontosabb kellene, hogy legyen. Az elrabolt holmik nemcsak egyházi, de magyar történelmi kincsek is, melyeknek eltüntetéséért egy nemzet előtt kell, hogy feleljenek azok, akiknek viselkedése egyáltalában nem nyugtatta meg sem a rendőrséget, sem a magyar felháborodott társadalmat!...

jegyzi: sz. r. i.

A film világából

Megkezdődött végre a munka a Hunnia filmgyárban. A Hunnia filmgyár kölcsönzője számára Lévay Béla gyártja a „Két lány az uccán" című filmet, amelynek szereposztása szinte az utolsó pillanatban változott meg. Szeleczky Zitta ugyanis — nagy elfoglaltsága miatt — kénytelen volt szerepét lemondani és helyette Bordy Bellát szerződtették. A jövő héten kezdődnek végre a „Miniszter barátja" felvételei. Ezt követőleg kerül műterembe az „Áll a bál" amelynek külső felvételeit most forgatják Varsóban. A film ugyanis kissé emlékeztet az annakidején nagy sikert aratott „Varsói bál" című német filmre és ez a magyarázata annak, hogy a külső felvételeket éppen ott forgatják.

*

A filmvállalatok sorsának kérdése a zsidótörvénnyel kapcsolatban nagyjában megoldódott. Csupán a Metro áll harcban a kamarával, mert a mai napig sem jelentett be keresztény ügyvezetőt és erre nem is mutat hajlandóságot. Amint értesültünk a Kamara már meg is indította az eljárást a vállalat ellen.

*

Nagyban hozzájárul ehhez az a körülmény is, hogy a nem árja filmcégek ismét belekapcsolódnak a gyártásba, valamint az az ajánlat, amit az ország egyik leggazdagabb, de egyébként kevésbé ismert pénzembere, vajdahunyadi Bogdánffy Jenő tett az államnak, amely szerint igen alacsony kamatozás mellett egymillió pengőt ajánl fel filmgyártási célokra.

Pax-Ting-i élmények

(Folytatás).

Nyolc altáborra oszlott a sátorváros. A 93 debreceni leány szállása a VII. altáborban volt. Idejöttek a finnek is s így bő alkalom nyílt a velük való megismerkedésre. A magyarok igyekeztek, hogy kedvességüket s szeretetüket mindenféleképpen kimutassák testvéreik iránt. Megérkezésükkor a VII. altábor vezetője kísérte őket szálláshelyükre, a közös táborkapuban pedig a magyar testvérek virágcsokrokkal s a finn himnusszal várták őket. Segítettek a 179 finnek a sátorverésben. Hiszen két cserkészt számítva egy sátorra — sokra volt szükség ... De éppen a magyar testvérek gyönyörködtek legjobban, mikor az esthomályban a park fái között, egymásután kigyultak a finnek nagy iparművészeti asztallámpához hasonló sátrainak fényei s a benne tartózkodók a cipzárral csukódó nyílásokon kidugták fejecskéjüket ...

De a finneknek volt egy hatalmas indián sátruk is, amelyre — nagy megtiszteltetésképpen — néhányan, így a VII. altábor vezetője is — ráfesthették nevüket s az ily módon szerzett híres autogrammokat most már az »Ezer tó« országa őrzi.

A finnek irántunk való szeretetét mi sem bizonyítja jobban, hogy sokan — mint az északi népek: dánok, svédek, norvégek — leányai közül is többen nyelvünket is beszélték. Némelyik 2 hónap alatt tanult meg magyarul. A megnyitó ünnepen a finn-ugor törzsek elszakadását jelenítették meg ősi viseletben s az ősz Vämemoinem dalban egyesítette a finn-ugor-magyar nemzetet. Szép hazájukat, Suomit, magukkal hozott, gyönyörű képekkel ékesített s ajándékul osztogatott remekművekkel ismertették s a finn—észt—magyar barátság megpecsételésére a három nemzetnek 1941-ben Suomiban leendő közös táborozását is megbeszélték.

Szintén a rokoni kapcsolatok megerősítését célozta az az összejövetel, melyet a finn követ helyettese rendezett a budapesti finn követségen s melyre a finneken kívül csak magyarok voltak hivatalosak. Ez alkalommal a finn cserkészek nemzeti viseletet öltöttek, finn dalokkal, a finn himnusszal s hegedűszámokkal szórakoztatták a finn vendégeket, kik a finn festők képeivel ékesített termekben pompás hangulatban fogyasztották a híres »finn kávét.«

Látva azt a nagy ragaszkodást, mellyel e magasműveltségű nép irántunk viseltetik, nem volna-e helyes, ha a rádió útján minél többször kapnánk ismertetést az »Ezer tó országáról« is, ha részleteket hallanánk nemzeti époszukból, ha ízelítőt kapnánk zenéjükből, nemzeti kincseikről, értékeikből? A jövő évi Helsinkiben rendezendő XII. Olimpiával kapcsolatban is bő alkalom nyílnék erre.

Általánosan ismert s kedvelt lakója volt a sátorvárosnak a bájos megjelenésű Sybilla svéd királyi hercegnő is, akinek a svédek altáborában rendezett teájára szintén hivatalos volt a VII. altábor debreceni vezetője, mint a meghívott öt magyar egyike. Itt volt ugyanis a kir. hercegnő csőbútorokkal berendezett sátra. Sybilla hercegnő, a svéd leánycserkészek s a velük együtt táborozó lapp testvéreink színpompás nemzeti viseletben fogadták a vendégeket, kik kecskebőrökkel leterített fatönkökön fogyasztották el a kék-sárga színű (a svédek nemzeti színe) bádogpoharakba öntött teát, melyhez ízletes süteményt is kínáltak. A tábor megszemlélése után a meghívottak 2 fa közé kifeszített állatbőrre írhatták rá nevüket. Két sátorban Svédország ipari és gazdasági termékei igen érdekes összeállításban voltak láthatók.

A negyedik meghívást Anna főhercegnőhöz kapták a magyar vezetők. A rózsadombi villában az összes vezetők jelen voltak, a szép Sybilla is. Zsinóros ruhájú huszárok szolgálták itt fel a magyar főhercegi ház inyenc ételeit s aztán a hatalmas Duna folyam ezer csillagos tükrében való gyönyörködés fejezte be a csodaszép találkozót.

A kálvinista Róma protestáns gyermekei örömmel láthatták a Pax Tingen a protestantizmus erősségét s uralmát az egész világon. A közös istentiszteletek s a közös úrvacsoraosztás az összes protestánsok számára felejthetetlen élmény volt. Megjelentek azokon az északi nemzetekhez tartozók mindnyájan. Tíznél több nyelven hangzott fel ugyanaz a zsoltár s az »Erős várunk nékünk az Isten« hatalmas akkordjai emelték fel a lelkeket az Egek Urához.

Feltűnést keltett a különböző táborokban a sok tisztes korú, fehérhajú hölgy jelenléte, akik vidáman táboroztak s megfiatalodni látszottak a jókedvű, ifjú leánycserkészek társaságában. A külföldiek ugyanis nem hagyják ott a cserkészetet olyan korán, mint a magyar nők, esetleges férjhezmenetelük nem akadályozza meg »jó munkájukat«.

Tökéletesebb, drágább a külföldiek felszerelése, mint a miénk s az angolok pl. hat hétig táboroznak évente ugyanazon a táborhelyen. Ha nálunk rövidebb idő is jut évente a cserkésztáborozásra, igen nagy előnye a folytonos táborváltoztatásnak, hogy édes hazánk ismeretlen, szép tájai egymásután feltárulnak leánycserkészeink előtt.

Az idegenek általános megállapítás szerint is, mi a tábor díszítésére igen nagy gondot fordítunk. A magyar női lélek finom megnyilvánulásai s a magyar leánykezek gondos öltései valóságos kézimunkakiállítássá tették táborainkat.

Elkészült a kép az apró mozaikkövekből s ez — Istennek hála — a magyar leánycserkészet versenyképességét hirdeti a külföldiekkel szemben.

Kerékpárral Kárpátalján

II. közlemény.

Alsóvereckétől Voloc, Kelecsény, Repenye, Ökörmező, Vucskómező, Huszt volt az útirány. Ez volt utunk legszebb szakasza. Néhol fenyvesek közt, máshol szamócamező mellett vitt utunk. Állandó kísérőnk a patak zúgása volt.

Kelecsénynél ittuk a legerősebb savanyúvizet. Bővízű forrásból jött és környékét rozsdavörösre festette a különösen jó borvíz, mely errefelé nem tartozik a ritkaságok közé.

Ez a vidék különösen gazdag vízben. Az országút mellett a sziklafalból csepegett a víz jelezvén, hogy itt még a legnagyobb meleg sem tud szárazságot előidézni. De az eső annál nagyobb árvizet. Kelecsény előtt sok helyen utat és hidat javítottak, mert a nagy áradás tönkretette őket. Némelyik hídjavításnál csak egy szál deszka volt keresztül vetve a patakon és az szolgáltatta a gyalogosok számára Mózes varázsvesszejét, melynek segítségével száraz lábbel kelhettek át — ha nem is a Vöröstengeren, de legalább is a kis hegyi patakon. Mi is ilyen alkalmatosságon keltünk át kerékpárjainkkal anélkül, hogy közülünk bárki is megfürdött volna. Szóval kevés hijján kötéltáncosok lettünk.

*

Ahogy az eldugott kis falvakban jártunk-keltünk nagy szenzációt keltettünk. Voltak, akik katonáknak, de voltak akik leventéknek gondoltak. Cserkészeknek alig egy-kettő. Szóval megbámultak bennünket és sokan, igen sokan ránk is köszöntek.

Így a ruszin gyerekek, akik egy szót sem tudnak magyarul, örültek, ha köszönhettek:

— Szebb jövőt!

— Adjon Isten! ...

*

Debrecen két testvérközségén, Ökörmezőn és Vucskómezőn is átmentünk. Nagy teherautón szállították itt a ruszinokat le az Alföldre aratni. Újra itt van a régi, békebeli jó világ: mennek aratni Debrecenbe. Vígan száll ajkukról a dal, szemük sugrázik és lobogó szőke hajukat a szemükbe csapja a szél. A nóta száll, száll fel a hegyekre, az erdők sűrűjébe hirdetvén egy nép örömét. Hogyne örülnének, mikor van munka: lesz kenyér ...

*

Mindenütt a Nagyág völgyén mentünk lefelé egész Husztig. Itt alföld benyomását keltő széles völggyel találkoztunk. Ismét ringó búzatáblák, zöldelő kukoricások és a távolban tenfert festő délibáb.

„Szép vagy Alföld; legalább nekem szép ...“

Szép is az, amikor az ember messze, messze ellát. Látja, hogy az ég a földre borul, a föld pedig elhajlik. Látja, hogy milyen messze van a legközelebbi falu. És ha útnak ered mehet sokáig, sokáig, amíg elfárad.

És a hegyek közt? Mint egy börtönben. Az ember látja az eget és kétfelől a meredek hegyet. Előtte, mögötte, mindenütt hegy. Ezt csak nézni szép. De rajta mászkálni, utazni, bizony nem kellemes.

Hát szerencsére a hegyek nehezén Verecke elhagyásával már túl estünk.

*

Huszt főnevezetessége a várrom. Különben elég rendes városka. A csehek alatt elég jól kiépült. Pár összelövöldözött háza jelzi, hogy ez volt a szicsek főfészke.

Innen Técsőre mentünk át. Mindenütt a Tisza széles völgyében haladt az út. Técsőnél már csak a jobb part a miénk. A túlsó a románoké. Ennek ellenére egy jól fürödtünk és csak aztán folytattuk utunkat. Técső nevezetessége a Tisza-híd, melyet az oláhok még a márciusi bevonuláskor eltorlaszoltak.

Aznap Aknaszlatinán háltunk egy gyönyörű fenyvesben, melynek alján határvadászok laktak. Aratási szabadságra készültek. Nótáztak, mókáztak, táncoltak. Jó katonanótáik és irredenta dalaik átszálltak a közel levő határon a románokhoz.

*

Az aknaszlatinai sóbánya megtekintése volt táborozásunk főélménye. Hogy a munka zavartalanul folyjék, a látogatók csak bizonyos órákban mehetnek be. Mi a déli látogatási időben néztük meg. A vezetőn kívül hat embert visz le a felvonó. Vezetőnk kezében lámpa ég, ami megvilágítja az előttünk elrohanó akna falát. Még a földrétegben utazunk. Majd sószemcsék tünnek elő. Ezek azután mind sűrűbbek lesznek; végül elérjük a sóréteget. Sülyedünk a kis szűk sófolyosóban, az aknában és hirtelen hatalmas tárna tűnik elénk. Mint valami tündérálom! Látjuk a tárna 110 méteres szédítő mélységét; mennyezetén a színes lámpákat. Villanylámpák, itt lent a föld alatt! Tündérien szép ez a nagy sóterem. Az alant járkáló emberek olyanok, mint a hangyák. Szinte elvesznek az óriási falak közt. Ilyenkor érzi az ember, hogy milyen kicsi is a természet mellett. Kicsi és múlandó; de a Természet az örökéletű. Közben egyre sülyedünk: közeledünk a tárna aljához és távolodunk mennyezetétől. Szemközt velünk, a tárna túlsó végén hatalmas betűkkel ez áll: Hazatérés 1939.

Egyre lejjebb szállunk. Már itt vagyunk a tárna mélyén. De nem állunk meg. Csak lejjebb, lejjebb. Most új tárnák tünnek elénk. Kisebb folyosók ezek: szúrágások az öreg föld gyomrában. De most megállunk és 184 méterrel a föld alatt kiszállunk. Sétálunk a végtelen sófalak közt. Minden só, só és só. A falak, a „padló“, a mennyezet. Megnézzük a csákány és a vágógép nyomait a falon. A falon vörös keresztek és számok. A sóvágók fáradságos munkájának a feljegyzései. Ez jelenti kenyerüket. A só hatalmas tömbökben egymásra rakva van idelent elraktározva. Emléksót veszünk magunkhoz és a falépcsőn felsétálunk a nagy tárnába. Hogy itt benne sétálunk még szebbnek tűnik fel. Vezetőnk megmutatja azt az Árpád-emlékművet, melyet a tárna magyar vonatkozású értékének tartanak. A terem magasságának kb. kétharmadában (90 m.) van. Ezt szerették volna a csehek leszedni, de sehogysem jutottak hozzá. Nem is sokat árthatott az nekik, hiszen a terem sötétjében van és csak fekete folt sejteti hollétét. A felírást meg végkép nem lehet rajta elolvasni.

Innen azután indultunk felfelé. Mégegyszer „jó szerencsét“ kívántunk a bányászoknak és utána pár perccel már fent is voltunk a bánya udvarán, ahol azt tárgyaljuk, hogy mit is főzzünk ebédre, ami hamar kész van. Bizony jó is lesz sietni a főzéssel, mert mire elkészülünk vele, hát lesz vagy 2, 3 óra.

(Folyt. köv.)

— Az amerikai tengerészetügyi minisztérium vízrajzi hivatal közli, hogy azoknak a méréseknek során, amelyeket a Milwauke cirkáló a Karib-tengerben végzett, felfedezték az Atlanti-óceán legnagyobb mélységét. A Karib-tengeri Hispaniola szigettől 60 mérföldnyire északra 9560 méter mélységet mértek.

*

— A pénznek sokféle meghatározását ismerjük a közgazdasági és tudományos irodalomból. Egy amerikai közgazdasági ujság most a következő meghatározást adja, amely talán nem szigoruan tudományos, de közel jár az élethez. Szerinte a pénz olyan érték, mely mint egyetemes útlevél elvisz mindenüvé, a mennyországot kivéve és ad ellenértékül mindent, csak boldogságot nem.

Szörnyű bosszú

— A szomszédasszony pont olyan kalapot vett, mint az enyém ...

— És most nem beszél veled?

— Most még beszél, de nem fog, ha meglátja, hogy az enyémet a szakácsnőnek adtam ...

Ezüstlakodalom

— Hová mégy, öregem?

— Megyek a Paláncaiék ezüstlakodalmára.

— Csak vigyázz, hogy be ne csapjanak.

— Hogy-hogy?

— Tudod, ezek olyan hencegő emberek, hogy a végén még kiderül, hogy nem is ezüstlakadalom, hanem csak alpakka.

ASSZONYOK DEBRECZÉNJE

Visszatér

a régi témára. Asszonyom és most arról ír, hogy leánya, úgy látja, elérkezett a tiszta, becsületes szerelemhez és az ön öröme kétszeres, mert végigéli lélekben gyermekével mindazt, ami annakidején az ön virágzó fiatalságában, leánykorában olyan áldottan boldog heteket teremtett...

Egyet azonban nem tud megérteni, felfogni: a leánya titkolózását.

Ezt mi se értjük.

És nem értheti meg senki a világon.

Egy fiatal leánynak nem lehet olyan titka, melyet az édesanya meg ne tudhatna. Ha pedig titka van, akkor kétszeresen ideje, hogy minél előbb a dolgok végére jusson, Asszonyom, mert az nagy baj volna, ha a boldogság látszólagos ürügye alatt titkolózó dolgok lappanganának...

Ott kezdődik az élet a családban, hogy egymással szemben bizalma van az embereknek. Ha ez a bizalom hiányzik, akkor minden hiányzik.

Elsősorban tehát tudja meg azt, hogy valóban méltó-e a szóra az az érzés, melyet már ugyan megvallott a leánya, de a szerelem tárgyáról nem nyilatkozik. Senkinek, semminek érdeke nem lehet, hogy ezt titokban tartsák.

Ha komoly az ügy, akkor még komolyabb lesz, ha arra méltó az, aki érdekelt ebben. Ha komolytalan, sajnos, a jelek szerint erre is következtetni lehet, akkor meg sürgősen fel kell számolni, mert jobb most, azonnal túlesni egy lelki mütéten, mint egy életen át szenvedő hősként mártír sorsot cipelni...

A jelek azt mutják, hogy valakinek oka van a titkolódzásra, talán sokkal komolyabb ok, mint első tekintetre látszik.

A becsületes, tiszta szerelem titkot nem tűr, a napot, fényt, derengő csillogást szereti, a titkolódzástól, a rejtettségtől meghal...

TUDJA,

hogy a körözött liptóit vagy vajjal kevert rokfortot hogyan tálalja legízletesebben a hideg tálon? — Tömködje meg jó szorosan az erétől és magjától gondosan megtisztított zöldpaprikát, helyezze jégre és amikor keményre fagyott, közvetlenül a tálalás előtt vágja fel vékony kerek szeletekre,

hogy számtalan ötletes vajformázót árulnak a modern háztartási üzletekben, de még ma is legolcsóbb és legjobban bevált vajformázó az a fillérekért kapható kétbarázdás kis faütő, amelyek segítségével apró kis gombócokká formázzuk a hidegre fagyasztott, jól megvizezett vajat,

hogy a jó pörkölt és egyéb paprikás ízét a zsírban párolt hagyma adja? A vagdalt hagymát a felmelegített zsírba dobjuk s ha megkavartuk, a hagymát lefedve saját levébe pároljuk puhára, anélkül, hogy megpirítanánk. Csak ilyen sárgára fonnyasztott hagymát használjunk, mert a pirított hagyma nem puhul meg, bármilyen hosszú időn át is főzzük és ilyen formában okoz gyomorégést,

hogy kár eldobni a szappanmaradékokat, ha még olyan aprók is. Gyüjtsük össze őket és ha bizonyos mennyiség van együtt, apróra felvagdalva főzzük fel kevés szódásvízben. Ha fehérre felfőtt, hagyjuk kihülni. Ez a szappankocsonya hónapokig eltart és egy kanálnyi belőle a mosogatóvízben tisztítja az edényt és a fehérneműt,

hogy a rizst nem szabad megmosni, csak megszitálni és tiszta ruhára töltve, megtörölgetve, átválogatni, mert a mosással a rizsben lévő, táplálkozásra fontos keményítőt mossuk le és így táperejét csökkentjük.

Aki vagyok

Nem tudok átlátni a zord, vad ködön,
De azt vallom, hirdetem, tartom örökké,
Hogy aki fajtám bántja: gyülölöm...

Nincs megállás ezen a szörnyű úton,
Akik ellenünk támadnak, átkozom mindig,
Még ha fáradt szemem örökre le is hunyom!...

Nem hiszem, hogy keresztény hitek, tanok
Hirdethetnék, hogy tiportassanak el
Ősi földjükről az ezer éves magyarok!...

Nem hiszem, hogy Isten kedvvel nézne
Azokra, akik hurkot, tőrt vetnek reánk,
Az ősi kereszténység pajzsa-népre!...

Nem hiszem, hogy másoknak minden szabad,
Míg nekünk húsz éve tiltott, tiltott
Az emberi örök, szent akarat!...

Nem hiszem, hogy különbek, jobbak nálunk,
Akik minden lépésükkel azt munkálják,
Hogy mint kell őket méltóbban utálnunk!...

Nem hiszem, hogy felebarát, ki ránk les a köd mögött,
Ki fojtogat minket, Isten, ne vedd zokon,
Én minden ilyen hitványt szívből gyülölök!...

Szalacsi Rácz Imre

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: Újbableves csülökkel, szilvásgombóc. Vacsora: Tej, vaj, lágytojás, szilva.

Kedd. Ebéd: Gombaleves, kaproskáposzta, bennefőtt dagadóval, körte. — Vacsora: Borjúláb-pörkölt burgonyával, görögdinnye.

Szerda. Ebéd: Húsleves, főtt marhahús tormamártással, őszibarack. — Vacsora: Paraj bundászsemlével, körte.

Csütörtök. Ebéd: Karfiolleves, marhatokány tarhonyával, szilva. Vacsora: Tojásrántotta zöldpaprikával, Ementhali, retek.

Péntek. Ebéd: Halászlé, túrósrétes. — Vacsora: Gombapörkölt, sárgadinnye.

Szombat. Ebéd: Zöldborsóleves, borjúkotlet, zöldbabfőzelékkel, görögdinnye. — Vacsora: Kelvirág vajjal, körte, alma.

Vasárnap. Ebéd: Csirkeaprólékleves, töltött csirke vegyes salátával és almapürével, almáslepény. Vacsora: Hidegsült paradicsomsalátával, őszibarack.

Receptek

Vese savanyú mártásban. A megtisztított vesét feldaraboljuk. Vöröshagymaszeleteket vajon rózsaszínűre párolunk, beletesszük a vesét, egy babérlevelet és néhány szem egész borsot. Apránkint hozzáöntött vízzel puhára főzzük, zsírjáig sütjük, kis liszttel meghintjük, majd jól felforraljuk. A sót csak a tálalás előtt adjuk hozzá, mert különben megkeménykedik. Aki pikánsabban szereti, a levébe kis mustárt keverhet.

Palacsintatekercs. Párolt borjúhúst vagy más finomabb pecsenyemaradékot vöröshagymával és zöld petrezselyemmel apróra vagdalunk. Zsírral, vagy vajjal finom világos rántást készítünk, a kihűlt vagdalékkal megtöltjük, összegöngyöljük, felvert tojásban, zsemlemorzsában megforgatva forró zsírba szép rózsaszínűre sütjük és forrón tálaljuk.

Gombás palacsinta. Négy tojásból palacsintát készítünk, 15 rák kifejtett farkát és ollóit s fél, tejben áztatott zsemlyét, néhány vajban, zöldperezselyemmel párolt csiperkegombát durván összevágunk, azután darab vajat eldörzsölünk, néhány kanál tejfelt teszünk hozzá és a vagdalékot felkavarjuk. A palacsintákat ezzel megkenve, tálra tesszük, néhány kanál tejfelt és még kevés vajat teszünk rá, aztán parázs fölött kissé megbarnítjuk.

Magyar ponty. A potykát megtisztítjuk, négy ujjnyi széles szeletekre vágjuk, besózzuk és két óra hosszáig sóban állni hagyjuk. Aztán a jó kövér potykához egy kilóra öt nagy vöröshagymát számítunk, felvágjuk hosszú szeletekre, vízzel addig forraljuk, míg péppé főtt. Most egy tetőzött kanálnyi szegedi paprikát hintünk bele, jól elkeverjük, aztán belerakjuk a besózott halszeleteket szépen sorjába, lefedjük és a tűzre tesszük forrni. Forrás közben többször megrázogatjuk, de nem keverjük, se nem fordítjuk meg, mert a hal szétmálik.

Diótorta. Kemény habbá verünk 8 tojás fehérjét, utána belekeverjük a 8 sárgáját, 2 evőkanálnyi finom morzsát, 25 deka törött cukrot, 25 deka őröl diót, egy negyed citromszelet héját. Gyengén bevajazunk két tortapléhet, beleosztjuk a tésztát, kisütjük és szitára borítjuk. Ha kihült, az alsó korong tetejét fél centiméter vastagon megkenjük ízzel, ráillesztjük a másik korongot, meggy- és somszemekkel díszítjük.

Tiroli kenyér

Fél kiló mandulát törjünk össze és ugyanannyi cukorral keverjük el.. Adjunk hozzá öt egész tojást, nyolc evőkanál zsemlyemorzsát és egy kevés citromhéjat, fahéjat és szegfűszeget. Tegyük formába és süssük ki. Szeletekbe vágva hidegen adjuk fel.

PADLIZSÁN SALÁTA

A padlizsánt sütőben addig sütjük, amíg a héjját lehuzhatjuk. Belsejét apró kockára vagdaljuk, megsózzuk, megborsozzuk, apróra vágott hagymát adunk hozzá, fakanállal az egészet összetörjük, elkeverjük. Rendes salátalevet adunk hozzá — ecet-citrom-olaj, az utóbbi feltétlen kell — tál közepére rakjuk zöldpaprika és paradicsomsalátát rakunk köréje.

Adhatjuk szendvicsnek, vagy körözöttpótléknak. Hidegen kenyérre kenjük, — jó vastagon — paradicsomszeleteket teszünk a tetejére.

KIRÁNTOTT PADLIZSÁN

Meghámozzuk, vastag karikára vágva forró olajban vagy zsírban mindkét oldalán jó barnára sütjük. A tálban sózzuk meg!

Padlizsánszeleteket sós palacsintatésztába mártva sütjük ki a fenti módon. Ez is igen jó.

LERAKOTT PADLIZSÁN

A padlizsán vásárlásánál vigyázzunk mindig arra, hogy egészen kemény legyen, mert ha már puhulni kezd, keserű. 6—7 padlizsánt megmosunk, meghámozunk és körülfelül fél centiméternyi vastag karikákra vágjuk. Megsózzuk, lisztben forgatva, forró zsírban megsütjük. Kikent tüzálló edényben rétegesen rakjuk, közben minden sort meghintünk reszelt sajttal (parmezánnal, ha lehet) és leöntjük paradicsomlével. Legfelül meghintjük vajban piritott zsemlyemorzsával, vajdarabkákkal és forró sütőben 20 percig sütjük.

PARADICSOMOS PADLIZSÁN

A meghámozott padlizsánt karikára vágjuk és pár karikára vágott paradicsommal és fél fej karikára vágott hagymával együtt megsózva, megborsozva saját levében fedő alatt megpároljuk.

Barátnők

— Tudod, én nem ismerek más férfit az uramon kívül, sőt nem is ismertem.

— Mindjárt gondoltam.

— Miből?

— Mert ha ismertél volna egy másikat, nem mentél volna olyan jelentéktelen emberhez.

Jobb mesterség

— Nem próbált még fényképezéssel, kedves művész úr?

— Nem. Miért?

— Sokkal gyorsabban és sokkal hasonlóbb arcképeket csinálhatna.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

A muzsikához

érzesz hajlamot, írod legutóbbi levelemre és most szeretnéd megtudni, hogy mi kell ahhoz, hogy valaki nagy muzsikus, művész legyen. Te például nagyon szeretnél megtanulni hegedűlni, mert olvastál már olyan történetet, hogy tizenkét esztendős kis fiú bejárta a világot és mindenütt tapsolták, sikert sikerre aratott és valóságos vagyont hegedűlt össze...

Ez bizony igaz, sőt nem is egy esetben ismétlődik meg az efféle.

Ezek a kis művészek a csodagyerekek, akik kora gyermekkoruktól kezdődően valóban csodálatos sikereket érnek el...

Ezt megtanulni csak akkor lehet, ha különleges szép adottsággal áldott meg valakit a Jóisten. A tehetséget sehol annyira, mint a művészetben nem lehet értékelni. Tehetség nélkül nem lehet művész, csak kontár az ember.

Az adottságot aztán, azt amit tehetségnek mondunk, fejlesztheted, formálhatjuk, javíthatjuk, tökéletesíthetjük magunkban...

Megvenni, pénzért, csereképpen földi kincsekért soha nem lehet.

Azt, hogy van-e valakinek tehetsége, hozzáértő embereknek kell megállapítani.

Ha van, akkor művelni kell, hozzáértő mesterek, tanítók kicsiszolják, mert a csiszolatlan tehetség olyan, mint a köszörületlen drága kő...

Ha már megállapították rólad, hogy valóban tehetséges vagy, akkor szorgalmasan készülj a művészi pályára, gyakorolni minél többet, tanulni minél többet, mert a művészetben megállás nincs, mindig tovább és tovább menni, mindig többet és többet tudni, ez az igazi művészi feladat...

Vérszerződés

Ezt az édes hazát őseink szerezték,
Drága életüket érette vetették.
Egyszer egy pázsitos, zöld füves
réten,
Öntötték vérüket aranyos
edénybe,
Megfogadták híven, hogy
összetartanak,
Igy hozhatnak üdvöt a magyar
hazának.

ifj. Szabó Sándor.

Vadvirágos réten

Vad virágos réten tarka lepkék
szállnak,
Büszkén integetnek a szorgalmas
munkásnak,
Akinek a homloka verejtékes a
munkától.
Illatos a határ a sok vad virágtól,
Én is, én is oda, oda vágyok,
Ott szedek én egy csokorba,
Sok-sok tarka vadvirágot.

Tóth Mária.

Győzött az igazság

Magyar zászló leng már ismét
A Kárpátok erdős, bérces táján,
Az igazság végigesapott
A cseheknek áldz, rút bandáján.

Felszabadult a Felvidék
Erdő, völgye, vadregényes tája
Szabadíts fel óh, nagy Isten
Erdélyt is, ez most a magyar imája

Kecskés István.

A Nagyerdő

Mikor a tavaszi napsugár már nehezen töri át a házunk előtt álló hársfa zöldülő lombkoronáját, kimegyek az erdőre, mert az ilyenkor a legcsodálatosabb. Egyik fa még csak rügyeit bontja, a másik levelein már a napsugár nem tud áttörni, a harmadik meg már virágdíszben pompázik. Az ágak között a kis madárkák újra megtalált fészkeikben vannak s a legfelső ágon csalogány énekel. Dics himnuszt zeng a Teremtőnek, aki visszaadta puha fészküket. Lent a fa tövében férgek mászkálnak. A csalogány leröppen, bekapja a férget. Helyét ezalatt a harkály foglalja el és szorgalmas kopácsolással kezdi munkáját. Tovább sétálok. Rügyek pattanásának és madarak éneklésének a hangja hallatszik. Az erdő ontja tiszta, tavaszi illatát s én mélyeket lélegezve haladok előre.

Ezentul, ha csak tehetem, kimegyek az erdőre figyelni a természet csodás változásait. Ahogy telnek a hetek, hónapok a lomb mind sűrűbb és sűrűbb lesz s nyáron oltalmat nyujt a nap forró sugarai ellen. Az erdő tele lesz ilyenkor gyermekkacagással s az ember az öreg fák árnyékában feled bánatot, fájdalmat. A felnőtt gyermek lesz egy időre.

De a nyár hamar elszalad. Lábom alatt mindig vastagabb avarréteg recseg és a fákon egyre kevesebb a levél. Az erdő nyári vendégei elmaradnak, a madarak elköltöznek, az erdő kihal. Mély álomba merülnek a fák, olyan, mintha meghalt volna a természet és a hó, mint halotti lepel borítja a földet. Csend honol a tájon, nyugalom és béke mindenütt. Várja a természet az új feltámadást!

Lőw Ágnes Mária.

Nem kell a másé

Erdélyország és Felvidék,
Délvidékkel mind a miénk,
Elrabolták bocskorosok,
Csattognak már az ostorok!

Nekünk ám a másé nem kell,
Nekünk hazánk, a miénk kell!
Adják vissza a miénket!
Felvidéket, Délvidéket!

Erdélyország drága földünk,
Bácska, Bánát, szülőföldünk,
Téged kérünk, érted vágyunk,
Isten! Teljesüljön vágyunk!

Ifj. Szabó Sándor.

Igaz mese

Ungvárra eljöttem a jó cimborákhoz,
Régi vágyam teljesedett.
Lehullt a rablánc egy része végre!
Boldogan tekintünk fel a magyar égre.

Az Ung partján ülünk:
Én, Jancsi, Gyuszi és Ildikó,
Jancsi elmeséli, Gyuszi is tódítja...
Ott a híd lábánál repült vízbe a bomba!

Hogy ide helyezték apukám Ungvárra,
A magyarokat a csehek megtámadták
nem sokára!
Szobránenál harcolt a hazáért apánk,
Ugye Jancsi azért van vitézségi érem
apu zubbonyán!

Horváth Atila III. o.

Ébredés

Irta: Györgyike.

Tüzes szekéren jött
Égből egy csöpp angyal.
„Jelentem alássan
Itt van már a hajnal."
Felvirrad nemsoká
A magyar kikelet,
Fellángol... felragyog
A nap Erdély felett.

Virágos rét

Künn az erdőn, kinn a réten
virág nyilik minden lépten,
szebbnél szebb kis vadvirágok
dolgos méhek szállnak rájok.

Milyen jó ezt el-elnézni
a virágokból csokrot kötni
nézni a méhek munkáját
s a természet ragyogását.

Künn az erdőn vagy a réten
a virágok lágy ölében
ott szeretnék élni én
a virágos rét közepén.

Nagy Erzsébet.

Szüleimhez

**Drága jó szüleim, kik felneveltetek,
Hálát adok azért, mit velem tettetek.
Megtanítottatok magyarul beszélni.
Magyarul beszélni és magyarul élni.**

**Bárcsak elélnétek még vagy ötven évig,
Nálatok oltalmat találhatnék mindig.
Olyan jó, hogy szívem érzi, hogy
szerettek.
És testem meg lelkem Ti nevelhetitek.**

**Szeretlek Titeket szívem legmélyéből,
Ha öregek lesztek eltartlak hálából..
Ti is neveljetek, amíg tudtok engem,
Hogy aztán boldogan élhessetek velem.**

Baló István.

Kassai rémuralom emlékezetére

Irta: **Margit néni.**

Arany sugárban álltak a hegyek...
Kergetőztek a rozsdás levelek...
A vén kassai dómban térdel épp
Mea kulpázva — az elhagyott nép...
Hallga csak! Felcsendül egy szent
ének!
A falak mintha megremegnének...
Megbűvölve hallgat az orgona...
Felpattan a mély sirbolt ajtója...
Magától megszólal a vén harang...
És búgni kezd éterben — föld alatt.
És száll zeng a dal bércen, völgyön át,
„Magyar Isten, álld meg Árpád fiát."

Hogy zsongott-bongott az ének
szárnya,
Mint méhkas felriad — a kaszárnya...
Lóhátonront az ének nyomába...
Hahó! Előre! Kergesd halálba!...

Templom ajtóban megtorpan a ló
De kergeti azt hitvány áruló.
A ló nyerítve nép közé vágtat!
Halálhörgésbe fúl az áhítat.
A zengő dalt kergették mindenütt!
Toronyba — földbe! Ugyan hova tünt!
Ha toronyban keresték sírból szólt,
Ha földben nézték — a hegyen dalolt.
Fegyver, átok nem ért a nyomába.
Hiába néztek minden sarokba.
Elnyomni többé már nem lehetett.
Az éter dalolt most Kassa felett.

Gyermekek írnak

Kérdés: Mi történik napfogyatkozáskor?

Felelet: Rengeteg ember nézi.

*

A fertőtlenítő az a szag, amely erősebb, mint az erdeti szag.

*

A civlizált embernek két leg el. terjedtebb foglalkozása a munka és amunkakeresés.

*

Átlátszó az, amin át lehet látni, például: a kulcslyuk.

*

A női agyvelő majdnem olyan nagy, mint az emberi agyvelő.

*

Kérdés: Milyen irányban folyik az Amazon?

Felelet: Az Amazon hegynek lefelé folyik. A folyamok sohasem folynak a hegynek fel.

A csibenyak titka

Egyszer Katóék apuskája születésnapján nagy ebédet adtak tiszteletére.

A gyermekek egy másik szobában külön étkeztek. Mikor már a ropogósra sült rántott csirkéből is kaptak, Kató unokatestvérkéje nagy komolyan megszólalt: »Tudjátok, ha nálunk bármikor csirke kerül az asztalra, megfigyeltem, anyuka mindig csak a nyakát vette ki a tálból, míg mi a legjobb s leghúsosabb falatokat ettük«. Ica szavait nagy zsivaj követte. Mindegyik gyerek így kiáltott fel: »Az én anyukám is így szokta! No meg az enyám is!« Manci erre így válaszolt: »Mindig megkérdeztem édesanyámat, miért mindig azt a részét veszi ki, erre így felelt: Kisleányom, ez az anyák titka!«

»Tudjátok« szólalt meg Kató ebéd után, »lakik itt a házban egy kis árvalány rokonainál, biztosan meg tudja mondani a csibenyak titkát.« A kis árva Sárinak még dolga volt, így nem beszélhettek vele, azért játszani kezdtek társasjátékot, de nem tudtak odafigyelni. A titokra gandoltak, ami nemsokára megoldódik.

Amint a kislány elvégezte a dolgát s rokona legkisebb gyermekét ringatta, a köréje sereglett gyermekeknek mesélni kezdett:

— Egy évvel ezelőtt még én is ilyen boldogan játszottam, mint a kisasszonykák. Anyukám beteg lett s nemsokára meghalt. Idekerültem távoli rokonaimhoz. A titokra, amelyre a kisasszonyok kíváncsiak, én is csak most jöttem rá. A nyak legízesebb, de egyben legsoványabb falat a csirke részei között. Mióta itt vagyok, csak a nyakát kapom, mert a néni családja többi tagjának adja a többit. Igy tudtam meg én is a titkot, hogy édesanyám még itt is áldozatot hozott értünk.

Sári öreges beszédét megilletődve hallgatták a gyerekek.

Elhatározták, ha csirke lesz máskor, mindig a nyakát fogják kérni a fehér húsa helyett. Mivel ők még kicsinyek ahhoz, hogy másképp segítsenek anyjuk »csalafintaságán« így segítettek rajtuk.

Habetler Márta
felsőker. III. éf.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen köszönöm a jutalomkönyvet. Nem is gondoltam, hogy még könyvet is kapok. Már maga az is nagy örömet okozott, hogy megjelent a versem.

Most itt küldök egy kis elbeszélést, vagy nem is tudom, hogyan lehet nevezni ezt a kis írást. És még négy verset. Tessék okvetlen üzenni megfelelnek-e?

Nem tudom, miért nem tetszett közölni a Hortobágy című versnek az utolsó versszakát. Talán nem volt jó? És legelőször küldöttem be egy „Magyarország" című verset. Erről is tessék tudatni.

Maradok tisztelettel

Tóth Mária.

Üzenet: Ha valamit nem közlök, az azt jelenti, hogy a küldöt írások nem váltak be. Ezekből a most küldöttekből választok.

Kedves Imre bácsi!

Az Imre bácsi postájának a végén mindig valami jutalomkönyvek kiosztását tetszenek hirdetni, de se fölé, se alá nincs oda írva, hogy minek a jutalma. Ennek a magyarázatát a legközelebbi lapban tessék szíves lenni velem közölni. Itt küldött verseimet pedig ha megfelelők, tessék közölni lapunkban.

Továbbra is maradok tisztelettel

Ifj. Szabó Sándor.

Üzenet: A jutalomkönyveket munkatársaim és olvasóim között osztom ki alkalom adtán.

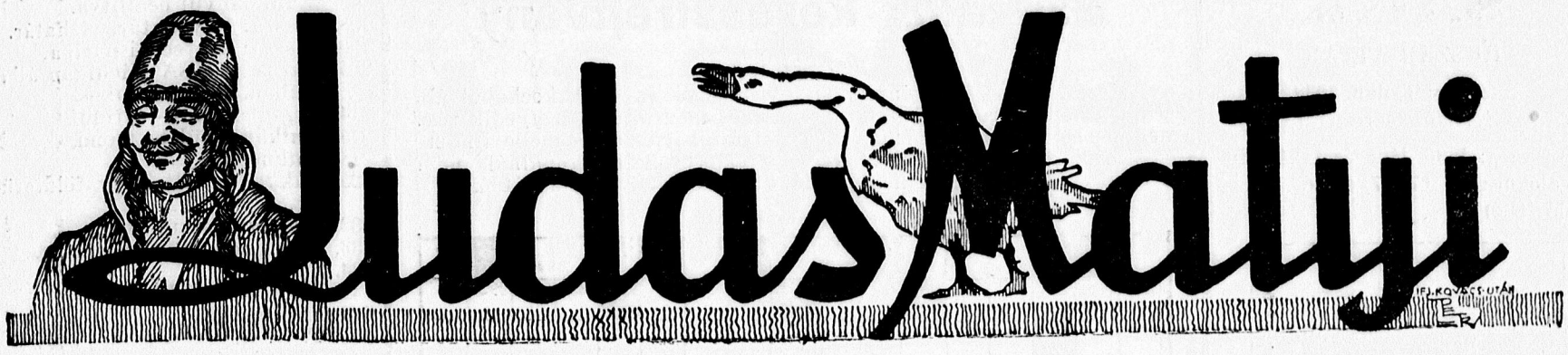
Kedves Imre bácsi!

Itt küldök egy verset „Igaz mese" címmel. Ha jónak tetszik látni, tessék közölni a „Gyermekek Debreczenjé"-ben. Ha valami hibát tetszik találni benne, tessék megüzenni. Eddig azért nem írtam verset, mert Ungváron nyaraltam. Most már gyakrabban fogok írni. Szeretném hogyha viszont láthatnám a versemet kedves lapomban.

Horváth Attila III. a.

Üzenet: Kívnáságod teljesül, de jövőre még gondosabban küldd be az írásaidat.

E heti könyvjutalmat ifj. Szabó Sándor, Gecsei Edit, Farkas Tibor kapták. Jutalomkönyvüket átvehetik lapunk kiadóhivatalában csütörtökön délután 4—5 óra között.

Agykínzászati kín rím agyalászat

Közli: Kuczkó Gyula.

Vidám idők... áll a farsang,
Fülem bántja a sok fals-hang.

Az én rózsám zeleméri
Jaj neki, ha szerelem... éri!

Elszakadt a rokkom alja,
Mert a rokon talpam nyalja.

János bá' elment adózni,
Üres is maradt a — dózni!

Olyan az én bajadérom,
Akár csak egy bajadér-rom.

Julcsa azért tehénfejő,
Mert, hogy olyan tehénfej ő!

Tusinak boldog az álma,
Mert a világ neki áll ma.

Szép ucca a Péterfia,
Ott vert meg a Péter fia.

Ha te engem megcsókolnál,
Megvárnálak a csók-ólnál...

Míg a szemed dagadó —
A válaszom tagadó!

Csak egy mosolyt

Operában

— Jól van, fiatal ember, megkísérelhetjük fellépését Lohengrinben.

— Melyik szerepben, igazgató úr?

— Természetesen a hattyúéban.

Magyarázat

— Most már értem, miért tudsz annyi sört meginni! Fele mindig a szakálladon marad.

Mentőötlet

— Bocsánat, asszonyom, volna szíves velünk jönni csónakázni? Szeretném, ha az evezőm leérne a vízbe.

Modern fogadtatás

— Micsoda fogadtatás ez?... Egyetlen ember sincs itt?

— Kérem, kegyelmes uram, a város lakói odahaza a rádió mellett élvezik azt a felemelő pillanatot, amikor városunk lelkesen üdvözli excellenciádat.

A borbély telefonál.

— Halló, fiacskám, ne várj haza vacsorára!...

Fogor vosnál

— Doktor úr, kérem, fájdalom nélkül csinálja, mert ha ordítok, a Bobi rögtön szétttépi magát!

Divat

— Mondd fiam, milyen most az új divatos kalap?

— Mindig olyan, amilyen a barátnőmnek még nincs!

Kőszívű ember

— Ha szíve lenne, nem kérné a lakbért.

— Ha eszem lett volna, maga nem lenne a lakóm.

Üzleti titok

— Úgyis hiába kérdezik, hogyan nyitottam ki a mesterlakatot. Az üzleti titkait nem árulhatja el az ember!

Kitűnő alkalom

— No, végre most az egyszer megmondhatom véleményemet a szemedbe is!

Jó szív

— Olyan édesen aludt, hogy nem volt szívünk felkölteni.

A toll a kenyere

— Igaz, hogy te megélsz a tollból?

— Hogyne. Minden hónap végén írok a nagybátyámnak.

Albérlők gyöngyei.

— Vigyázz, melyik törülközőt veszed mosdás után, mert az egyikkel a cipőmet pucoltam.

— Micsoda rendetlenség! Mondtam már, hogy a cipőhöz használd a függönyt!

Ez már beszéd

— Melyik beszéd tetszett neked tegnap este a legjobban!

— A Podrubáké.

— De hiszen ő csak két szót mondott!

— Igen, de ez a két szó ez volt: »Fizetek mindenkiért!«

Jól megmagyarázta

— Hogy eszel, Lacika?! Igazán olyan vagy, mint egy kis malac...

— Mi az a malac, anyuka?

— Hát még te nem tudod? A malac a disznó kisfia.

Kitől is származik

— Igaz, hogy mi a majomtól származunk? — kérdi Pistike apját.

— Te igen, de én nem — feleli önérzetesen az apa.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

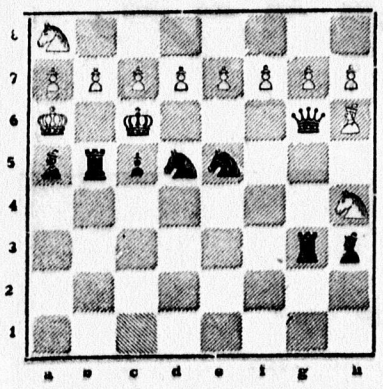
Rovatvezető: Boross György.

SAKK

HUSZÁR ATTAK

Sachovy Tyden. 1938.
(Szerző ismeretlen.)

Világos: **Ka6, Ha8 és Hh4, Fh6. Gyalogok: a7, b7, c7, d7, é7. f7, g7 és h7. (12.)**

Sötét: **Kc6, Vg6, Bb5 és Bg3, Fa5 és Fh3, Hd5 és Hé5. Gyalog: c5. (9.)**

Világos indul és a nyolcadik lépésben mattot ad.

Megfejtés: **1. b8H†, Bxb8. 2. axb8H†, Kd6. 3. c8H†. Ké6. 4. d8H†, Fxd8. 5. éxd8H†, Kf6. 6. g8H†, Vxg8. 7. fxg8H†, Bxg8. 8. hxg8H†** és **matt**. Nyolc gyalogátváltozás és valamennyi huszárrá, — ritka feladványcsemege. **A. S.**

*

SZICILIAI VÉDELEM

Világos: **Diósy L.**
Sötét: **Windholz J.**

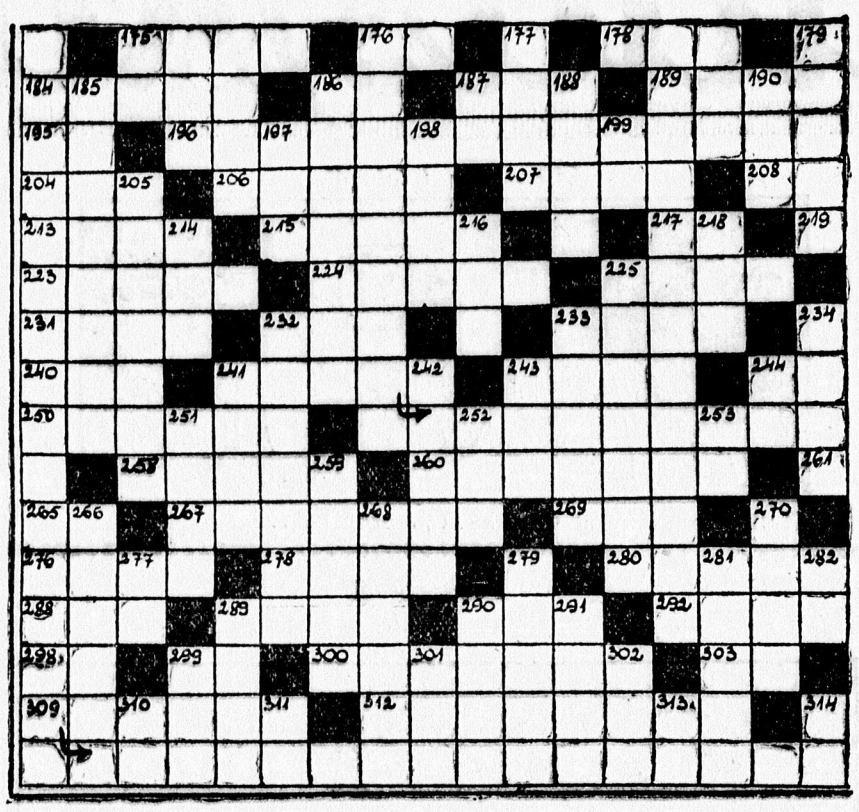
Bpest, 1939.

1. e4, c5. 2. Hf3, Hc6. 3. d4, cd4, 4. Hd4, e6. — A sakkelmélet következményeinek pontosabban megfelel 4.... Hf6, mert a c-gyalog előnyomulását gátló 5. Hc3 lépésre kényszeríti a világost. — **5. Hb5, d6. 6. H1c3, a6. 7. Hd4, Hf6, 8. Fe3, Fe7. 9. Fe2, Vc7:** — A megnyitás a scheweningeni változatba terelődött. — **10. 0—0, 0—0. 11. f4, b5. 12** a3: — Az e4-gyalog védelmét célozza. — **12.... Fb7. 13. Ff3, Bad8:** — Itt Bfd8 a teória által megállapított jobb folytatás. — **14. Ve2:** — A játszmát kölcsönösen elkövetett apróbb megnyitási hibák jellemzik. — Hb3 jobb volt. — **14.... Bfe8. 15. Vf2, Bb8. 16. Hb3, Fa8. 17. Bad1.** — Világos túlsokat késedelmeskedik a királyszárnyi támadás folytatásával, ami alkalmat nyujt sötétnek a kezdeményezés átvételére. — **17.... a5. 18. g4, b4. 19. ab4, Hb4. 20. g5, Hd7. 21. f5, exf5. 22. ef5, Ff3. 23. Vf3, He5. 24. Vg2, Ff8. 25. Bf2?** — Súlyos hiba! Fel volt helyén. — **25.... Hg4! 26. Vg4, Be3, 27. Vg2.** — Bf1 jobb volt. — **27.... Bbe8. 28. Bdf1, Vb6. 29. Kh1, Be1. 30. Hd5?** — Ezt megelőzően g6! még sok gondot okozott volna a sötétnek. — **30.... Hd5. 31. Vd5, Vf2! világos feladta.**

Századik keresztrejtvény

3. folytatás.

Mozaik keresztrejtvényünk négy részből és 1089 kockából áll. Minden héten 1 részt közlünk. A végleges megfejtés a negyedik rész megjelenése után alakul ki. Az egyes részeket egymás mellé illesztve kapjuk meg a nagy rejtvényt. A vékony keresztvonalnál nem minden szó ér véget, legtöbbje átfut a következő heti ábrákba!

Vízszintes sorok:

175. Kovasav. Főtermőhelye: Vörösvágás.
176. Irány a szoba!
178. Kettőzött kettős mássalhangzó.
179. Spanyol mondahős, hírhedt nőcsábító.
184. Csemege a lovak számára.
186. Tagadószócska.
187. A test vegyi összetételének legfőbb szabályozója.
189. Durva, zord, göröngyös — latinul.
195. Vissza: növelő.
196. Constaxin Troyon francia festő képe.
204. Vashámorairól híres borsodvármegyei nagyközség.
206. Festék.
207. Egyetemi díszterem.
208. Légabroncsok.
213. Remek fekvésű táj jelzője.
215. Terjedelmes, nagy tért elfoglaló.
217. Azonos mássalhangzók.
219. Indiai mogul császár (1542—1605). Tessék beirni: AKBAR.
223. Koros, öreg, vén.
224. Fajkép, példakép.
225. Lent levő testet magasba tol.
231. Albániai folyó, *vissza.*
232. Meleg — táviratban.
233. Az éj kígyóhajú leánya, a civakodás görög istennője.
240. Visszhang.
241. Amerikai író (1839—1902).
243. Tagadás — mássalhangzói.
244. Arany — spanyolul.
250. Ásvány. Mágnéziumszulfát és klórkálium. Műtrágya.
258. Férfinév. A kétkedés megtestesülése.
260. Gyorsan.
261. Pórias ének.
265. Lovász Sándor.
267. Keményfadarabokból összerakott szobapadló.
269. Esedez.
276. Zola regénye.
278. Hím sertés.
280. Általános kérdések.
288. Utó — ellentéte.
289. Német város a Rajna mellett. Gótikus dómja világhírű.
290. S. F. I.
292. Liget, díszkert, angol kert.
298. Király Oszkár.
299. A molybdaen vegyjele.
300. Festmény.
303. A Ludolf-féle szám.
309. Kétfülü, talpas, öblös, lefelé szűkülő görög agyagedény.
312. Fejedelem.
314. Emberszabású majom. Szumatra és Borneo mocsaras erdeiben él.

Függőleges sorok:

175. Arany — franciául.
177. Papíros csomagoló egység.
179. Angol női név.
185. Templom.
186. Szük utca.
187. 1100 — római számm.
188. Nap — franciául.
190. Azonos mássalhangzók.
197. Meztelen ember, művészeti tanulmányul beállítva.
198. Vissza: folyóhatár, vízhatár.
199. Vissza: debreceni paripa.
205. Város az USA Michigan államában, 1,578.000 lakos.
214. De, ellenben — latinul.
216. Halkan a fülébe mond.
218. Kukucskál.
225. Fákkal benőtt nagy földterület.
232. Országválasztó oszlop.
233. Hajdumegyei nagyközség.
234. Származik.
241. Férfi és névelő.
242. Észtország.
243. T. G. B.
244. Állat-lakás.
251. Anyós.
252. Háló — angolul.
253. Fonetikus mássalhangzó.
259. Lenyúzott fejbőr.
266. Heródiás leánya, aki anyja rábeszélésére Keresztelő Szent János fejét kérte Heródestől.
268. A rómaiak »Homeros«-a, a római műirodalom megalapítója (Kr. e. 239—169).
270. Teruska.
277. Asszony.
279. Vissza: meglepetés, szemfényvesztés.
281. 24 órás időtartamok.
282. Vallásrövidítés.
289. Kérdés a számlálóívből.
290. Vezérkar — németül.
291. Füzet.
299. Élősdi növény.
301. Sziámi városka, a Malakka-félsziget összeszűkülésénél.
302. Poseidon fia, mondabeli beociai görög hős.
310. Egymásutáni mássalhangzók.
311. An dem.
313. Igen — románul.
314. Az, ami által valami létrejön, vagy alakul.

Betürejtvények

1.

Picik Ibike
—y

2.

J
I balaton

3.

DNERROS

4.

CSU Szenvedőleges
—S

Sakkhir

Hollandia—Anglia 10:10. Hágában Hollandia 10-es csapata Angliával mérkőzött és az eredmény döntetlen lett. A viadal meglepetése: Alexander egy és fél — fél pontarányban legyőzte Euvet. Az első napon Anglia győzött 5 és fél, négy és fél arányban, míg a második napon Hollandia győzött ugyanilyen pontarányban.

Egész heti kitünő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvényujság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytőzsdében kapható.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

A kisiparos és a kötelező könyvvezetés

A jelenlegi törvény mindazokat a kereskedőket és iparosokat mentesíti a könyvvezetés alól, akik nem haladják túl a kisipar körét. Most már készül egy rendelettervezet a kisiparosok kötelező könyvvezetéséről. Az kétségtelen, hogy még kisipari üzemnél is kell könyvet vezetni a bevételről, kiadásról, mert csak így láthatja azonnal anyagi helyzetét a kisiparos, vagy kiskereskedő. Megállapították már hogy például fizetésképtelenségek esetében 58 százaléknál egyáltalán nem vezettek könyvet és jórészt ez volt az oka annak, hogy nem tudtak tiszta képet alkotni maguknak vagyoni helyzetükről és jött a fizetésképtelenség.

A kötelező könyvvezetésnél azonban figyelembe kell venni a kisiparos teljesítőképességét s nem lehet őt nagyobb irodai munkára kötelezni, csak annyira, melyet elvégezhet és amilyen könyvezetésre a saját jól felfogott érdekében szükség van.

A fodrászok és a közegészségügy

Debrecen város tisztifőorvosa a közegészségügyi törvények és rendeletek értelmében felhívta a város fodrászainak figyelmét a következőkre:

Az a fodrász, aki fertőző vagy undortkeltő betegségben, vagy fertőző bőrbajban szenved, foglalkozását mindaddig nem folytathatja, amíg betegségéből ki nem gyógyult.

Minden fodrászüzletben, illetve műhelyben a legnagyobb tisztaságnak kell uralkodni. Az üzlethelyiség más célra (gyümölcsárusítás, főzés, mosás stb. céljaira és lakó-, illetve hálóhelyül) nem használható.

Az üzlethelyiség száraz, világos és jól szellőztethető legyen. A falakat világos színűre kell festeni, illetve meszelni és mindenkor tisztán kell tartani.

Az üzlethelyiség padlózata jól összeillő faburkolatú, vagy résmentes (aszfalt, beton, műkő, linoleum stb.) legyen. A padlózatot naponta üzletnyitás előtt egyidejű szellőztetéssel kapcsolatosan pormentes módon alaposan fel kell tisztítani és napközben is mindig tisztán kell tartani.

A légy irtásáról minden lehető eszközzel gondoskodni kell!

Az üzlethelyiségben megfelelő számú zománcozott, vízzel telt köpőcsészе helyezendő el, amelyeket naponta lugos vízzel kell kitisztítani. Az üzletben feltűnő helyen „Padlóra köpni tilos" és „Kutyát behozni tilos" feliratú táblát kell kifüggeszteni.

A fodrász eszközeit tartozik állandóan használható jó állapotban tartani. Fémből készült eszközeit használat előtt és után egy ezrelékes chlorogenium, illetve neomagnol oldattal kell letörölni. (Az egy ezrelékes chlorogenium, illetve neomagnol oldatot úgy készítjük el, hogy egy darab grammos tablettát egy liter tiszta vízben, illetőleg féltablettát félliter vízben oldunk fel. Ez az oldat hetenként kétszer frissen készítendő és mennyiségét az üzlet forgalmához kell szabni. A chlorogenium tabletta drogériákban és gyógyszertárakban, a neomagnol pedig csak gyógyszertárakban szerezhető be.)

A nem fémből készült eszközöket is (fésű, kefe, szappanozó-ecset, szivacs stb.) mindig tisztán kell tartani. A vendég kívánságára az eszközök használat előtt újból letisztítandók, illetve fertőtlenítendők.

A kéz és láb ápolásához használt fémeszközöket használat előtt és után ugyancsak chlorogenium, illetve neomagnol oldattal kell letörölni. Az eszközöket tiszta üvegtálcában, vagy tiszta ruha között kell tartani.

Hengerkefe és közös bajuszkötő használata tilos!

Rizsporozó bojt alkalmazása tilos. Helyette fedett edényben tartott kis darabkákra vágott tiszta gyapotot kell használni, amelyet egyszeri használat után el kell dobni. Megengedett a tiszta arctörlőruhával való rizsporozás is.

A fejtámlákra selyempapírtömböt kell felszerelni és minden vendég kiszolgálásakor a papírtömb egy lapját le kell szakítani. Tiszta kendő használata is megengedhető e célra.

Az üzlet forgalmának megfelelő számú kendő és törölköző, valamint hajnyíróköpeny száraz állapotban, tisztán, vasaltan tartandó készletben. Vasalás helyett prés használata tilos!

A fodrászok kizárólag fehér és állandóan tisztántartott munkakabátban és tiszta ruházatban szolgálhatnak ki. A fodrásznak fehér köpenyben tilos az utcára járkálni.

A fodrászok tartoznak kezüket, körmeiket mindig tisztán tartani. A vendégek kiszolgálása előtt kötelesek kezüket megmosni. Ezért a fodrászüzletben megfelelő, csappal felszerelt részein csak vízvezetéki rendszerű lehet lefolyóval.

A hajhulladék és üzleti szemét részére köteles a tulajdonos bádoggal bélelt, jól záró fedéllel ellátott, megfelelő nagyságú ládáról gondoskodni. A hajhuladék és a szemét az üzletből naponta eltávolítandó.

A házaknál való borotválásoknál, nyírásoknál stb. használt eszközök elhelyezésére szolgáló táskák vagy ládikák mindenkor jókarban és tökéletes tisztán tartandók.

Halottak nyírásához, borotválásához külön megjelölt eszközök tartandók, amelyek használat után a fent leírt módon alaposan fertőtlenítendők.

Kórházi fodrászok a kórház külön utasításaihoz kötelesek alkalmazkodni.

A fodrásznak kutyát nyírni az üzletben tilos. Kutyák nyírása háznál és csak e célra használt eszközökkel végezhető.

Bőr-, haj- és szakállbeteg, vagy ilyen betegségre gyanus vendégeket csak akkor szabad kiszolgálni, ha az illetőknek saját eszközeik, kendőik vannak. Abban az esetben, ha a kiszolgálás az üzlet eszközeivel mégis megtörtént volna, a tulajdonos felelős azért, hogy aki a kiszolgálást teljesítette, kezét és a használt eszközöket azonnal alaposan fertőtlenítse. A fehérnemű pedig csak forró lugos vízben való lemosás után használható újra.

Vérzéscsillapító pálcika, valamint a timsókocka használat előtt és után vízzel leöblítendő és mindig tisztán tartandó.

Az üzlettulajdonos tartozik az alkalmazottak részére állandóan tisztán tartott illemhelyről gondoskodni. Az illemhely a város vízvezetékkel és csatornával ellátott részein csak vízöblítéses és a csatornahálózatba bekötött lehet. Az illemhely használata után az alkalmazottak kötelesek kezüket alaposan szappannal, körömkefével megtisztítani.

Az üzlet tulajdonosa, vezetője felelős az alkalmazottak működéséért és a közegészségügyi törvények, illetve rendeletek betartásáért, ezért ezen utasítást az alkalmazottakkal is ismertetni köteles.

Közmunkák Debrecenben

M. Kir. Dohányjövedéki Központi Igazgatóság 15.509—1939. II. szám alatt a debreceni m. kir. Dohánygyárnál létesítendő vasszerkezetű tüzelőanyag- és salaktároló berendezés munkálataira. Határidő: 1939 szeptember 2-án d. e. 11 óra.

Az István-úti csatorna I. szakasz építésére tartott újabb versenytárgyalást a polgármester, miután a mult évben tartott első versenytárgyalást megsemmisítették.

Ajánlatot adtak be:

Bischotka Isván (Debrecen) I) 212.871 P 60 f; II. 3778.20, III. 3589, IV. 220.229.80;

Daczkay Péer (Budapest) I. csatornaépítés 219.810 P. II. kitorkolási műtárgy 9020, III. tehermentesítési szakasz 6300, IV. összesen 225.130 P.

Bartha István és Skuteczky (Deberecen) I. 227.078, II. 6766, III. 6100, IV. 239.944.

Fábián József (Debrecen) I. 214.052, II. 4021.60, III. 5500, IV. 223.573.60 P-vel.

A kisiparosok kívánságai

Az iparpolitika igen sok embert érint Magyarországon és ha látják az iparosok azt, hogy a mezőgazdaság érdekében milyen intézkedések történnek, nemcsak az értékesítés, hanem a termelés terén is, jogos a kérés, hogy a kisipar is megkapja a támogatást az állam segítő kezét a nyersanyagellátásban és a munkalehetőségek elősegítésében.

Fejleszteni kell a kisipari kivitelt, növelni a belföldi piacot. Jogos kívánság, hogy az a kispiaros, aki már élete javát ledolgozta és elérte még mindig dolgozva, hogy kenyerét megkeresse a 60. évet, az mentesüljön a további súlyos adózástól, kapjon adókedvezményt.

Régi kívánsága az iparosoknak, hogy az aggkori biztosítást végre tető alá hozzák. Nem lehet engedni, hogy egy életen át becsülettel dolgozó kisiparos, ha munkaképtelen lesz, éhezzen, ne legyen betévő falatja sem, hacsak nem talál védelmet a szegényház falai között.

Az új iparügyi miniszter kijelentette programbeszélében, hogy az önálló iparosok aggkori biztosításának megvalósítását támogatni fogja és mindent megad, amit csak adhat.

A közel 300.000 önálló kisiparos életkérdése, jobb sorsa azonban a termelésen és az értékesítésen fordul meg. Úgy kell megszervezni a kisipar termelését és áruinak értékesítését, hogy a kisiparos gondtalanul élhessen abban a tudatban, hogyha dolgozik, annak megkapja az értékét. A megszervezésben vigyázni kell az áru mennyiségére, minőségére, hogy a kisipar termelésére legyen mindig vevő.

Nagyon fontos kérdése a magyar kisiparnak az iparfejlesztés fokozott megvalósítása, mert ez már nemcsak a kisiparnak a kérdése, hanem nemzeti ügy. Szükséges, hogy háttérbe szorítsák a karteleket az irányítástól, mert az irányítás csak a nagyipar s a kartel érdekét és nem a kisipar céljait, nem a sok-sok tízezer család nagyobb gazdasági erejét szolgálja.

A kéményégetés kérdése

Olyan hírek terjedtek el, melyek arról szóltak, hogy nem engedik meg a jövőben, hogy a kéményeket égessék a kéményseprők a tisztítás során, mert ezekkel sokszor tüzet okoznak. A kéményseprők ezzel szemben közlik, hogy az 1000—1935. K. M. számú rendelet 24. §-a szerint csak olyan kéményt nem szabad égetni, amelyet seprésel lehet tisztán tartani. Ha az elszurkosodást máskép nem lehet megakadályozni, a kéményt ki kell égetni. Úgyszólván nincs olyan kémény, amely többé-kevésbé el ne szurkosodna. Természetes tehát, hogy az épületek tűzbiztonságának megóvása érdekében a kéményeket évente egyszer ki kell égetni.

Munkaegyesítés jogán végezhet mázolási munkát a bádogos is

A bádogos új készítményét annak elkészítése alkalmával az 1922. XII. tc. 45. §-a alapján bemázolhatja. Javítás esetében azonban a bádogos csupán a javítás által szükségessé vált mázolási munkát végezheti el. tehát csak a javított részek a javított tárgy felerészét elérik vagy meghaladják, akkor a bádogos a javított tárgy egész felületét bemázolhatja. (24.613—1913. II. Ip. M. sz. leirat a másodfokú iparhatóságokhoz.)

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

A magyar gyümöcskivitel értéke 30 millió pengő

A magyar gyümölcs- és zöldtakarmánykivitel ebben az esztendőben elérte a 30 millió pengős értékhatárt. Ez igen szép eredménynek mondható, különösen akkor, ha tudjuk, hogy a külföldön bőséges gyümölcstermés volt. A magyar gyümölcskivitelt hátrányosan befolyásolta, hogy sok volt a silány gyümölcs. A gazdák nem ritkították a gyümölcsöt és ezért apró maradt, nem tudott szépen kifejlődni. A gazdák azonban ha nem is kapták meg a minőségi gyümölcsért járó nagyobb árat, kárpótolta őket a gyümölcstermés nagysága.

Az exportra kerülő szilva minimális termelői árát megállapította a külkereskedelmi hvatal és pedig a kék szilváét hét, a vörös szilváét 4.5 fillérben. Tekintettel a nagy szilvatermésre, a földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy a szokásos szilvafőzésen kívül még 3000 vagon szilvát vásároltat fel intervenciós úton, hogy ezzel megvédje a termelőket az árletöréssel szemben.

Nyolcvanezer holdon akarnak olajos magvakat termelni

A termelés átállításával van kapcsolatban a kormánynak az az intézkedése, melynek segítségével fokozni akarják az olajmagtermelést. Illetékes körök híradása szerint a földmívelésügyi kormány az olajos magvak termelését a legmesszebbmenően kívánja elősegiteni és az olajmagtermelés részére olyan támogatást biztosított, hogy az eddigi körülbelül negyvenezer kataszteri holdat kitevő olajmagvetés területét ennek kétszeresére lehessen felemelni. A földmívelésügyi miniszter az akció keresztülvitelével a Futurát bízta meg. Ennek megfelelően az előre kötött termelési szerződések alapján a Futura olyan áron veszi át a gazdától a termelt olajosmagvakat, hogy ezek mellett az árak mellett a gazda minden számítását megtalálja. A földmívelésügyi miniszter az akció keretében a repce, az olajlen, a szója és a ricinusmag termelését kívánja támogatni.

Hogyan kell hizlalni a szarvasmarhát

Megindult egy akció, hogy a Tiszántúlról a szállítást olcsóbbá teszik és ezzel kapcsolatban szarvasmarhahízlalásra hívják fel a gazdák figyelmét, mivel a jobb értékesítési lehetőség következtében több eredménnyel kecsegtet a gazdák részére a szarvasmarhahízlalás.

A szarvasmarhahízlalásról a következőket kell tudni:

A szarvasmarha hízlalása lényegileg a marha olyan mérvű takarmányozása, amely által szervezetében hús és zsír képződik s így súlya gyarapodik. A marhahízlalások a hízóanyag, a felhasznált takarmányok és időtartam szerint kivitelben és eredményességet illetően különböznek egymástól. Ahhoz, hogy hízlalásunk kifizetődő legyen, mielőtt az megkezdenénk, sok mindent kell figyelembe vennünk, megfontolnunk. Legelőször is tisztáznunk kell, hogy a hízott marha értékesítése hol, mikor és milyen áron van lehetőség. Ha ez már ismeretes, még azt is kívánatos megérdeklődni, hogy a vevőknek minőség és élősúly tekintetében mi az igénye, hogy ahhoz alkalmazkodjunk. A leginkább keresett hízottmarha-féleséget ugyanis a legbiztosabban és legjobban tudjuk eladni. Ha a keresletnek megfelelő lekötni való marhával rendelkezünk, vagy ilyent a kihízott marha átvételi árához képest méltányos áron tudunk vásárolni, csak akkor érdemes a hízlalásra fordítható takarmányaink mennyiségének, pénzértékének, valamint az abrakáraknak utána néznünk, hogy a súlyszaporulat pénzértékét, illetve a hízott marha előállítási árát kiszámíthassuk. Abban az esetben, ha az előállítási árhoz mérten elég nagy az eladási ár, tehát a hízlalás elegendő jövedelemmel kecsegtet, elkezdhetjük a hízlalást. Azonban a hízlalás valóban csak úgy lesz kifizetődő, ha egészséges, jó gyomrú, jó takarmányértékesítő, hízékony marhát fogunk hízóba s azt nem akármilyen, hanem célszerűen összeállított hízlalóadagokkal etetjük. Nézzük most már, melyek a hízásra hajlamos marha ismertető jelei és milyen a célszerűen összeállított hízlalótakarmány.

A hízlalásra hajlamos marha ismertetőjelei:

Törzs: hosszú és egyúttal mély, láb: rövid, szügy: mély, széles, mellkas: dongás, csípő: széles, hát: egyenes, csomb és nyak: mindkettő jól izmolt, lapocka és lágyék: szilárd kötésű, csontozat: erőteljes, de nem túlságos durva, fej: nemes. kis fej, aránylag rövid, finom szarvakkal, szőrözet: sima, finom, bőr: vékony, fogazat: ép, hiánytalan. Fontos a jó étvágy.

A hízlalás során nem helyes a marhával mindvégig naponta ugyanazon nagyságú és azonos összeállítású napi fejadagot etetni. Először, a beállítástól bizonyos ideig terimésebb (nagyobb térfogatú) elegendő emészthető fehérjét tartalmazó, de még kisebb hízlaló hatású (kisebb keményítőértékű) adagokkal az állatot szoktatjuk, előkészítjük a kimondott hízlalóadagok emésztési zavaroktól ment fogyasztására, egyúttal a kondíciót javítjuk. Azután a napi fejadagok terimétjét kisebbítjük, viszont táplálóértékét a takarmányok új csoportosítása, egyes takarmányok mennyiségének a napi fejadagban való csökkentése, mások emelése útján fokozzuk. Ezen újabb adagolás ismét bizonyos ideig nap-nap után szerepel. Végül, mielőtt még a marha étvágya a hízottság előrehaladtával gyöngülne a terimés, ballasztdús adagok helyett könnyen emészthető tömény, nagy táplálóértékű adagokra fogjuk, amelyek tehát előbbiekhez képest több abrakot és kevesebb szálast tartalmaznak.

Évente három millió hektoliternél több bort fogyasztanak magyar földön

A bor és szőlőtermés értékesítése

A magyar bor sok gondot okoz a gazdasági köröknek, mert bőséges termésre lehet számítani, annak ellenére, hogy a peronoszpóra sok kárt tett és védekezni nagy területeken nem is tudtak ellene, mert kifogyott a rézgálic. A bor értékesítése azért nem lesz nehéz, mert a borospincék alaposan kiürültek és lengyelországi piacunk kiterjesztése biztosra vehető. A lengyel kormány a német sör bevitele helyett a magyar sör mellett foglalt állást és nagy vámkedvezménnyel már indulnak is a sörösvonatok a magyar területről Lengyelországba. A magyar bor is, ha megkapja a lengyel piacot, elhelyezést talál, jobban, mint az elmult években. — Szakértők szerint az idei termést az 1917. évi terméshez hasonlítják és ez azt jelenti, hogy

több borunk lesz hetven százalékkal, mint tavaly.

A költségek azonban emelkedtek, mert a peronoszpóra miatt az Alföldön 7—8-szor is kellett permetezni, a napszámbérek is nagyobbak voltak, mint az elmult esztendőben. Ahol bőséges termés lesz, ott a művelés megkívánta nagyobb költség megtérül, de ahol a peronoszpóra levitte a termést, ott bizony örülhet a gazda, ha megtérül a kiadása. A statisztika, mely feltünteti a magyar szőlőbirtokokat, igen érdekes képét adja a szőlőbirtokosoknak, mert kiderül, hogy

közel 80 százaléka a szőlőbirtokosoknak kisember,

akiknek szőlője egy hold, vagy egy holdon aluli terület.

A magyar kormány már lépéseket tett abban az irányban, hogy a bort és a szőlőt értékesíteni tudja a gazda idejében és megfelelő áron. A csemegeszőlők kivitele Németországba és Lengyelországba megindult szép eredménnyel. A borvásárlásra is megtették a szükséges intézkedéseket és a kormány által létesített bor-intervenciós szerv biztosítani fogja az irányárakat és nem engedi letörni a gazdák kárára.

Lényegében azonban csak a szüret után lehet tökéletes képet adni az idei termésről és akkor derül ki, hogy van-e elegendő pince a bor elraktározására. A hordókérdést már megoldották úgy, hogy vámmentesen engedik be a külföldi hordót, de a nagy borpincék kérdését még nem oldották meg, mert a meglévő nagy borpincék befogadóképessége kevés egy nagy termés és remélhetőleg egyre fokozódó nagyobb termés elhelyezésére.

A termelők érdekében

gondoskodni kell állami kezelésben lévő nagy borpincék építéséről, ahol a termelő elhelyezheti borát,

ha már saját pincéjében nem fér el. Ilyen módon nem lesz kénytelen elkótyavetyélni termését, mert nincs elég hordója és nincs elegendő nagyságú pincéje, ahol bevárhatná a bor jobb értékesítését.

A szaklapok híradása szerint kevés az országban a borkészlet, kevesebb, mint tavaly ilyenkor volt. Az ország borszükséglete meghaladja a hárommillió hektolitert. — A kiszállítás kedvezően alakul, kevés van már a pincékben, tehát a nagy termésre is lesz vevő, hacsak a spekuláció nem akar árletörést okozni a nagyobb haszon kedvéért.

Az árakról azonban még korai beszélni, mert minden attól függ, hogy szüretkor milyen árakkal indul meg a vásárlás.

A szarvasmarha kedvelt késői takarmánya a keszthelyi keverék

Arra törekednek a sok tehenet tartó gazdák, hogy minél tovább tudjanak zöldtakarmányt adni a jószágnak. A keszthelyi keverék november elején haszálható és áprilisban pedig adja a korai zöldtakarmányt.

Talajigénye: középkötött jó táperőben lévő agyag, vagy vályogtalaj. Tekintettel arra, hogy jó táperőben lévő talajt kíván, igen meghálálja a közvetlen istállótrágyázást, így tehát a vetésforgóban gabona után következik és pedig idejében elvégzett és kellőképpen kezelt tarlóhántást majd annak beérése után középmély vetőszántást kíván. Vetése augusztus második felében történik. Vetőmagszükséglet kat. holdankint 50 kg rozs, 10 kg káposztarepce. Előbb az 50 kg rozsot vetjük el gabonasortávolságra, majd rá keresztbe, vagy hosszába a 10 kg káposztarepcét 2—3 cm átrakással.

Ha az időjárás kedvező, már november hó elején kaszálható és jól sarjadzó képessége folytán még április hó végén is ad korai zöldtakarmányt. A keszthelyi keveréket — a benne lévő repce puffasztó hatása miatt — csak fonnyasztva etessük. Különösen a szarvasmarha kedvelt késői és korai zöldtakarmánya.

Széna nem készíthető belőle. Éppen azért annyit vessünk, amennyit az állatállományunk korai és késői zöldtakarmányszükségletét fedezi. Korán lekerülve tarlójáról, utána kapásnövények, vagy takarmánynövények eredménnyel termeszthetők. Terméshozama: kat. holdankénti összhozama két kaszálás esetén 100—110 q, 1 q zöld keszthelyi keverék termelési költsége 1.20 P, amelyből egy számos állat 0.84 kg húst, vagy 20 liter tejet termel, 2.20 P, értékben. Tehát 1 kat. hold keszthelyi keverék 100 P-t jövedelmez.

A Debreczen rádiómüsora

1939 augusztus 27-től szeptember 2-ig

VASÁRNAP

AUGUSZTUS 27.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Unitárius istentisztelet a Kohárytéri templomból. Prédikál Józan Miklós dr. püspöki vikárius.
10: Református istentisztelet a Kálvin téri templomból. Prédikál Galambos Zoltán komáromi lelkipásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Jézus Szíve templomból. A szentbeszédet mise után P. Tornyos Gyula S. J. mondja. Népénekek, orgonál Faludi Béla.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Operaház zenekara. Vezényel Rajter Lajos.
Közben kb. 13.50: „Világhiradó." Máthé Elek dr. előadása.
14: Hanglemezek.
14.40: Hitler birodalmi vezér, kancellár Tannenbergben elmondott beszédének ismertetése.
15: „Időszerű gazdasági tancásadó." A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.
15.45: A rádió szalonzenekarának műsora. Vezényel: Bertha István.
16.30: „Himfy." Bory István dr. előadása. (Közművelődési előadássorozat.)
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Kerner István emlékezete." — Papp Viktor előadása.
17.30: Magyarország—Lengyelország válogatott labdarugó mérkőzés II. félidejének közvetítése a varsói Hadsereg Stadionból. Beszélő Pluhár István.
18.25: „Erdélyi dalok, székely nóták." Énekel Matolcsy Margit és Ráday László. Kiséri Pertis Jenő és cigányzenekara.
19.15: Hírek.
19.25: „Három a kislány." Operett három felvonásban. Szövegét irták Willner és Heinz Reichert. Fordította Harsányi Zsolt. Zenéjét Schubert müveiből összeállította Berté. Rendező Kiszely Gyula. Vezényel io. Stephanidesz Károly. — Személyek: Schubert Ferenc — Sárdy János; Schober báró, költő — Fekete Pál; Schwind Móric, festő — Hámory Imre; Kuppelwieser, rajzoló — Antók Ferenc; Vogel János, Mihály, udvari énekes — Szügyi Kálmán; Schantorff gróf, dán követ — D'Arrigó Kornél; Tscholl Keresztély, udvari üvegfestő — Sarkadi Aladár; Tchöllné asszony — Medgyaszay Vilma; Édi — Orosz Vilma; Hédi — Zimonyi Márta; Médi — Tamás Ilonka; Grisi Lucia, udvari énekesnő — Laky-Tóth Erzsi; Bruneder András, nyergesmester — Köblös József; Binder Nándor, postahivatalnok — ifj. Toronyi Gyula; Novotny, titkosrendőr — Bárdi Ödön; Stinget — Dózsa István; Egy ideges úr — Gyalog Ödön; Pincér — Kertész Lajos; Schäni pikkoló — Dévényi Gyuri; Róza, Grisi szobalánya — Szepesi Edit; Weberné és Russkáné — Orbán Ibolya; Házmesterné — Pártos Erzsi; Rézi, Tchöllné cselédje — Hadházy Kamilla; Levélhordó — Kompóthy Gyula; Krautmayer — Vándory Gusztáv.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, sporteredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Táncelemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 11: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris és cigányzenekara muzsikál.
11.35: Hitler német birodalmi vezér és kancellár beszél a tannenbergi emlékünnepélyen. Közvetítés az ünnepség színhelyéről.
15.05: Jazzszámok hanglemezről.
17.30: Harmonika kettős.
18.05: Pertis Jenő és cigányzenekara muzsikál.
18.35: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Vezényel Bor Dezső. Közreműködik Marjay Erzsébet (ének).
20: Hírek, lóversenyeredmények, hírek, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „Reviczky Gyula harcai." Koroda Miklós előadása.
20.50: Közvetítés a Vadászkürt-szállóból. Pertis Pali cigányzenekara muzsikál.
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: „Francia kamarazene." (Hanglemezről.)

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 16.35: Evengélikus istentisztelet a kassai evangélikus templomból. Prédikál Ottlyk Ernő teológus.
11.15: Hírek, műsorismertetés.
11.25: A Diósgyőri Vasgyári Vasmunkások Dalárdája énekel. Vezényel Gránát József.
12.20—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: München 19: Mozart: Don Juan, opera. — Köln 21: Wagner: Tannhäuser.

TÁNCZENE: Riga 21.20, Hamburg 22.40, Kalundborg 23.10, Strassburg 23, R. Paris 23.

HÉTFŐ

AUGUSZTUS 28.

BUDAPEST I.: 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek.
Utána: Étrend.
10: Hírek.
10.20: »Ungvár egykori társadalmi életéből (1863)«. (Felolvasás).
10.45: »A magyar népmese gyüjtése«. Irta Nagymihály Sándor. (Felolvasás)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
13.10: Szalonötös.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: »Magyar iskola a Felvidéken«. Rexa Dezső előadása a pozsonyi evangélikus liceumról.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Melles Béla zenekar. (Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara). Vezényel Vincze Ottó.
17.35: Ki volt Garay: Háry János-a? Irta és a verseket elmondja Bodnár Jenő, a Nemzeti Színház tagja.
Utána 18.20: Kodály Zoltán: Háry János, szvit. (Hanglemez). Tibor Zoltán énekel zongorakisérettel.
18.50: »Mi a magyar alkotmány«. Ottlik László dr. előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Balázs Gyula dr. magyar nótákat zongorázik.
19.40: »Weekend Siófokon«. Hangjáték. Irta Bókay János. Rendező: Csanády György. Személyek: Borbás Árpád — Bodnár Jenő; Borbás Árpádné — Berky Lily; Lili, a leányuk — Szeleczky Zita; Torkos Béla — Fáy Béla; Kerekes Tibor — Bókay Ferenc; 1939 július 2-i adásunk megismétlése. Hangfelvétel.
20.20: Operaház zenekara. Vezényel Dohnányi Ernő. »Liszt-müvek«. 1. Tasso, szimfónikus költemény. 2. Két epizód Lenau »Faust«-jából: a) Éjféli menet; b) Mefisztó-keringő. 3. Mazeppa, szimfónikus költemény.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Hanglemezek. I. rész operettrészletek: 1. Strauss János: Egy éj Velencében (ének: Friedrich Eugén Engels. 2. Lehár: A cárevics (ének: Martina Wulf és Hugo Welfing). 3. Straus Oszkár: Varázskeringő (ének: Ilse Wald és Hans Clemens, Parlofonkórussal). II. rész: Künnecke: Táncszvit. Előadja a Berlini Filharmónikus zenekar, vez. a szerző).
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.45: Melles Béla zenekara. Vezényel Vincze Ottó.
19.30: „Gazdasági élet Szent István alatt." Komoróczy György előadása.
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „A magyar-orosz nép lelke." Bonkáló Sándor dr. egyetemi tanár előadása.
20.50: Tánclemezek.
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „A lévai vár ormán." Kopernicky Kornél előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Paris P. T. T. 20.30: Opera.

TÁNCZENE: Olasz III. 22.15, Droitwich 22.35, Kalundborg 23.10.

KEDD

AUGUSZTUS 29.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek. Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Arad híres emberei." Irta Darvay Mária. (Felolvasás.)
10.45: „Divattudósítás."
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12.: Déli harangszó az Egyetemi templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Jámbor László énekel zongorakisérettel. Simenszky Valéria zongorázik.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rendőrzenekar. Vezényel Szöllössy Ferenc.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: Bátori Irén meséi.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Lendvai Jóska és cigányzenekara.
18: „Andrássy Géza gróf emlékezete." Cs. Szabó Kálmán előadása.
18.30: A Rádió Szalonzenekara. — 1. Eisemann Mihály: Miss Amerika — előjáték. 2. Robrecht: Rajongás. 3. Gibish: Zenélőóra. 4. Strauss János: Művészélet — keringő. 5. Ranzato: Japán babák. 6. Engleman: Babaházban.
19.15: Hírek.
19.25: „Ghenti Guido, a csapfúró." — Stefan Leacock humoreszkjét felolvassa Baló Elemér.
19.40: „Tosca." Dalmű 3 felvonásban. Szövegét Sardou nyomán irták Illica és Giacosa. Zenéjét szerezte Puccini. Előadják: Gigli, Borgioli, Tomei, Dominici, Maria Caniglia, Maziotti és Conti. A római opera ének- és zenekarát vezényli Oliviero de Fabritiis. — Hanglemezről.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Gellért-szállóból. — Huiczky László jazz-zenekara játszik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Magyar Ferkó énekel, Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19: Magyar-orosz hallgatóinknak — Ilykovics Alexej: Magyar-oroszok külföldön.
19.30: A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20.20: „Régi filmek nagysikerű számai." — Hanglemezről.
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: Beethoven: B-dur fuvola-zongora szonáta. Előadja Hochstrasser Ferenc és Polgár Tibor.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Árpád vezér fia, Levente." Kóhegyi Imre előadása.
11.25: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.
19.30—21.35: Azonos Bp. II műsorával.
21.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Strassburg 20: Opera. — Olasz II. 21: Canonice: Mirande, opera.

TÁNCZENE: Berlin 20.15, Boroszló 22.30, Droitwich 22.40, Kalundborg 23.

SZERDA

AUGUSZTUS 30.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Amikor Erdélyben kimondták az uniót." Irta Szentgyörgyi Elvira (Felolvasás.)
10.45: „A hódítás iskolája." Irta Nagy Dániel. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz — Időjárásjelentés.

12.10: Hanglemezek.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Farkas Sándor és cigányzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „Mr. Reyke, a tudós rovarkutató." Irta Molnár Gábor. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: Közvetítés a margitszigeti Tejcsarnokból. A 15. honvéd gyalogezred zenekara játszik. Fogarassy József vezénylésével. — 1. Kéler Béla: Rákóczi — nyitány. 2. Seregi Artur: Nálunk Budán — keringő. 3. Lincke: Zenei versengés — egyveleg.
17.50: Magyar-orosz népdalokat játszik.
18.20: Rajkó-zenekar.
19.15: Hírek.
19.25: Valentine Riives zongorázik a magyar-eszt művészcsere keretében.
19.50: „Nagy-Magyarország egy magyar író emlékeiben." Kállay Miklós előadása.
20.20: Palló Imre, az Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
20.50: „A leventeoktatóképző tanfolyam záróünnepélye." Közvetítés Tápiósülyről. Beszélő Legenyei József dr. (1939 julius 27-i adásunk megismétlése. — Hangfelvétel.)
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Közvetítés a Kakuk-étteremből. — Lovászi Ferenc cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: A rádió szalonzenekara.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 17.45: A Magyarországi Munkásdalegyletek Szövetsége képviseletében a Soroksári Vasas Dalkör műsora. Vezényel Weninger Károly.
19.30: „A római világkiállítás." Hoór-Tempis István előadása.
20.20: Hanglemezek.
21.35: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: „Nyári fertőző betegségek." Urr Ida dr. előadása.
11.20: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.30: Azonos Bp. I. műsorával.
15.45: Lenkey Kornélia magyar nótákat. énekel. Cimbalmon kíséri Szilárdi László.
16.15—0.15: Budapest I.

KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Lipcse: 19: Weber: A bűvös vadász, opera. Stockholm 21.20: Vásárhelyi Magda és Szegedi Ernő hangversenye.

TÁNCZENE: Lahti 21.10, Olasz III. 22.15, Lipcse 22.30, Droitwich 22.20. Kalundborg 23.15, Stuttgart 23.

CSÜTÖRTÖK

AUGUSZTUS 31.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: 1. A titokzatos Holnapi. 2. A csodadoktor. — Somlay Károly két elbeszélése. (Felolvasás.)
10.45: „Gyermekek a vadállatok közt." (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Az Egyetemi Énekkarok énekegyese.
12.40: Hírek.
12.55: Szabó Sándor hegedül, zongorakísérettel.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak. élelmiszerárak.
16.15: Sacelláry Györgyné háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Madár vagy emlős." Éhik Gyula dr. természetrajzi előadása.
17.40: Horti Lajos magyar nótákat énekel, kíséri Suki Tóni és cigányzenekara.
Közben 18: „A légoltalmi, riasztási és elsötétítési rendeletek ismertetése." Borsányi Julián előadása. (A Légoltalmi Parancsnokság közleménye.)
18.50: „Anyagi ügyek." Hunyadi Sándor csevegése.
19.15: Hírek.
19.25: A rádió szalonzenekarának műsora. Közreműködik Keleti Frigyes (fagót).
20.35: „A lőcsei bíró lánya." Vidám hangjáték három részben. Irta Peterdy Sándor. Rendező Barsi Ödön. Személyek: Molitorisz Mátyás, főbíró— Harsányi Rezső; Katrina, a leánya — Egri Mária; Bábi, öreg dajka — Vízváry Mariska; Fabricius Melichor — Gabányi László; Nicolas, a fia — Pethes Sándor; Institorisz Illés céhmester — Boray Lajos; Lőrinc, a fia — Szabó Sándor; Szeley Ábris — Pálóczy László; Kocsmáros — Hajdu László; Polgár — Rab Antal; Fáklyavivő éjjeli őr — Fábry József; Kikiáltó — Egri István; Egy hang — Ádám Pál.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: Janina Hupert, a varsói operaház tagja énekel a magyar-lengyel művészcsere keretében, zongorakísérettel.
22.25: Tánclemezek.
Közben 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: Közvetítés a Hangli-kioszkból. Fátyol Jancsi és cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.30: „Kettős századforduló a magyar művészetben." Pipics Zoltán előadása.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Közvetítés a városligeti Fővárosi Pavillonból. A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: Hanglemez.
22: Közvetítés a városligeti Gundel-étteremből. Rácz Zsiga cigányzenekara muzsikál.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: Szlovák hallgatóinknak: „Mi a a zene?" Kalytcsuk Vladimir előadása zenei betétekkel.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Zágráb 20: Opera. Olasz I. és II. 21: Puccini: Saffo opera. Svájci olasz 21: Hangverseny Giglivel és Toti dal Monteval.
TÁNCZENE: Olasz III. 22.15, Köln 22.40, Kalundborg 23.10.

PÉNTEK

SZEPTEMBER 1.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Közlemények. — Hanglemezek. — Étrend.
10: Hírek.
10.20: „Három nap Vas megyében." Irta Fónyad Ernő. (Felolvasás.)
10.45: „Nyaralás vagy üdülés." Irta Székely László dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rácz Béla és cigányzenekara muzsikál.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Korponay Valéria énekel, zongorakísérettel, Anda Géza zongorázik.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: A rádió diákfélórája: „A Déli-afrikai Egyesült Államok." Irta dr. Wehner Józsefné. (Felolvasás.)
Utána: Ifjúsági közlemények.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: A rádió szalonzenekának műsora.
18: „Csevegés a francia irodalomról." Laczkó Géza előadása.
18.30: Budapesti Gordonkanégyes.
19.05: Sportközlemények.
19.15: Hírek.
19.25: Bobula Lajos harmonikaszámai.
19.45: „A magyarság bölcsőkutatói." Illyés Gyula előadása.
20.10: „Népszerű operarészletek." — Közreműködik Orosz Julia és Sárdy János, az Operaház tagjai. Az Operaház zenekarát vezényli Rubányi Vilmos.
Közben 20.50: A rádió külügyi negyedórája.
21.40: Hírek, időjárásjelentés, szlovák és magyar-orosz hírek.
22: Közvetítés a Szeiffert kávéházból. Csorba Gyula cigányzenekara muzsikál.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: „Haváji — dalok." Hanglemezről.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.10: A rádió szalonzenekara.
19.30: „Majna-Frankfurt." Klenka János városképe. (Felolvasás.)
20: Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: Hanglemezek.
21.35: Időjárásjelentés.

A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: Hanglemezek.
Közben 11.20: „A magyar népi fafaragás a Felvidéken. Féja Tiborné előadása.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Szófia 19.10: Puccini: Manon, opera. Bukarest 19.50: Verdi: Othello.
TÁNCZENE: Olasz III. 22.30, Boroszló 22.30, München 22.30. Kalundborg 23.10.

SZOMBAT

SZEPTEMBER 2.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. — Közlemények. — Hanglemezek. Étrend.
10: Hírek.
10.15: „Ifjusági rádió." — Hol jártunk a szünidőben gyerekek? I. A Hoverlán és a huculok földjén. Kilián Zoltán beszélgetése Dévényi Gyurival és Thén Máriával. — Hanglemezekkel.
10.45: „Mit nézzünk meg?" A Nemzeti Muzeumban római sieremlékeket ismertet Erdélyi Gizella dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Beszkárt-zenekar. — Vezényel Müller Károly. — 1. Pécsi József: Piccadorok felvonulása — induló. 2. Maillart: A remete csengetyűje (Villart dragonyosai) — nyitány. 3. Strauss János: Amit a Bécsi erdő mesél — keringő. 4. Lehár: Víg özvegy — operettegyveleg. 5. Garami Béla: Magyar nótakaláris. 6. Morena: Zenei osztalékok — egyveleg.
Közben 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Hanglemezek.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.20: „Északi mesék." Harsányi Gizi meséi. (Felolvasás.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
17.10: „Orgovány." Szalay László novellája Petőfi életéből. (Felolvasás.)
17.35: „Mit kíván a közönség." Hanglemezek.
Közben 18.05: Magyarország—Franciaország vizipólómérkőzés második félidejének közvetítése a Nemzeti Sportcsarnok uszodájából. Beszélő Legenyey József dr.
18.10: „Orgovány." Szalay László novellája Petőfi életéből. (Felolvasás.)
18.35: Koréh Endre, az Operaház tagja énekel.
19: „Halifax angol külügyminiszter" Irta: Listowel grófné (Felolvasás).
19.15: Hírek.
19.25: Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
19.50: „Füszer és csemege." Egy régi bolt története három felvonásban. Irta Csathó Kálmán. Rendező Barsi Ödön.
Utána: kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
22: M. Hir Sári zongorázik, Thury Gizella, a kölni Operaház tagja énekel, zongorakísérettel.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Pátria-kávéházból. Balázs Kálmán cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 19.25: A földmivelés. Irta: Csathó Kálmán, rendező Barsi félórája.
20: Hírek lóversenyeredmények, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven.
20.20: „A házmester." Irta Beczássy Judit. (Felolvasás.)
20.50: Csajkovszkij: IV. szimfónia f-moll. Előadja a Bosztoni szimfonikus zenekar, vezényel Kuszeviszkij (hanglemez).
21.35: Időjárásjelentés.
21.40: A rádió szalonzenekara.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.05: Hanglemezek.
11.40: Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés.
12—15.20: Azonos Bp. I. műsorával.
15.20: A 21-ik h. gy. ezred zenekarának műsora.
16.20—19.25: Azonos Bp. I. műsorával.
19.30—19.50: Azonos Bp. II. műsorával.
19.50—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.

Kollégiumi anekdoták

Írja. *Nagy Lajos.*

Bőhm egy mértanórás napon azt a kérdést tette fel az osztálynak: mi büdösebb a tüzön? A paprika-e, vagy a gummi?

Úgy látszik, nem kapott reá megnyugtató feleletet és hogy félmunkát ne csináljon, később szemére ne vethessék, hogy a gyengébbet választotta, mértan óra előtt, alig hogy kiment a tanár, azt mondják, a fával egy csomag paprikát is tett a tűzre, de a kitüzesedett kályhára, azt már mindnyájan láttuk, több radirdarabot helyezett el. Ezzel együtt megültotta a szellőztetést.

Nem tudom, mert nem kísérletezetem ezen a téren, a radir magában, vagy paprikával vegyesen adta-e azt a rettenetes illatot. De már mikor szünet után bementünk a terembe, a szag kibírhatatlannak tetszett. A kisebb radirdarabok cseppfolyósan pöfögtek a kályhán. Hangtalanul vártuk összeesküvésünk következményeit.

Kissgyörgy János jött. Lesegítik róla a kabátot. Felakasztják a kabátját és cilinderét. Elhelyezkedik. Kérdezi a mulasztókat, s beír az osztálykönyvbe. Azután magyaráz, rajzol a táblára és bizonyít.

De mi nem tudjuk figyelni. Valaki csaknem ájulásig van a radir miatt. Egyszer úgy egy félóra mulva, mikor már azt gondolta Bőhm, hogy most már a felelet következik, feláll. Tanár úr! Tessék megengedni, hogy kinyissuk az ablakot.

Most? — kérdezte Kissgyörgy János. Annak nem volna semmi értelme, hogy a Kollégium az udvart fűtse. Ezután folytatta tovább a mgyarázatot.

Egy pár perc mulva az osztály legnagyobb része csaknem egyszerre kérte, hogy engedje meg, hogy az ablakot hadd nyissuk ki, büdös van, sokan nem bírják már a szagot. Valaki radirt tett a kályhára.

Az lehet, hogy büdös van, de hát ő nem érzi. Nem érzi, mert nem érez szagot, náthás. De mert náthás, nem engedheti mag, hogy az ablakot kinyissák, de ezt nem kívánhatja tőle az osztály sem, mert akkor még jobban meghülne. Így is úgy látja, alig van egy egy pár darab fa és kihül a tanterem két óra alatt, mert ő most pótolni akarná multkori mulasztását. Egy óráig magyaráz, a másik órán kérdez.

Nem volt haragos, de úgy éreztük, hogy ellenvetésnek helye nincs.

Osztályunk ablaka a konviktus udvarára nézett. Tizenkét óra tíz perckor csengettek a konviktusba. Mentek a diákok tömegesen ebédelni.

Tanár úr! Tessék elengedni a konviktusba! — mondtuk csaknem kórusban. Hát kik járnak itt konviktusba?

Felálltunk. Végignézett rajtunk. Aztán lassan, de határozottan adta meg válaszát. Sajnálom. De mostanában nem tudnék a bentkosztosok részére külön órát adni. Azt pedig nem tartanám célszerűnek, hogy az osztály tekintélyes része kevesebb órát kapjon mértanból az én hibám miatt.

Fájdalmasan néztük az ifjúságnak be- és kimenetelét a konviktusba és konviktusból.

De úgy látszik, azt az elvet vallotta Kissgyörgy János, hogy egy rókáról, még ha lehetne is, s még ha tudhatna is, elég egy bőrt nyúzni. Bennünket nem szólított fel, csak a kintkosztosokat. Azok közül alig felelt elégtelenre, csak egy pár. Így Bőhm is, akiben csalódott, mert nem hogy javított volna, de elégtelenre felelt. A többi felelőnél is csak az volt a baj, hogy feleletük nem ütötte meg az előbbi feleletük mértékét.

Nem hogy elébb mentünk volna haza, hanem már a második konviktusból is kijöttek, mikor elbúcsúzott. Tehát két és fél óráig ültünk bent egyfolytában a radirral illatosított levegőben. Óra után egy jó tanuló, de csenevész fiú elébe állt Bőhm komának és azt mondja: »Hallod-e Bőhm, azt a kályhát azonnal úgy takarítsd ki, hogy annak semmi szaga ne legyen. Én már nem félek tőled. Ha szag lesz, előre megmondom neked, hogy bejelentem az osztályfőnök úrnak, hogy te vagy a bűnös.«

Amint az éhségtől, szomjúságtól, fáradtságtól és levegőtől meggyötörve cammogtunk a kályha mellett, láttuk Bőhmöt, amint szorgalmasan takarította a kályhát.

A film világából

Megindult a moziszezon. Mint minden esztendőben, ezidén is, augusztus végével megindult a moziszezon. Az új filmek között a legnagyobb feltűnést a Vihar egy kalap körül című német film keltette. A bárgyú mese dacára meglepően jó és mulatságos a film és sikerét elsősorban a kitűnő és rendkívül ötletes rendezésnek, valamint annak a körülménynek köszönheti, hogy pikantériájával egyenesen versenyt támaszt a francia filmeknek és hogy a főszerepeket játszó hölgyek meglepően csinosak. A film egyébként egy régi és igen híres némafilm hangos változata. A némafilm a fiatal René Clair első rendezői munkája volt. Ezzel tűnt fel. A másik sikeres film az Acélvonat, amelyben Barbara Stanwick látható, akit a világ jelenlegi férfibálványa, Robert Taylor most vett feleségül. — A Kínai express az annakidején oly nagy sikerrel futott Sanghai expressnek gyenge utánzata. — Az Elkésett szerelem a szakállas francia filmsztár: Victor Francen kitűnő alakításán kívül nagyon keveset nyujt, mert meséje igen erőltetett. — A Halálos szerelem című UFA-filmről pedig találóan jegyezte meg az egyik illetékes úr a cenzura alkalmával: — Rossz a címe, Halálos unalom jobban illene rá.

*

Bérbe adják a Hunniát? A kulisszák mögött komoly tárgyalások folynak Bogdánffy Jenővel, az ismert bankárral, a Hunnia filmgyár bérbeadására vonatkozólag. A bankár, aki eredetileg egymillió pengő hitelt ajánlott fel filmgyártási célokra, módosította ajánlatát és hajlandó a Hunnia összes tartozásait kifizetni és sorozatosan 25 magyar filmet gyártani évente. Amennyiben a tárgyalások sikerre vezetnek — és erre értesülésünk szerint minden kilátás megvan, — úgy a többi filmgyártó cég hosszabb ideig nem valósíthatja meg terveit, mert a huszonöt filmre szóló gyártási program lebonyolítása azonnal kezdetét venné. Bármilyen fantasztikusan hangzik is a terv — ismerve az ajánlattevő komolyságát, — azzal feltétlenül számolni kell. Érdekes egyébként, hogy Bogdánffy, aki a Hangyával közösen bonyolítja le a németországi magyar exportot, szoros összeköttetésben áll a Hangya vezérigazgatójával, Wünscher Frigyessel, aki a Magyar Filmiroda egyik tulajdonosa. Bogdánffy irodái is a Hangya épületében vannak. Feltehető tehát, hogy a megállapodás létrejön, a Hunnia és a Magyar Filmiroda között is megszűnik a verseny és valószínű, hogy a Filmiroda abbahagyja a játékfilmgyártást.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest, tisztít
Weisz Arany János-u 29
1 férfiruha tisztítás és vasalás 3 P.

Mikor Tas gróf volt

Irta: Sándor Géza

(1)

Hogy lesz az emberből gróf?

— Arra már nem érek rá — idegeskedett az igazgató. A diák még sohasem látta ilyennek. Idáig csupa fölény volt, magabiztos nyugalom ez a zömök termet, ez az ércbe öntött szakállas arc. Most ide-oda rezzent a szeme, még jó, ugrató, kissé gúnyos mosolyát is letörölte az izgalom. Olyan hihetetlen látvány volt, mint Aischyloséknak lett volna egy fejvesztett Zeus. Az igazgató észre is vette megdöbbenését, hát odalökött még neki néhány magyarázó szót:

— Az irnok nincs bent, nekem meg most rögtön... De várj. Te értelmes fiú vagy. Kiállítod te azt magad.

Alákanyarította nevét egy negyedívnek. Rányomta az iskola pecsétjét, s már kapta is fel a telefonkagylót: Halló, központ... — a szeme pedig dobta a fiút kifelé.

Tas meghajlott, kihátrált. Ma reggel, a szüreti vakáció boldog elnyujtózkodásában, egy osztálytársa, Will kerékpározott ki hozzá, hogy az igazgató hivatja. Először alaposan kiélvezte, hogy még egy jeles is mennyire be tud gyulladni az ilyen hírre. Csak nagy faggatásra volt kegyes elárulni neki, sürgősen instruktor kellene egy magántanulónak. Valahol a Kovácsi-kertben lakik. Jó, — örült meg Tas —, csakhogy akkor villamos nélkül több, mint egy óra maga az út. Nem volna egy pár koronád?

Willnek ne lett volna? Ő már csaknem kész felnőtt volt, korzózott, udvarolt, kocsmázott, biliárdozott, kártyázott. Folyton a kicsapás szakadékszélén táncolt, kecsesen, epusztíthatatlan jókedvvel. Tas az ő jóvoltából tehát nemcsak azt jelentette a dirinek, hogy vállalja a megbízást, megy azonnal, hanem mindjárt igazolványt is kért, hogy diákbérletet válthasson. Őszintén szólva, mígcsak meg nem szólalt az öreg, folyton szurkolt, nem áprilist járat-e vele Will. Egy padban ültek ugyan, s a képé ugyancsak rá volt utalva az ő segítségére, de az önérdek sohasem gátolta, ha valakit falnak állíthatott.

Boldogan lépett ki az irodából. Neki igazán nem fontos, hogy az irnok állítsa ki az igazolványt. A termükbe sietett, hogy kitöltse az üres lapot. Ő kezelte a katedrát; nagy nehezen kinyitotta a rozoga zárat. Ezt is meg kellene javítanom, mert még egyszer beletöröm a kulcsot, s Jeney tanár úr botránnyt csap. Előkotorta a fiókból a tollat, s szép irnoki betűkkel fogalmazni kezdte: »IGAZOLVÁNY. Hivatalosan igazolom, hogy...«

Hirtelen megakadt a keze. Maga elé meredt. Elsápadt. Szemben vele rokokó színekben ott pompázott a hirhedt pozsonyi jelenet: Életünket és vérünket. Minden teremnek ez lógott a hátulsó falán. Hasztalan tettek rá a diákok nem egészen malasztos megjegyzéseket, a kép állta türelmesen, a széparcú királynő sem pirult bele.

Tasnak nem ilyen szőke, nem ilyen puha szépség imbolygott a szeme előtt. De a magáéért ő is szívesen elkiáltotta volna: Vitam et sanguinem! Fölugrott, s lázasan kezdett lépkedni a nyikorgó padlón. A máriateréziás kép mellett vonzóbb jelenet függött, Zrínyi kirohanása. Hányszor elnézte már. De most odagyökerezett elébe, mintha most látná először. Neki is, neki is ki kell rohannia. Itt az alkalom. Nem számított ugyan rá, nem is álmodott róla, de most, most lehet. Ha ezt elszalasztja, örökre vége.

És ha ő is halálba rohan, mint Zrínyi? Mert ha rajtaveszt, az nem lesz olyan dicsőséges vég, mint a szigetváriaké.

Kiverejtékezett a homloka. Az ablakhoz lépett, s a főtér díszes ormain túl a hegyoldalra bámult, a külváros felé. »Csak jönne már valaki, különb a többinél«, — csengett benne vissza a szívfájdító hang. Ott az a kis ház, hányszor elnézte az ablakot. Idevillan az oromfala egy része. Jó, hát ő megmutatja, hogy különb lesz. Kivágódik a gyáva nyájból.

Összeszorította fogát, visszaült a katedrára. Kissé reszketősebben, nagyobb betűvel folytatta:

...»gróf Charvay Félix — s megint apróbbra fogta a betűit — »a kövesdi kir. kath. gimn. VI. B. osztályának rendes tanulója. Kövesd, 1910. október 3-án«. A szöveg alatt nagy erélyes betűkbe sorakozott az igazgató neve: Dr. Szakács Mózes. És ott sötétlett rajta a körbélyegző is, középen a kissé elmosódott jelmondat: Fiat justitia.

Tas keserveset sóhajtott. A mai napig rendjénvalónak érezte, hogy győzzön az igazság. Mire esküdjék egy iskola, ha nem az igazságra? Ki tisztelné Justitiát, ha a fiatalok sem? Most mégis belerázkódott. Túlzordan mennydörgött rá. Konferencia-szag áradt belőle, a kevésbbé szabályszerű szaga, a kitaszítás, a végleges megbélyegzés szaga.

Nem volt hamvábaholt gyerek, különben hogy is bírta volna szomszédjának épen Willt, a főbetyárt. Most mégis hosszasan tépelődött. Még nem késő, szétszaggathatja ezt a rongyot, gróf Charvay Félix nevét akár le is nyelheti, hogy semmisüljön meg örökre. Bekopogtathat Mózsi bácsihoz, adjon egy új aláírást, mert az elsőt szét kellett tépnie, ráfröccsent a tinta.

Az igazság az, hogy ő most gróffá ütötte saját magát. Okmányt hamisított. Ha rájönnek, soha többé nem tápászkodhat vissza a rendes emberek közé. Már egyszer kóstolta ezt a lecsúszást. Akkor is gyötrelmes volt, pedig nem is a saját bűne okozta. Hát még, hogy ha...

Gondosan összehajtotta az igazolványt s belecsúsztatta a balzsebébe. Kilépett a kongó folyosóra. Az iroda előtt legyökerezett a lába. Be merjen-e még egyszer kopogtatni?

— Nincs ott senki, — dördült meg mögötte egy hihetetlenül mély hang, olyan erős, annyira váratlan, hogy Tas holtrarémülten kapta le sapkáját. Pedig tudta, hogy csak Mihály bácsi, a kapus. Vékony cingár emberke volt, Ferenc József-szakállal, sűrű fekete bajusszal s akkora hanggal, hogy ha ráhorkant egy elsősre, az még félesztendő múlva is fölsírt éjtszaka, ha vele álmodott.

(Folyt. köv.)

HIRDETMÉNY. A városi szennyvíztisztító telepen többezer szekér szennyvízüledék trágya kerül értékesítésre. Ára a helyszínen szekerenként szabadrakodás mellett 2 pengő. A trágya kiválóan alkalmas rétek, legelők, szőlők trágyázására valamint szikfoltok javítására. Az eladást a helyszínen Miszti Lajos szennyvíztelep felügyelője eszközli. *Gazdasági tanácsnok.*

ERŐ, egészség a nagyerdei strand!

39.457/1939. fj. **PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY.** Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál a normal státus keretében lemondás folytán megüresedett, nyugdíjjogosultsággal geybekötött és a törvényhatósági bizottság rendes közgyűlése által életfogytiglanra szóló választás útján betöltendő 1 (egy), a X. fizetési osztályba sorozott, **II. o. városi külsőségi (hortobágyi) állatorvosi** állásra pályázatot hirdetek. Ezen álláshoz az 1928:XIX. t.-c. 112. §-ának 2. pontjában előírt képesítés kívántatik meg. Az állással járó illetményeket az 1927:V. t.-c. 49. §-a alapján foganatosított illetményrendezést tartalmazó mindenkori kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozatok szabályozzák.

Felhívom mindazokat, akik a meghirdetett állást elnyerni óhajtják, hogy az alábbiak szerint felszerelt és szabályszerűen febélyegzett kérvényeiket a város Főispánjához, mint a Kijelölő Választmány Elnökéhez, a f. évi szeptember hó 26 (kedd) napjának déli 12 órájáig, — közszolgálatban álló pályázók szolgálati felsőbbségük útján, más pályázók pedig közvetlenül — a polgármesteri (közigazgatás) iktatóhivatalba (Városháza fszt. 6. ajtó) nyujtsák be. Az e határidőn túl beérkező, valamint a kellően fel nem szerelt pályázati kérvények figyelembe nem vétetnek. A pályázati kérvényekhez eredetben vagy hiteles másolatban a következő okmányok csatolandók: 1. születési anyakönyvi kivonat, nős pályázóknál házassági anyakönyvi kivonat is; 2. képesítést igazoló okmány; 3. eddigi szolgálatot és esetleges gyakorlatot igazoló bizonyítvány; 4. közszolgálatra alkalmasságot igazoló m. kir. tiszti orvosi bizonyítvány; 5. illetőségi bizonyítvány; 6. egy évnél nem régibb keletű hatósági erkölcsi bizonyítvány; 7. az esetleges katonai szolgálatot és kitüntetéseket igazoló, továbbá az esetleges vitézi, hadigondozotti, tűzharcosi minőséget igazoló okmányok; 8. rövid életrajz (curriculum vitae), amelyben összefoglalóan közlendő a pályázó életkora, vallása, családi állapota, gyermekeinek száma, iskolai végzettsége, képesítése, jelenlegi állása, eddigi alkalmazásai, közszolgálatának kezdőpontja, szakbavágó gyakorlata és működése, katonai és háborus szolgálata és egyéb a pályázók személyére lényeges adatok.

Azok, akik jelenleg is Debrecen sz. kir. város szolgálatában állanak és szervezett állást töltenek be, pályázati kérvényeiket, az 1922:VI. t.-c. 10. §-ának 10. pontja alapján, illetve a m. kir. közigazgatási bíróságnak 15.017—1929. PÖSz ítélete értelmében, bélyegmentesen nyujthatják be s az 1, 4, 5. és 6. pontok alatt felsorolt okmányok csatolását mellőzhetik. **Zöld** József h. polgármester.

APRÓHIRDETÉSEK

Vegyes

Ügyes
kézileányt felveszek, Klein Klára, női szabó, Arany János ucca 48. 606

Fodrászsegédet
keresek azonnalra, Boczán Sándor, Sas ucca 2. szám. 608

Kocsis
felvétetik Grünfeldnél, Hatvan ucca 21. Jelentkezés hétfőn reggel. 605

Kétszobás
lakást, két személy részére keresek, október elsejére. Cím a kiadóban. 609

Magános
embert, vagy asszonyt, vidéki szőlőmbe felveszek, Lorántffy ucca 42 610

Üzleti
berendezés majdnem új pulttal együtt eladó. Nagy asztalos, Burgondia ucca 6. 615

Rendes
jóházból való bejárónő, elsejére felvétetik, — Batthyány ucca 15. 612

Kerékpározni
tudó fiatal fiú, azonnal felvétetik, Kelemen sütöde, Rákóczi ucca 39. 611

Szeptember 1-ére
jól főző mindeneslányt hosszú bizonyítvánnyal keresek. Fürdő ucca 8. Jelentkezni délelőtt. 614

Két diákleány
kellemes otthont talál, teljes ellátással, intelligens úriasszonynál, minden iskolához közel Ferenc József út 41. I. 3 ajtó. 613

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. sz. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 521

Alkalmazást nyer férfi

Csizmadia
cipészsegédet és tanulót felveszek. Mátyás király u. 3. 511

Kifutófiu
vagy leány felvétetik, 13—14 éves Kálmán Magda fűszerüzletében, Vargakert K. Tóth u. 11. 526

Papirkereskedő
segédet felveszek. Vámosi papirüzlet, színház átjáró. 469

Kocsis
hónaposnak felvétetik az I. sz. gazdasági népiskolához. Mikepércsi ut 10. 465

Jómunkás
fodrászsegédet állandó munkára fölvesz, Orosz Kassa ut 11. sz. 492

Házmester
kerestetik, kinek felesége fejni tud, Bundi u. 13. sz. 495

Tanuló
felvétetik. Rácz műszerész, Halköz. 503

Gépészkovácsot
aki Hoffher traktor kezelésében jártas, azonnalra felveszünk. Állatkereskedelmi, Hunyadi utca 24. 458

Pincértanuló
felvétetik, a MÁV étteremben. 537

Komenciós-
cselédet családost, azonnali belépésre felveszek Teleki ucca 54. s Arany János ucca 53. 538

Házmester
azonnalra felvétetik, — Baross ucca 26. 541

Cukrásztanuló
Miskolc egyik nagy cukrászdájába felvétetik. Jelentkezni: Debrecenben, Batthyány u. 26. alatt., cukrászda. 561

Timártanulónak
erős gyereket felveszek, Teleki ucca 56. 579

Lakatostanulót
jó családból, ügyes fiút fizetéssel felveszek, Rákóczi ucca 13. 574

Borbélysegéd
felvétetik, Kárpoli, — Eötvös ucca 64. 575

Jóirású
és jól számoló kocsisok felvétetnek, Hatvan u. 22. sz. 568

Kerékpározni
tudó kifutófiút pékségbe felveszek, Nyil ucca 79. szám. 571

Középiskolát
végzett fiatalembert üzletbe felveszünk. Cím a kiadóban. 594

Alkalmazást keres férfi

Soffőr
perfekt fiatal szerelő állást keres. Cím a kiadóban. 518

Italmérésbe
kimérőnek, pincekezelőnek vagy szőlőbe ajánlkozik szakember, Dienes Sándor, Báránd, Deák Ferenc utca 312. 457

Perfekt
gép- és gyorsíró, mérlegképes könyvelőnő délutnái alkalmazást keres. Megkeresést „Keresztyén" jeligére a kiadóba kérek. 535

Férfiszabó
15 évi gyakorlattal, állandó alkalmazást vállal, Nagy László, Budapest, Retek ucca 25. 583

Alkalmazást nyer nő

Tanulólcány
jó családból felvétetik fehérnemű szalon, József kir. herceg u. 7. sz. 483

Trafikba
intelligens, megbízható kiszolgálónőt keresek. Kollégium előtti trafik. Liebhartné. 542

Ruhák
bontásához felveszek ügyes leányt, Kuruc u. 112., férfiszabó. 536

Tűzőnők
és ragasztók felvétetnek, Kovács cipőgyárba, Böszörményi út 3 B 539

Fehérnemű
varráshoz gomblyukkötő hölgyet keresek. Erzsébet ucca 6. 550

Kiszolgáló
kisasszonyt ki a 24 évét betöltötte keres Berzéki fotoszaküzlete —, Piac ucca 38. 555

Varrodába
2 tanulóleány felvétetik Teleki ucca 78. 3-ik ajtó. 563

Gyakorlott
férfiing varrónőt felveszek, Rákóczi ucca 23. 564

Konfekciós
rőfös kiszolgálónőt nagy fizetéssel felvesz Amerikai Divatház Csapó ucca. 566

Háztartási alkalmazott

Bejárólányt
15 év körülit felveszek. Jelentkezés 8—9-ig. József királyi herceg utca 46. 463

Mindenes
főzőnőt keresek, hosszú jó bizonyítvánnyal, vidékre. Varga utca 11., 7. ajtó. 331

Házimunkák
végzéséért pinceszoba, konyhás lakást adok felnőtt családnak. Honvéd u. 23. 473

Mindenes
főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal szeptember 1-re felveszek. Jelentkezni: Havas harisnyaház, Bádogos utca 1. 494

Megbizható
rendszerető bejárónő délutáni órákra felvétetik. Érdeklődni leht dél előtt 10—12-ig OTI bérház II. emelet 24. ajtó. 499

A reggeli
órákra bejárónő felvétetik Wesselényi u. 125. 483

Szüleinél
lakó bejárólányt keresek. Jelentkezni hétfőn Lugosi u. 13. sz. 491

Bejáró
mindenesnőt felveszek, Szent Anna 36. kifőzde. 517

Főzni tudó
bennlakó mindenest felveszek szeptember elsejére. Hüvelyes u. 6. 524

Bejárónőt
alkalmaz szeptember hó 1-ére idős házaspár. — Szüleinél lakó leány előnyben. — Magoss György tér 17. 522

Gazdasszonyt
felveszek, gazdálkodó, Miklós ucca 32. 544

Bejárónő
felvétetik, Turi András ucca 17. sütöde. 547

Jól főző
mindenest, hosszú bizonyítvánnyal azonnalra, vagy elsejére felveszek, Kovács, Hatvan ucca 6. IV. emelet. 553

Bejárónő
délelőtti takarításra elsejére felvétetik, Rákóczi ucca 35. 2-ik lépcső. 527

Ügyes
leányt gyermek mellé, aki takarítást is vállal, felveszek, Nyíl ucca 79. 572

Bejárónőt
délelőttre keresek. Maróthy György ucca 24. 576

Bejáró
jobb fiatal leányt keresek elsejére, délelőtti takarításra, Bethlen u. 19. szám. 597

Főzőmindenest
keresek, Rákóczi ucca 9. sz., udvari lakás. 603

Alkalmazást keres nő

Megbizható
mindenes szakácsnő jó bizonyítvánnyal 1-re elhelyezkedne. Miklós utca 37. szabóműhely. 476

Deutsch Frl.
sucht für Vormittag einen Spielkamaraden zu gut deutschsprechendem 4½ jähr. Knaben, od. sonstige Beschäftigung ohne Verpflegungsamprüche. Cím a kiadóba. 507

Perfekt
szobaleány, ki főzéshez is ért. Jó bizonyítványnyal elsejére állást keres, Kinizsi ucca 94. 570

Keresztyén
úrileány irodába, vagy orvosi rendelőbe elmenne. Cím a kiadóban 588

Ajánlat

Gyermek-
és iskolai cipők legolcsóbban Ökrös saját-készítményű raktárából szerezhetők be. Sas u. 1. szám. 151 9. 22

Villanykörte-
csere 20 fillér. Dísztárgyak, rádió, gramofon, gramofonlemez, olcsón Vagyonmentő, Hunyadi ucca 22. 1526 9. 9.

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1867 9. 2

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal. Rákóczi utca 9. szám. Telefon: 14-27. szám. 1875 9. 2

Fáy arckrém,
napbarnított arcokra a legjobb. Kapható Grósz Nagy Ferenc patikában (színház mellett). 1322 9. 6.

Zománctűzhlyek
kályhák, gyönyörü színekben, borsajtók szőlőnek nagy választékban Nagy vasüzletében Csapókanyar. 468

Grafológusnő
biztos analizist nyujt az érdeklődőknek. Fogad: Széchenyi u. 43. 501

Sodronyágybetétek
drótsodronykerítések, s drótfonatok, vaságyak, mosdók, állófogasok stb. készülnek Ottónál. Rákóczi ucca 13. 575

Fehérnemű
varrást, himzést, szépen olcsón készít Dózsáné, Kút ucca 62. 589

Diákot keres

Diákot,
izr. úricsalád, központi fűtéses lakásban, teljes ellátásmsal elfogad. Ferenc József út 43. sz. 1. udvar V. e. 2. 418

Két
diáklányt, vagy fiut teljes ellátásra elfogadok. Bercsényi utca 17. 25

Diákokat
vállalok jövő tanévre ellátásra, zongorahasználat, Lehoczky, Teleki utca 9. 292

Tisztviselő
család két középiskolás leánykát illetve fiut teljes ellátásra elfogad, ugyanott bútorozott szoba kiadó, parkirozott udvar, Dózsa u. 8. 464

Felsős
diákot vállal keresztyén család. Vendég u. 78. sz 496

Orvosesaládnál
iskolásleány teljes ellátást, ugyanot központi fűtéses szoba kapható. Cím kiadóban. 481

Diákokat,
teljes ellátásra elvállal Tökés, Kálvin-tér 11 sz. uccai emelet. 578

Két középiskolás
leányt teljes ellátásra elfogadok, Bethlen u. 17. szám. 573

Teljes
ellátásra elfogadok két középiskolás leányt, özv. dr Kovácsné, Kálvin-tér 11. 567

leányt gyermek mellé,

Hentescsalád
egy középiskolás diákot teljes ellátással elfogad Böszörményi út 19. 559

Diákot,
vagy diákleányt, teljes ellátásra elfogad izr. úrinő, Piac ucca 58. sz., földszint 11. 602

Teljes ellátás

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39 szám. 800 vv

Teljes
ellátás, családias kitűnő koszt, méltányos áron kapható. Kút ucca 62. szám. 590

Élelmiszer ital

Napiáron
csemegeszőlő, őszibarack, óriás, cukorkörte 16 fillér, Poroszlay út 73. szám. 430

Hatvan fillér
egy négyfogásos ebéd, Szent Anna ucca 36. sz. kifőzdében. 516

Kereslet

Veszek
bútort, zálogjegyet, varrógépet, irodaberendezést, mindenféle ingóságokat. Hivásra jövök. Csapó ucca 16. 707, 9, 7

Perzsa
szövőszéket, 3 méter széleset, 3—4 hónapra bérbe keresek. Címet a kiadóba kérem leadni. 451

Jókarban
levő nagy borsajtót megvételre keresek. — Rákóczi ucca 10. 558

Oktatás

Fiatal
református tanítónő, elemista gyermekek tanítását vállalja. Cím a kiadóban. 548

Iroda

Piac uccai
négyszobás lakás, különösen irodának alkalmas, kiadó, Miklós u. 1. szám. 486

Rádió

Rádió
Philips, Októda, Super, eladó, Poroszlay út 63. 410

Hangszer

Pianino
kitűnő hangú bérbeadó. Csapókert Mikes Kelemen 5. 454

Bécsi
Schnabel zongora olcsón, egy gyermekágy is eladó. Rothermere 50. 452

Eladó
zongora, kereszthúros, páncéllökés, elköltözés miatt, Kigyó ucca 12. 532

Zongorát,
combalmot eljárok tanítani. Bihary Gizella zenetanár, Faragó 8. 591

Bútor

Eladó
olcsón ó-stilű diófa ebédlőbútor, ugyanilyen félhálló. Péterfia 8. szám. 546

Tüzelő anyagok

Száraz
bükkhasábból felvágott tüzifa 500 kg vetelénél hazaszállítva 3.80 P és 4.40 P Grünfeldnél, — Hatvan u. 21. Telefon: 29-82. 77 1. 3.

Tüzifa
és szén legolcsóbban **Sándor László** Dózsa u. 25. T. 27-01. 1092 8. 31

Tűzifát-szenet
vásároljon legolcsóbb napiáron Vágó József tüzifa-szénkereskedőnél „Margit fürdő" mellett. Telefon 10-24. 1080 vv

Átadó üzlet, vendéglő

Fűszerkereskedés
itlaméréssel, lakással, külön udvarral átadó. Vadászi, Meszena ucca 1. szám. 432

Központi egyetem
mellett jóforgalmú vendéglő, lakásnak is alkalmas, egyholdas kert tel azonnal kiadó. Értekezés Lengyel Zoltán ügyvédnél, Debrecen, József kir. herceg ucca 6. szám. 474

Autó, motor, kerékpár

Bevonáshoz
250 köbcentis, generáljavított motor, olcsón eladó. Emerich, Sas u. 4. szám. 584

Üzlet, mühely, raktárhelyiség

Kiadó
nagy száraz Piac uccai udvari világos helyiség raktárnak vagy üzemnek. Felvilágosít. Del-Ka. 478

Kiadó
egy 100 négyszögöles raktárhelyiség, bármi beraktározásra alkalmas száraz beton alappal. Értekezni lehet a helyszinen, Péterfia 25. 508

Kiadó
egy nagy tágas száraz szoba raktárnak vagy műhelynek alkalmas, Ferenc József u 175. sz. Értekezni lehet Péterfia 25. 510

Kiadó
2 nagy portálés üzlethelyiség, Piac u. 56. 512

Fűszernek,
vagy lisztraktárnak alkalmas üzlet, berendezéssel kiadó. Petőfi-tér 4. szám. 525

Vegyes

Magános
villában felügyeletért méheimnek telelő helyet keresek, Kassai út 14. szám. 414

Lakótrásnőt
keres magános asszony, Rothermere ucca 41. Sörösné. 493

Mangalica
fajkanhoz búgatásra kocák elfogadtatnak, Szappanos ucca 19. 599

Eladnám
három uccára sarok üzletházamat, nagy terasz-geri góréval és több lakással. Esetleg kisebb házra elcserélném. Erzsébet ucca 26. 604

Elveszett

Elveszett
magyar vizsla kan. Becsületes megtaláló jutalmat kap. Hadházi u. 26. sz., Felföldy. 455

Kiadó lakás egyszobás

Kiadó
egy szoba, konyha okt. 1-re, Balaton u. 65. sz. 453

Szoba,
konyha, kamara csendes lakónak elsejére kiadó. Vörösmarty u. 15. 448

Kiadó
egy szoba, konyha és spájz mellékhelyiségekkel szeptemberre, Faragó u. 20. 425

Kiadó
szeptember 1-re egy szoba, konyha, spájz, fáskamara, Veres ucca 30. 449

Kis
szoba házi munkáért kiadó, Péczeli u. 7. 484

Egy
asszony takarításért lakást kap. Wesselényi u. 125. 487

Szoba,
konyha, spájz, fáskamara, mosókonyha van szeptemberre szép tiszta, virágos csendes udvarban, Hatvan ucca 24. 485

Egy szoba,
konyha, elsejére kiadó. Böszörményi út 18. 560

Eladó
egy deszka sertésól. — Ugyanott egy szoba, s konyha, spájzos lakás, jószágtartással kiadó. Rudolf ucca 16. B. 31.

Kiadó
egy szép szoba, konyha kamara, szeptember hó elsejére kiadó. — Rothermere ucca 41. 500

Kétszobásnak
használható nagy szoba konyha, éléskamara, környezetileg, egészségügyileg kifogástalan, nyugalomigényesnek Acél ucca 6. 562

Kiadó
egy szoba, konyha, — Eötvös ucca 16. 596

Szoba
konyha, spájz, elsejére kiadó. Megtekinthető: 10—4 óráig. Honvéd u. 54. szám. 587

Udvari
szoba, konyha, kamarák, újonnan festve, kiadó. Arany János 62. 582

Egy kis szoba,
konyha, magános nőnek, vagy nyugdíjas házaspárnak, azonnal kiadó, jószágtartással Tóhötöm ucca 24. szám, (Köntöskert). 586

Kiadó lakás kétszobás

Kiadó
utcai kettőszobás lakás szeptember egyre. Kölcsei 21. 456

Lakás
kiadó 2 szoba, konyha, előszoba üvegezett veranda Piac u. 56. sz. 513

Kétszobás,
fürdőszobás, mellékhelyiségekből álló lakás külön udvarban, az erdő alatt, népfürdő után eső utca, Szigligeti 11. sz. kiadó november elsejére. Megtekinthető vasárnap 10—12-ig, dél után 4—6-ig. Hétköznap is értekezni Kossuth u. 18. keresztépület. 514

Kétszobás
uccai lakás novemberre kiadó. Szoboszlói út 4. D. Értekezni Rákóczi ucca 16. 593

Déri térre
kétszobás, fürdőszobás, háromszobás, fürdőszobás udvari, Bethlen u. 23. novemberre. 585

Két szoba,
előszobás, konyhás lakás azonnalra kiadó. Mester ucca 39. 600

Kiadó lakás háromszobás

Egy
háromszobás, előszobás összkomfortos lakás a második emeleten ujonnan festve, lift legközelebb szerelve, szeptember 1-re kiadó, Ferenc József ut 75. Értekezni lehet Péterfia 25. 509

Háromszobás
utcai emeleti lakás kiadó. Értekezni az Ipartestületnél. 497

Háromszobás,
fürdőszobás, konyhás lakás, szőlővel, kerttel, azonnal kiadó, Bujdosó ucca 5. 467

Háromszobás,
összkomfortos lakás átadó. Széchenyi ucca 12., keresztépület. Bútorok eladók. 531

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
emeleti modern lakás, parkettes, november hó elsejére kiadó. Károly Ferenc József út 23. sz. Megtekinthető délelőtt 10—12 óráig, délután 3—5 óráig. 1757 vv

Novemberre
kiadó négyszobás, fürdőszobás uccai földszinti lakás, filegóriával kertes udvarral, Szent Anna ucca 35. 359

Ötszobás
lakás, 900 négyszögöles mesterlakással kiadó, a Simonyi úton. Tulajdonos cime a kiadóban megtudható. E 35

Négyszobás,
úrilakás, novembertől kiadó. Batthyány ucca 13. sz., délután 3—5-ig. 565

Lakást keres

Kétszobás
komfortos bútorozott lakást keresek, szeptember 15-től. Ajánlatokat olasz kulturintézethez, Hatvan utca 2. sz. kérek, délelőtt 10—12 óráig. 372

1940
évi április 1-re, esetleg május 1-re keresek 4, esetleg 3 szobás lakást, — részletes ajánlatot „1871 szám" alatt a kiadó továbbít. 461 9, 3

Pincét
vagy pincelakást bérelnék gyümölcs téli beraktározására. Cim a kiadóban. 520

Butorozott szoba

Központi
fűtéses bérházban egy uccai bútorozott szoba, azonnalra is kiadó. Értekezni: Kossuth ucca 15., trafikban. 382

Különbejáratu
butorozott szoba esetleg diáknak kiadó. Jókai u. 27. 422

Diszkrét,
különbejáratu, lehetőleg utcai, egészséges, tiszta, csinosan butorozott szobát keresek szeptember elsejére. Értesítést „Állandó lakó" jeligére a kiadóba. 302

Különbejáratú
butorozott szoba két diáknak is kiadó. Kishegyesi ut 17. 471

Butorozott
szoba kiadó Erőss Lajos u. 8-b. 470

KIRÁLY KAVÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉT! KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Kiadó
légfűtésü különbejáratú butorozott szoba. Svetitsben, — felvilágosít Del-Ka. 477

Bútorozott
szoba kiadó. Kálvin-tér 5. emelet, lépcső balra. 530

Uccai
bútorozott pinceszoba, azonnalra kiadó, Kése- ucca 84. szám. 581

Uccai
bútorozott elegáns egykét szoba, előszobával, fürdőszobával kiadó. Beresényi ucca 29. 598

Uccai
bútorozott szoba kiadó. Domb ucca 19. 601

Bútorozott
szoba kiadó. Mák ucca 14. szám. 607

Ingóság eladás

Elköltözés
miatt egy sparhelt olcsón eladó. Cím: Meszena ucca 2. szám. vv.

Vasredőnyös
kirakat, ajtók, fürdőkád eladók Magoss György tér 9. patikában. 1968 8. 31.

Zephir kályha,
(fatüzelésre), hat lyuku teljesen jó állapotban 30 pengőért eladó, Domokos Lajos ucca 6. 1234

Tankönyvek,
római katolikus gimn. hetedik osztályába valók, olcsón eladók. Tanító ucca 18. vv

Kertifecskendő
mangorló mosógép, gyalúpad, magasülőfürdőkád, tornyos vaskonyha, üstház, cselédágy, kerti garnitúra, szalongarnitúra, bútorok kerti felszerelések, Andrássy 8. 5—7 óráig. 412

Eladó
rámás szőlőprés, Andrássy ut 45. 427

Jó karban
levő ebédlő jutányosan eladó István malomban. 1952

Üzleti
berendezés kitűnő karban olcsón, sürgősen eladó. Grünbaum Simonffy u. 38. 519

Gyermekkocsi
sötétkék, mély majdnem új és rádió eladó, Baross u. 14. 513

Stráfkocsi,
gumikerekű, erős autóalvázra építve, pótkerékkel olcsón eladó. — Dankó temetkezés, Sas utca. 317

Eladó
Marabu-kályha, Titán sparhert, verseny kerékpár, rádió 2+1, villanyvasaló, stelázsi, — kályhavédő. Miklós utca 36. 506

Bakóczy László
Ingatlanforgalmi irodája
Verbőczy ucca 8 Telefon 29-26

Eladó ingatlanok:
Debrecen alatt, 10 kilométerre főút mellett, 26 hold tanyás prima feketeföld, melyért holdanként négy mázsa búza bérletet fizetnek, most 26 ezerért nagyon sürgősen eladjuk.

Szepes vasúti megálló szomszédságában tíz hold szikmentes feketeföld, kilencezerért.

Bérház, tízlakásos, évi ötezer pengő jövedelemmel iparkamara s zsidótemplom szomszédságában, 40 ezerért megvehető jó minőségű földdel elcserélhető nagyobb értékűvel is.

Arany János ucca 40. két rendbeli új lakással örökösök sürgősen eladják.

Kollégium mellett ötlakásos, nagytelkü ház, istállóval, gazdálkodókkodóknak ritka alkalom, 12.00 P.

Igen forgalmas helyen kitűnő karban levő három nagy üzlethelyiséggel, négy rendbeli lakással évi kettőezer jövedelemmel, sürgős áthelyezés miatt 10 ezer pengőért, igazi alkalmi vétel.

Kassai úton, közvetlenül villamos megállónál, telkek négyszögölenként kettő pengőtől három pengőig, nagyon sürgősen, ilyen nincs ma több Debrecenben.

Nyilastelep első uccája, Németh ucca 24. sz. egy szoba, konyha, s spájz, adómentes ház, szőlővel, gyümölcsössel sürgősen háromezerért. 569

Eladó
Faragó u. 20. alatt egy új sezlon és egy takaréktüzhely. 381

Használt
gyermekkocsi eladó. — Megtekinteni délelőtt Arany János ucca 1 B. I. emelet 6. 533

Eladó
egy nagy asztalsparheit nagyon olcsón, csempézett, Timár ucca 14. 534

Eladó
National kassza, Piac ucca 38., műterem. 554

Tiszti
nadrágok, cipő, sapkák gumikabátok, derékszíjak, hátizsák, Miklós ucca 1., eladó. 552

Egy darab
200, 1 darab 125 pult és 1 darab üvegajtó eladó. Dobó ucca 33. 545

Eladó
egy jó 100x220 bélelt ajtó. Diófa ucca 23. 580

Ócskacserép
használt kerítésoszlopok, kerítésdeszkák, s lécek, gerendák, olcsón eladó. Böszörményi út 2. szám. 577

Vadászképeket
rézkarcot olajfestményt megvételre keresünk, püspöki palota. Hatvan ucca 1. szám. 595

Eladók
boroshordók, Piac ucca 56. szám. 592

Gazdasági eszközök

Kútfúrást,
javítást felelősséggel elvállal Szeitler kutfúrómester. Kútszivattyuk, kútrámák eladók. Honvéd ucca 41. 551

Eladó
herefejtős, hatlóerős gőzmagánjáró munkaba megnézhető ondódi állomásnál. Ugyanott elsőrendű lucernamag kapható, Karacs Imre, Ondód 1. 540

Ingatlanforgalmi irodák

FELSZEGHY GÁBOR ingatlanirodájában, Széchenyi u. 14.
Eladó ingatlanok:
Földek: Szepesen 40, 25, Halápon 36, Szentannapusztán 116 hold parcellázva is. Nagycserén 35 holdas birtok. **Házak:** Miklós, Arany János, Simonffy, Széchenyi, Szent Anna, s Deák Ferenc, Mester utcákon és a város minden részében. — **Házhelyek:** Arany János utcában, a Poroszlay úton. **Gyümölcsös:** Bellegelőn 8 hold és Ujfehértón 10 holdas épületekkel.

Megvételre keresünk 60 és 100 holdas prima tanyásbirtokot, feketeföldön. 357

Eladó házhely

Eladó:
Szegfü utca 18. számnál 320 négyszögöl házhely. 6½ hold szántóföld a mikepércsi útkaparóháznál. Tizedes mázsa. Cím a kiadóhivatalban. 459

Eladó
Bocskay kertben 800 négyszögöl szőlő, termő gyümölcsfával. Cím a kiadóban. 549

Eladó
hatvanuccaikertben két hold 77 négyszögöl fekete föld, három parcellában is átadható. Értekezni: Garay ucca 20 529

Eladó
Tócóskert, Acél uccában házhelyek, kedvező fizetés mellett, — Teleki ucca 27. 557

Eladó ház

Eladó
Damjanich u. 11. sz. ház, ugyanott fosznideszka istálló is, 490

1 kg pergament körte 36 fill.
1 kg édes csemegeszőlő 28 fill.
1 kg olaszkék szilva magvaváló 24 fill.
Gődény csemegeüzlet
Csapó u. 7. Szilágyság mellett. Régi helyén

Villatelkek
egy 404 s egy 327 négyszögöles a Lajos király téren, közművekkel sürgősen eladó. Értekezni: Nap utca 4. 107 vv

Adómentes ház
2 lakással népfürdőnél eladó, földdel cserélek Baksai Sándor ucca 6. sz. 1947 8. 31

Eladó
3 szoba, előszoba, összes mellékhelyiségekből álló kertes családi ház villamoshoz közel. Sipos utca 4. vágóhíd mellet. 462

Eladó
Jánossy utca 13—15. számú két szoba, előszobás, konyhás adómentes, valamint két egyszoba, konyhás ház hatezerért, egyezerötszáz bankteherrel. 472

Példátlanul
olcsó, elköltözés miatt háromszobás télilakás, díszparkkal, diófaóriásokkal, gyümölcsössel, Horthy út mellett,

Eladó
kétszer egyszoba, konyha, speiz, 310 négyszögöl gyümölcsös telekkel, mellékhelyiségekkel, — kamatmentes lakbértörlesztéssel. Rigó utca 19. 498

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó. Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Kossuth ucca 49.
szám alatt ötlakásos istállós ház hat munkateremmel, kerttel, 627 négyszögöl telken eladó Tulajdonos címe a kiadóban. E 47

Szent Anna ucca 34. számú ház
418'54 négyszögöl, négy rendbeli lakás, az épület hátsó részén nagy kert. Tulajdonos címe megtudható a kiadóhivatalban. E 46

Meszena ucca 2. Könyök ucca 1.
saroktelek, 138 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség és 4 lakás Cim a kiadóban. E 40

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. Komlóssy út és Dóczi ucca között az egyetemi atletikai pályával szemben fekszik, 864 négyszögöl. Három parcellában is eladó. Cim a kiadóban. E 29

Négyszobás,
uccai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással biró 246 négyszögöles telekkel, Teleki ucca 77. alatt, szép ház, garázs is van benne, most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Gyönyörű
ötszobás lakással biró 293 négyszögöles telkes ház, méltányos áron eladó. Jókai ucca 9 C. — Közelebbit a kiadóban. E 27

Simonyi út 7. sz. villa
888'20 négyszögöl, 5 szobás lakás és külön 1 szoba, konyhás lakás, nagy kert, tulajdonos címe a kiadóban. E 45

Kétlakásos
ház 129 négyszögl telekkel, Móricz ucca 1 sz alatt olcsó áron eladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Rákóczi u. 26. sz.
ház 291'34 négyszögöl, van rajta egy üzlethelyiség, öt lakás, igen értékes telek. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában. E 42

Simonyi út 5. sz. villa eladó
600 négyszögöl, van rajta 2 rendbeli lakás. Tulajdonos cime a kiadóban. E 44

Egészséges
városrészen, Komlóssy út 10. sz. 519 négyszögöles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás a kiadóhivatalban. E 28

Eladó
Simonffy u. 39. sz. ház
141'40 négyszögöl, van rajta 6 lakás. Cím a kiadóban. E 43

Eladó házhely
a Sámsoni követúttól 1 percnyire, Apponyi u. 48. szám. Négyszögöle 3 pengő. Részletfizetés mellett is. 2+

ÓLMOT
vesz lapunk nyomdája
József királyi herceg u. 1. sz.

Mosott rongyot
vesz
lapunk nyomdája

Eladó
Tócóskert, Faiskola u. 7. f. alatti ház és mellette levő beépítetlen telek, együtt, vagy külön is. A ház áll: utcai két szoba, előszoba, konyha, spájzból, lakható alápincézésből, udvari 1 szoba, konyha, spájzból. Szivattyus kut, 12 jószágra istálló, gyümölcsös, konyhakert és szőlő van a 393 négyszögöl telken. A beépítszögöl. Olcsó ár! 108+

Rakovszky u. 57.
és Bercsényi u. 54. sz. két uccára nyiló alápincézett, havi 100 pengő jövedelmet hozó ház villany s vízvezetékkel 109+

Eladó ház
a város szívében 7 lakással, fürdőszobákkal. Virágoskert. Termő gyümölcsfák. Elsőrendű tőkebefektetés. Rákóczi u. 35. szám. 101+

Villatelek,
egyetemi sportpályával szemben, aszfaltos út mentén, kedvező feltételekkel eladó. Kölcsönös Segélyző, Kossuth ucca 8. 104+

Homokbánya,
a Rigó ucca elején, kövesúthoz közel, kedvező áron eladó.. A telek a kibányászás után ingyenbe marad a vevőnek. Felvilágosítás: 28-83. sz. telefonon. 11+

30.000 pengő
értékű modern, erős, egészséges üzleti sarokház a tulajdonosok egészségi állapota miatt most csak 4000 P készpénz és 200 P havi járulékért örökáron megvehető. Csak teljes garanciaképes, komoly egyének ajánlatára reflektálok. Cím a kiadóban. 106+

Boldogkertben
elköltözés miatt sürgősen eladó Epreskert u. 17. számú nagytelkü családi ház, van sertésól, istálló, gyümölcsös. Kedvező fizetési feltételek mellett is. 556

Földbérlet

Kiadó
24 hold tanyásföld a Kondoros mellett. Értekezni Baranyi u. 42. 523

Jóminőségü
föld tanyával kiadó. Mester u. 37. 515

36 hold
föld bérbeadó, Ebesen. Értekezni Mester utca 25. 428

Kilenc hold
szántó egy hold jó szőlővel, tanyával kiadó. Nyil utca 116. 460

Kiadó
felébe 30 hold pusztaföld Elepen. Bethlen u. 55. sz. 475

Földesi
kövesut mentén autóbusz megállónál 50 hold fekete tanyás birtok 6 évre kiadó. Értekezni lehet Kovács Józsefnél, Pereces u. 24. 479

Kitűnő
állapotban levő 3 személyes DKW és 2 személyes Fiát Balilla autó, továbbá 500-as Puch, Ariel és BSA motorkerékpárok és egy darab kitűnő állapotban levő 4 személyes DKW autó eladó. Szoboszlay-nál, Széchenyi utca 24. 1216 vv

Nagycserén
36 hold tanyásföld hosszabb időre bérbeadó. Honvéd utca 16. 562

Felesbe
kiadó Látóképnél 26 hold tanyás birtok a macsi új osztásban. — Monár, Rothermere 10.

Halápon
58 hold föld, október 1-től kiadó. Budai Ézsaiás utcából nyiló Tarr utca 3. sz. 326

18 hold
tanyásbírtok bérbeadó. Ugyanott gazdasági felszerelés, vetőgép stb eladók. Pacsirta ucca 12. 528

Eladó föld

Zeleméren,
Lorántffy kertben, 12 magyarholdas ingatlan, melyből 1 hold termő szőlő, 3 hold termő gyümölcsös, masszív alápincézett lakóházzal, gazdasági udvarban, istállóval, szivattyús kúttal, jutányosan eladó. Befektetésre igen alkalmas. Érdeklődni: Honvéd ucca 28. 1234 vv.

Eladó
Hajdúszoboszlón a Déli Tilalmason 54 kat hold príma tanyásföld. Értekezni: Czeglédy Lajos, Hajdúszoboszló, Rákóczi utca 74. 591 vv

Eladó
a várostól 4 km-re 24 kat. hold föld. Érdeklődni Lénárd András, Gáti Tóth utca 33. sz. Hajdúszoboszló. 121

Eladó állatok

Eladó
3 darab hízónak való sertés. Viola utca 5. sz. 466

Három
nyolchónapos mangalica süldő eladó. Kórház utca 21. 480

Eladó
fejőstehén 10 éves, Mikepércsi ut 22. 489

Fejőstehén
esetleg vágásra is Sámsoni köves út Bellegelő 42-b. sz. eladó. 505

Sertés
4 darab Yorkshirei mangalica keresztezés 9 hónapos, hízlalásra eladó. Vámospércsi út. Bellegelő 112 B. 450

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.